

Kommunstyrelsen kallas till sammanträde

Tid: Måndag den 11 november 2019, kl 13:00

Plats: Konferensrummet Glan, Kommunhuset

Ordförande: Ulrika Jeansson

Sekreterare: Maria Forneman

Föredragningslista

Sidnr

Mötets öppnande

Upprop

**Val av justerare och fastställande av tid för
justering**

1. Fastställande av föredragningslistans innehåll

Beslutsärenden

2.	*Begäran om yttrande och handlingar ej verkställt beslut	4
3.	Rapportering enligt internkontrollplan biståndsbeslut som inte verkställs inom lagstadgad tid kvartal 4 2019 sektor Social omsorg	6
4.	Rapportering enligt internkontrollplan - Utredningstider barn och unga, kvartal 3 2019 sektor social omsorg	8
5.	Rapportering enligt internkontrollplan – antal placerade barn och unga, kvartal 3 2019 Sektor social omsorg	14
6.	Rapportering enligt internkontrollplan 2019 sektor vård och omsorg kvartal 2 av klagomål, utredning och anmälan av Lex Sarah och Lex Maria	19

7.	Internkontroll ledningsstaben oktober 2019	20
8.	Riskkontroll pensionsplaceringar september 2019	26
9.	Låneram för fortsatta investeringar	30
10.	Strategisk plan och budget 2020-2022 – se separat fil/handling	32
11.	Utvecklingsmedel digitalisering e-learningplattform	55
12.	Program för krisberedskap 2019-2022	59
13.	Medborgarförslag Uppsnyggning av strandremsan mot Skuten	76
14.	Medborgarförslag - fortsatt utbyggnad av gångbana/trottoar utmed riksväg genom Sonstorp	81
15.	Initiativärende till kommunstyrelsen från Sverigedemokraterna - Ekonomisk styrning: inför månadsvis ekonomisk rapportering	84
16.	Kommunstyrelsens sammanträdesdagar och sammanträdestider 2020	86
17.	Kommunfullmäktiges sammanträdesdagar och sammanträdestider 2020	89
18.	*Taxor 2020 för vatten och avlopp och avfallshantering samt övriga taxor Finspångs Tekniska Verk AB	92
	Information i ärenden som ska beslutas vid senare möte	
19.	Ansökan om medel ur utvecklingspott för preventivt arbete i hälso- och sjukvårdsorganisationen	117
20.	Förlängt borgensåtagande Finspångs golfklubb lån	119
21.	Klimatanpassningsplan för Finspångs kommun	120
22.	Uppföljning av barnomsorg under kvällar, nätter och helger	171
23.	Bolagsordning Vallonbygden AB	178

24. Ägardirektiv Vallonbygden AB 196
25. **Informationsärenden**
- a) Kommuninvest
- Delegationsbeslut, delgivningar och nya medborgarförslag**
26. Att anmälda delegeringsbeslut läggs till handlingarna
27. **Delgivningar**

Kommunstyrelsen

Yttrande till Inspektionen för vård och omsorg - Ej verkställt beslut gällande insats korttidsvistelse 9 § 6 LSS

Sammanfattning

Inspektionen för vård och omsorg, IVO, överväger att ansöka om utdömmande av särskild avgift hos förvaltningsrätten för ett ej verkställt beslut i Finspångs kommun (28 a § lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS). IVO begär in underlag för ärende med beslutsdatum 2018-11-15 gällande insats korttidsvistelse 9 § 6 LSS.

Yttrandet ska vara IVO tillhanda senast 2019-11-23.

IVO begär följande;

En utförlig redogörelse för skälen till dröjsmalet med att verkställa beslutet.

En beskrivning av eventuella insatser som den enskilde har erbjudits och erhållit under väntetiden samt när detta skett.

Uppgifter om den enskildes eventuella tidigare insatser från kommunen.

Uppgifter om ansökningsdatum samt datum när utredningen inleddes och avslutades, om det inte framgår av begärda handlingar.

En uppgift om kommunens beräknade kostnad per månad för den beviljade insatsen i aktuellt ärende.

En uppgift om kommunens beräknade kostnad per månad för eventuella insatser som den enskilde erhållit i väntan på att beslutet ska verkställas. Ange kostnad per insats.

En redogörelse för på vilket sätt kommunen planerar verksamheten så att beslut som beviljade insatser i form av korttidsvistelse 9 § 6 LSS kan verkställas inom skälig tid.

Finspångs kommuns yttrande

I utredningen för beslutet om korttidsvistelse 9 § 6 framgår det att brukarens föräldrar önskar att beslutet verkställs i stödfamilj varpå uppdraget läggs till familjehemssekreterare för att hitta lämplig uppdragstagare. Under utredningstiden gjorde familjen ett studiebesök i kommunens korttidsboende men tackade nej till verkställighet i korttidsboendet då de ansåg att stödfamilj var ett bättre alternativ. Familjehemssekreterare hade en stödfamilj på gång under februari 2019 som matchade brukarens behov men uppdragstagaren tackade nej. Under tiden fram till mitten av september 2019 har beslutet inte kunnat verkställas då kommunen inte lyckats hitta någon uppdragstagare som matchar brukarens behov.

I slutet av september 2019 lyckades kommunen hitta en uppdragstagare som matchar brukarens behov och en uppstartsträff bokas med familjen, uppdragstagare och familjehemssekreterare. Familjen är positiv men tackar nej till erbjudandet. Vidare framkommer det att familjen folkbokfört sig i annan kommun under tiden rekrytering av matchande uppdragstagare pågår. Beslutet avslutas därmed och familjen hänvisas till att söka stöd i den kommun de är folkbokförda i.

Brukaren har inte haft några insatser från kommunen i väntan på att beslutet ska verkställas. Brukaren har heller inte några tidigare insatser från kommunen.

Uppgift om beräknad kostnad per månad för den beviljade insatsen:

Per månad 573 (omkostnad)+621 (arvode)= 1194 kr

Planering av verksamhet

För att minimera risken att beslut inte verkställs inom skälig tid gällande korttidsvistelse 9 § 6 i form av stödfamilj arbetar kommunen på följande sätt;

I Finspångs kommun arbetar en familjehemssekreterare heltid med rekrytering och tillsättande av kontaktpersoner, kontaktfamiljer, stödpersoner och stödfamiljer inom lagrummen SoL och LSS. Viss tid är varje månad avsatt enbart för att kunna fokusera på insatser rörande LSS.

För att minimera risken att ärenden inte följs upp har LSS handläggare tillsammans med familjehemssekreterare och ansvariga chefer påbörjat ett arbete med att säkerställa processen från begäran om insats till verkställighet av beslut när det gäller insatserna korttidsvistelse 9 § 6 i form av stödfamilj samt kontaktperson 9 § 4. Familjehemssekreterare och LSS handläggare har kontinuerliga träffar inbokade för uppföljning av ärenden enligt ovan nämnda insatser.

Utifrån svårigheter med rekrytering finns det nu en planering att besöka arbetsgrupper inom kommunen får att genom dem kunna sprida behovet och försöka nå nya uppdragstagare.

Förslag till beslut

1. Att kommunstyrelsen avger yttrandet till Inspektionen för vård och omsorg gällande ärende 8.8.1-28040/2019-2

Kommunstyrelsen

Rapportering enligt internkontrollplan biståndsbeslut som inte verkställs inom lagstadgad tid kvartal 3 2019 sektor Social omsorg

Sammanfattning

Icke verkställda biståndsbeslut

Kommunerna har enligt Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och socialtjänstlagen (SoL) skyldighet att kvartalsvis redovisa gynnande biståndsbeslut, som inte verkställts inom tre månader från beslutsdatum, till IVO. Besluten skall även redovisas till kommunens revisorer, sociala myndighetsnämnden och till kommunfullmäktige.

Att biståndsbeslut ej verkställs samt att avbrott sker kan bero på olika orsaker: uppdragstagare kan saknas eller det kan vara svårigheter att finna lämpliga, resursbrist på bostad med särskild service, sjukskrivning, svårigheter att få kontakt med den enskilde, den enskilde avsäger sig specifik insats/uppdragstagare, den enskilde vill vara ledig under en tid.

Tabellerna nedan visar icke verkställda biståndsbeslut kvartal 3 2019.

Insatskategori/beslut	Nuläge	Antal dagar sedan beslut/avbrott
Bostad för vuxna LSS servicebostad	Ej verkställt	857
Bostad för vuxna LSS servicebostad	Ej verkställt	682
Bostad för vuxna LSS servicebostad	Ej verkställt	185
Bostad för vuxna LSS gruppbo- stadsbostad	Ej verkställt	151
Korttidstillsyn LSS	Ej verkställt	115
Daglig verksamhet LSS	Ej verkställt	116
Daglig verksamhet LSS	Avvaktar	201
Dagverksamhet SoL	Ej verkställt	203
Kontaktperson LSS	Ej verkställt	187

Kontaktperson LSS	Ej verkställt	212
Kontaktperson LSS	Ej verkställt	174
Kontaktperson SoL	Ej verkställt	256
Kontaktperson SoL	Ej verkställt	293
Kontaktperson SoL	Ej verkställt	103
Kontaktperson SoL	Ej verkställt	574

Förslag till beslut

1. Att fastställa uppföljning enligt internkontrollplan

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige

2. Att ta informationen till protokollet

Kommunstyrelsen

Rapportering enligt internkontrollplan - Utredningstider barn och unga, kvartal 3 2019 sektor social omsorg

Sammanfattning

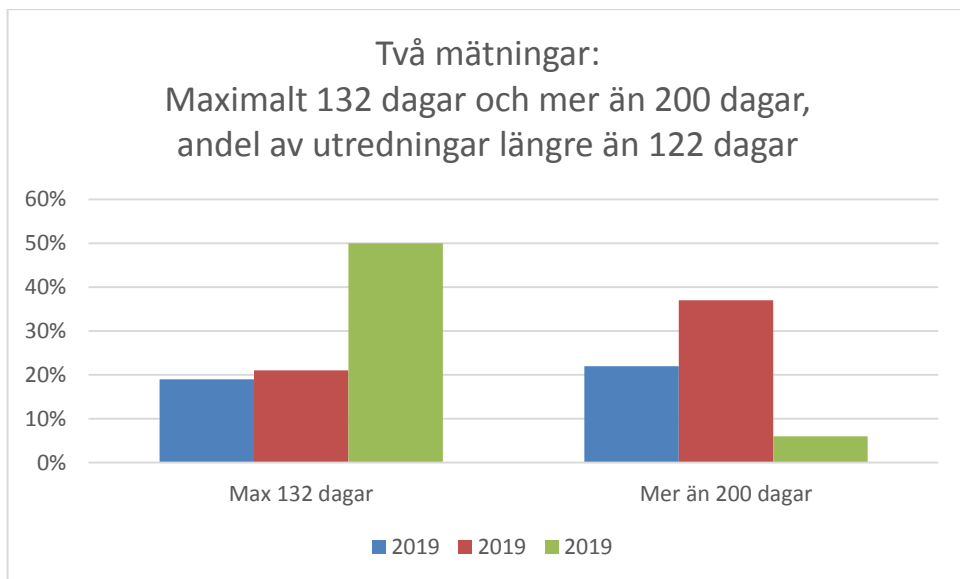
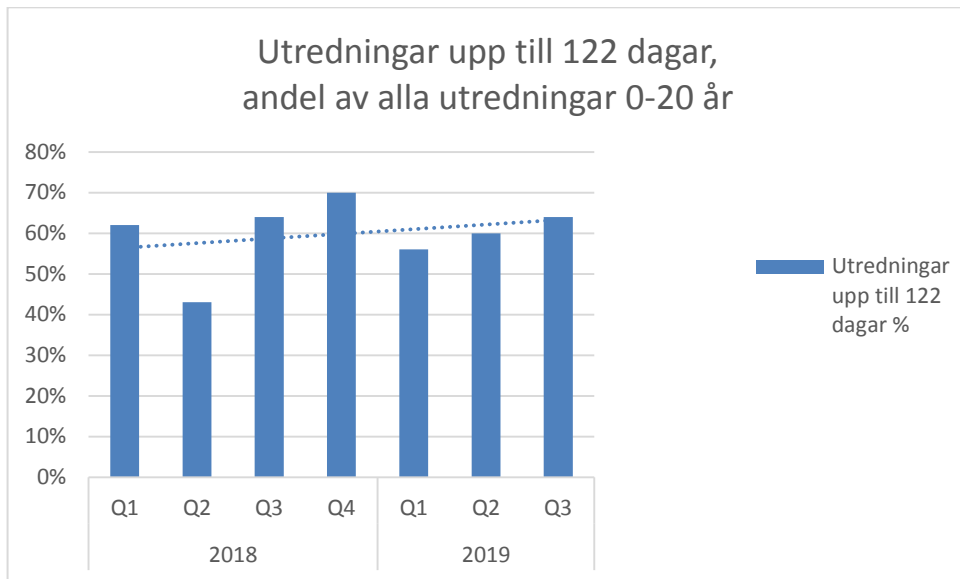
Utredningstiden för barn och unga regleras i Socialtjänstlagen 11 kap. 1-2§. Utredningen ska bedrivas skyndsamt och vara slutförd senast inom fyra månader (122 dagar) i de fall utredningen grundar sig på en anmälan. Finns det särskilda skäl för att förlänga utredningstiden får beslut fattas att göra det under viss tid. Formellt förlängningsbeslut ska då finnas i den enskildes akt. Utredningar som grundar sig på en ansökan har inte samma lagkrav att vara slutförd senast inom fyra månader. I statistiken nedan särskiljs inte vad som är ansökan eller anmälan.

Här redovisas antal avslutade utredningar (grundade på ansökningar eller anmälningar) för barn och unga per kvartal och fördelningen av hur många som är 122 dagar eller kortare och hur många som enligt verksamhetssystemet överstiger utredningstiden om 122 dagar. Vidare redovisas hur många av de utredningar som överstiger 122 dagar, som har ett formellt förlängningsbeslut. Redovisning sker även av antal dagar den kortaste respektive längsta utredningen pågick. I denna periods mätning har vi även tittat på hur stor andel av utredningar längre än 122 dagar, som slutförts inom 132 dagar och hur många som överstigit 200 dagar, för varje kvartal hittills 2019. Till sist redovisas i denna rapport, det totala antalet utredningar som var aktuella under varje kvartal hittills 2019.

Bedömningen görs att uppskattningsvis en tredjedel av de utredningar som enligt verksamhetssystemet pågått mer än 122 dagar, egentligen är slutförda inom 122 dagar. När det infaller en väntetid mellan beslut om insats och verkställighet, behöver ofta dokumentation föras i systemet och ärendet därför hållas öppet. I dagsläget finns det inte möjlighet att i verksamhetssystemet söka ut när det egentliga utredningsavslutet infaller, för dessa ärenden. Manuell genomgång av ärenden för mer specifik rapportering skulle ta en ansevärd tid i anspråk. Översyn av alternativa verksamhetssystem pågår.

Resultatet för denna period visar på en uppåtgående trend vad gäller antalet utredningar som slutförs inom 122 dagar. Statistiken gällande hur stor andel av utredningarna som maximalt pågått 10 dagar längre än riktmärket på 122 dagar, visar på en väldigt stor förbättring under 2019. Detsamma gäller andelen utredningar som pågått relativt lång tid över riktmärket, över 200 dagar. Till sist visar antalet pågående utredningar under varje kvartal på ett samband mellan antal utredningar handläggarna hanterat och andelen utredningar som avslutas inom riktmärket på 122 dagar. Många pågående utredningar sammanfaller med en högre andel utredningar avslutade efter 122 dagar.

Kvartal 3 avser period 1 juli – 30 september 2019

Avslutade utredningar under perioden	Barn och unga 0-15 år: 37 st	
	Ungdomar 16-20 år: 7 st	
	Totalt: 44st	
Utredningar som pågått upp till 122 dagar	28 st	64%
Utredningar som pågått mer än 122 dagar	16 st	36%
Utredningar med formellt förlängningsbeslut	0 st	
Variation i utredningstid	0 - 203 dagar	
Utredningar max 132 dagar, andel av antalet utredningar längre än 122 dagar	8 st	50%
Utredningar mer än 200 dagar, andel av antalet utredningar längre än 122 dagar	1 st	6 %
Totalt antal aktuella utredningar under perioden	91 st	

Kvartal 2 avser period 1 april – 30 juni 2019

Avslutade utredningar under perioden	Barn och unga 0-15 år: 42 st	
	Ungdomar 16-20 år: 5 st	
	Totalt: 47 st	
Utredningar som pågått upp till 122 dagar	28 st	60%
Utredningar som pågått mer än 122 dagar	19 st	40%
Utredningar med formellt förlängningsbeslut	2 st	
Variation i utredningstid	15 - 269 dagar	
Utredningar max 132 dagar, andel av antalet utredningar längre än 122 dagar	4 st	21%
Utredningar mer än 200 dagar, andel av antalet utredningar längre än 122 dagar	7 st	37 %
Totalt antal aktuella utredningar under perioden	107 st	

Kvartal 1 avser period 1 januari - 31 mars 2019

Avslutade utredningar under perioden	Barn och unga 0-15 år: 56 st	
	Ungdomar 16-20 år: 17 st	
	Totalt: 73 st	
Utredningar som pågått upp till 122 dagar	41 st	56%
Utredningar som pågått mer än 122 dagar	32 st	44%
Utredningar med formellt förlängningsbeslut	2 st	
Variation i utredningstid	1 – 328 dagar	
Utredningar max 132 dagar, andel av antalet utredningar längre än 122 dagar	6 st	19%
Utredningar mer än 200 dagar, andel av antalet utredningar längre än 122 dagar	7 st	22%
Totalt antal aktuella utredningar under perioden	138 st	

Kvartal 4 avser period 1 oktober - 31 december 2018

Avslutade utredningar under perioden	Barn och unga 0-15 år: 31 st	
	Ungdomar 16-20 år: 9 st	
	Totalt: 40 st	
Utredningar som pågått upp till 122 dagar	28 st	70%
Utredningar som pågått mer än 122 dagar	12 st	30%
Utredningar med formellt förlängningsbeslut	0 st	
Variation i utredningstid	8 – 234 dagar	

Kvartal 3 avser period 1 juli - 30 september 2018

Avslutade utredningar under perioden	Barn och unga 0-15 år: 27 st	
	Ungdomar 16-20 år: 9 st	
	Totalt: 36 st	
Utredningar som pågått upp till 122 dagar	23 st	64%
Utredningar som pågått mer än 122 dagar	13 st	36%
Utredningar med formellt förlängningsbeslut	1 st	
Variation i utredningstid	1 – 178 dagar	

Kvartal 2 avser period 1 april - 30 juni 2018

Avslutade utredningar under perioden	Barn och unga 0-15 år: 54 st	
	Ungdomar 16-20 år: 7 st	
	Totalt: 61 st	
Utredningar som pågått upp till 122 dagar	26 st	43%
Utredningar som pågått mer än 122 dagar	35 st	57%
Utredningar med formellt förlängningsbeslut	5 st	
Variation i utredningstid	3 – 285 dagar	

Kvartal 1 avser period 1 januari - 31 mars 2018

Avslutade utredningar under perioden	Barn och unga 0-15 år: 40 st	
	Ungdomar 16-20 år: 10 st	
	Totalt: 50 st	
Utredningar som pågått upp till 122 dagar	31 st	62%
Utredningar som pågått mer än 122 dagar	19 st	38%
Utredningar med formellt förlängningsbeslut	0 st	
Variation i utredningstid	9 – 217 dagar	

Förslag till beslut

1. Att fastställa uppföljningen enligt internkontrollplan.

Kommunstyrelsen

Rapportering enligt internkontrollplan – antal placerade barn och unga, kvartal 3 2019 Sektor social omsorg

Sammanfattning

Rapporteringen redovisar antal barn och unga, unika individer, som är placerade i någon form. Dessutom redovisas antalet placeringar, vilket även innefattar byte av lagrum (t.ex. från vård enligt socialtjänstlagen, SoL, till vård enligt lag med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU) och byte av vårdform/vårdgivare. Till och med kvartal 2 2019 redovisades inte antal där det var färre än 5 placeringar i en viss placeringstyp.

Antalet placeringar har inte nödvändigtvis något samband med kostnader för placeringar. Nedan redovisade placeringar kan vara väldigt korta och olika placeringar kan skilja mycket i kostnad. Kostnader för placeringar redovisas vid tertialrapporteringen.

Antalet aktuella vårdnadsöverflyttningar under perioden redovisas i separat tabell.

Perioden avser 2019-07-01 – 2019-09-30

Redovisning för kvartal 3 visar en minskning av antalet placeringar gentemot föregående kvartal. Ett strukturerat arbete pågår kring att i stor utsträckning samverka med nätverket runt barn och unga, för att om möjligt hitta andra lösningar än placering. Även vid uppföljning av befintliga placeringar pågår ett målmedvetet arbete att överväga vårdform, skäl till tvång, alternativa hemmaplanslösningar och vårdnadsöverflytt.

Antal placeringar, barn och unga exklusive ensamkommande, 2019

Placeringstyp	Antal 2019 (Q1)	Antal 2019 (Q2)	Antal 2019 (Q3)	Antal 2019 (Q4)
HVB (offentlig huvudman/ SiS)	-	6	7	
HVB (enskild huvudman/privat)	10	10	8	
Konsulentstött familjehem	8	7	7	
Släktinghem	10	8	6	
Familjehem	26	28	22	
Beredskap/jourplaceringar	-	-	1	
Stödboende	-	-	1	
Summa placeringar	64	64	52	
Summa unika individer	52	48	45	

Antal placeringar, ensamkommande barn och unga, 2019

Placeringstyp	Antal 2019 (Q2)	Antal 2019 (Q3)	Antal 2019 (Q4)
HVB (offentlig huvudman/egen regi)	-	-	-
HVB (enskild huvudman/ privat)	-	1	
Konsulentstött familjehem	-	-	
Familjehem	-	1	
Släktinghem	-	-	
Beredskap/ jourplacering	-	1	
Stödboende	16	11	7
Summa placeringar	22	10	
Summa unika individer	20	9	

Antal vårdnadsöverflyttningar, barn och unga

	2019	2018	2017
Antal - Q1	21	14	16
Antal - Q2	22	14	15
Antal - Q3	25	16	15
Antal - Q4		20	15

Avslut av vårdnadsöverflytt kan bland annat ske vid avslut av gymnasieutbildning, vilket ger att den unga då är omkring 20 år.

Antal placeringar, barn och unga exklusive ensamkommande, 2018

Placeringstyp	Antal 2018 (Q1)	Antal 2018 (Q2)	Antal 2018(Q3)	Antal 2018(Q4)
HVB (offentlig huvudman/ SiS)	7	6	5	-
HVB (enskild huvudman/privat)	11	18	12	8
Konsulentstött familjehem	8	10	7	5
Släktinghem	7	5	-	7
Familjehem	30	26	27	24
Beredskap/ jourplaceringar	-	6	-	-
Summa placeringar	66	72	58	48
Summa unika individer	58	55	50	45

Antal placeringar, ensamkommande barn och unga, 2018

Placeringstyp	Antal 2018(Q1)	Antal 2018(Q2)	Antal 2018(Q3)	Antal 2018(Q4)
HVB (offentlig huvudman/egen regi)	29	22	15	7
HVB (enskild huvudman/privat)	6	-	-	-
Konsulentstött familjehem	-	-	-	-
Familjehem	10	7	8	-
Släktinghem	-	-	-	-
Beredskap/ jourplacering	-	-	-	-
Stödboende	-	-	-	10
Summa placeringar	50	36	29	25
Summa unika individer	44	34	27	24

Antal placeringar, barn och unga exklusive ensamkommande, 2017

Placeringstyp	Antal 2017 (Q1)	Antal 2017 (Q2)	Antal 2017 (Q3)	Antal 2017 (Q4)
HVB (offentlig huvudman/SiS)	-	-	6	8
HVB (enskild huvudman/privat)	-	-	8	17
Konsulentstött familjehem	17	14	11	8
Släktinghem	7	7	8	7
Familjehem	22	23	27	25
Beredskap/ jourplaceringar	-	-	-	-
Summa placeringar	56	54	62	69
Summa unika individer	53	53	58	60

Antal placeringar, ensamkommande barn och unga, 2017

Placeringstyp	Antal 2017(Q1)	Antal 2017(Q2)	Antal 2017(Q3)	Antal 2017(Q4)
HVB (offentlig huvudman/egen regi)	40	39	44	36
HVB (enskild huvudman/privat)	28	26	24	-
Konsulentstött familjehem	7	7	6	6
Familjehem	12	13	9	9
Släktinghem	7	8	6	-
Beredskap/ jourplacering	-	-	-	-
Summa placeringar	94	93	89	59
Summa unika individer	-	-	85	58

Förslag till beslut

1. Att fastställa uppföljning enligt internkontrollplan

Kommunstyrelsen

Rapportering enligt internkontrollplan 2019 sektor vård och omsorg kvartal 2 av klagomål, utredning och anmälan av Lex Sarah och Lex Maria

Sammanfattning

Uppföljning av internkontrollplanen angående sektor vård- och omsorgsändamden gällande klagomål, utredning och anmälan Lex Maria och Lex Sarah.

Klagomål

Som en del i sektorns kvalitets och ledningssystem utreds samtliga avvikelser och klagomål. Under andra kvartalet (kv. 2) har 5 synpunkter eller klagomål inkommit till vård och omsorg.

Inkomna klagomål och synpunkter kv2	
Tillgänglighet	1
Servicenivå	
Myndighetsbeslut	1
Omsorgsbrist	2
Befogenhet personal	
Bilar	1

Exempel på förbättringar avseende omsorg har bland annat åtgärdats genom uppdatering av rutiner och arbetssätt samt information till brukare och anhörig.

Lex Maria och Lex Sarah

Under andra kvartalet 2019 finns ingen Lex Maria och ingen Lex Sarah anmäld till IVO.

Under andra kvartalet 2019 har två utredningar enligt Lex Sarah påbörjats.

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Att fastställa uppföljning enligt internkontrollplanen.

Kommunstyrelsen

Internkontroll ledningsstaben oktober 2019

Sammanfattning

Internkontrollen för oktober månad omfattar följande kontrollmoment:

Likvidrapport augusti och september 2019.

För mera information se bifogad rapport.

Förslag till beslut

1. Att godkänna rapporteringen

FINSPÅNG

Månadsrapport internkontroll

Okt 2019 - Ledningsstab

Innehållsförteckning

Utfall	3
Tillgång på likvida medel augusti och september 2019	3

Utfall

Tillgång på likvida medel augusti och september 2019

Risk:

Att det inte finns medel till kommande utbetalningar

Kontrollmoment	Utfall
Likviditetsuppföljning	Ingen avvikelse

Kommentar perioden augusti och september 2019

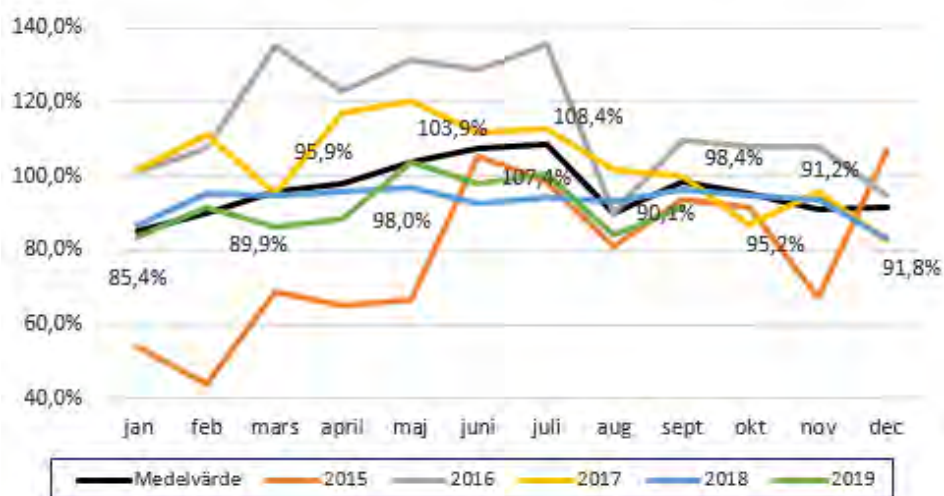
Beskrivning	feb-19	mar-19	apr-19	maj-19	jun-19	jul-19	aug-19	sep-19
Likvida medel	114 139	70 227	82 405	98 736	104 747	98 464	110 475	114 627
Långfristig utlåning koncernen	868 521	888 521	888 521	888 521	903 521	903 521	903 521	903 521
Summa finansiella tillgångar	982 660	958 748	970 926	987 257	1 008 268	1 001 985	1 013 996	1 018 148

Kortfristiga lån	-7 622	-7 622	-6 901	-6 623	-6 623	-5 907	-5 633	-5 633
Långfristiga lån	-1 159 761	-1 159 261	-1 159 261	-1 173 761	-1 173 761	-1 173 761	-1 173 761	-1 173 761
Summa finansiella skulder	-1 167 384	-1 166 884	-1 166 163	-1 180 384	-1 180 384	-1 179 668	-1 179 395	-1 179 395

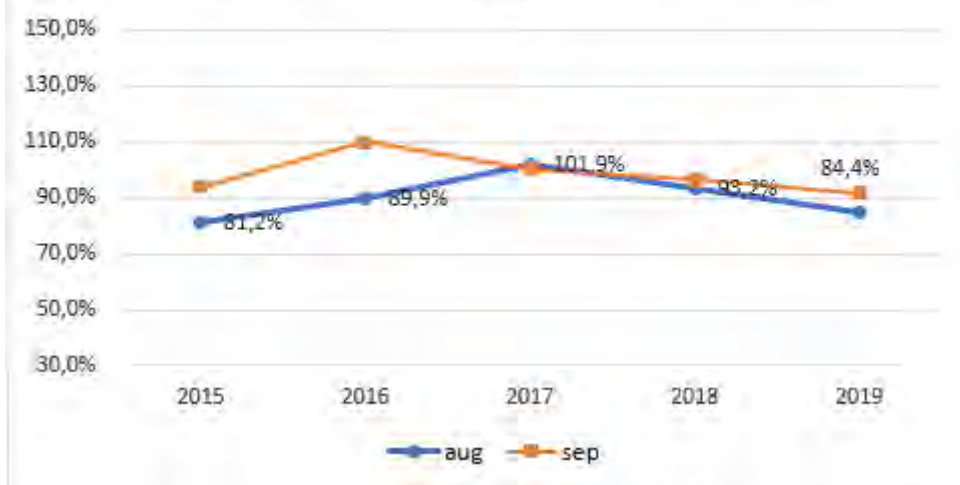
Finansnetto	-184 723	-208 136	-195 237	-193 127	-172 116	-177 683	-165 399	-161 247
Omsättnings-tillgångar	203 231	160 244	170 279	177 863	194 385	175 804	203 931	202 365
Kortfristiga skulder	-222 372	-185 690	-192 699	-171 371	-197 884	-174 926	-241 730	-220 359

Likviditet	91,4%	86,3%	88,4%	103,8%	98,2%	100,5%	84,4%	91,8%
-------------------	--------------	--------------	--------------	---------------	--------------	---------------	--------------	--------------

Månadsvis likviditet i % år 2015-2019

Likviditet i % aug och sept år 2015-2019

Kommentar

I enlighet med av kommunfullmäktige antagen finanspolicy ska likviditeten rapporteras månadsvis till kommunstyrelsen. Ett mått som mäter likviditet eller kortfristig betalningsberedskap är kassalikviditet. Om måttet är 100% innebär det att de likvida medlen är lika stora som de kortfristiga skulderna. En bra nivå för kommuner brukar vara mellan 70-80%.

Perioden augusti och september

Likviditetsrapporten för augusti och september 2019 visar på fortsatt god likviditet, värdet har minskat jämfört med juli men ligger fortfarande på en bra nivå%. Nivån innebär att den finansiella beredskapen fortfarande är god. Utöver de likvida medlen har kommunen checkräkningskrediter på 15 mkr som ytterligare förbättrar kassalikviditeten om de tas med i bedömningen.

Likvida medel (kassa, bank) har netto ökat med 16 mkr under augusti och september. Bland annat har sektor utbildning erhållit stora utbetalningar av statsbidrag för likvärdighet och kompetensutveckling, lågstadiesatsning samt statsbidrag för mindre barngrupper i förskolan.

Under augusti och september har omsättningstillgångarna ökat som följd av uppbokade fordringar på staten i samband med delårsbokslutet. Samtidigt har kommunens kortfristiga skulder ökat, här finns framförallt uppbokade leverantörsskulder som ännu inte blivit reglerade.

Kommunstyrelsen

Risikkontroll pensionsplaceringar september 2019

Sammanfattning

Det övergripande målet med förvaltningen innebär att marknadsvärdet på pensionsportföljen och marknadsvärdet på ansvarsförbindelsen ska följas åt, det vill säga tillgångarna ska matchas med skulden. Den övergripande risklimiten enligt placeringspolicyn innebär att minst 90% av avsedda pensionsutbetalningar alltid ska kunna täckas av pensionsportföljen.

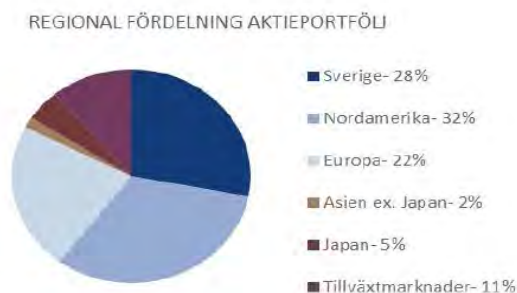
Händelser under september månad:

Den totala risksituationen har försvagats under september som följd av en fortsatt orolig aktiemarknad som påverkats av politisk oro i framförallt USA och vikande konjunkturindikatorer.

I jämförelse med föregående månad har aktuell konsolidering fallit till 172,6% (174,2%). Max andel aktier kan nu som mest uppgå till 38% (37% föregående månad) för att inte äventyra det övergripande förvaltningsmålet om ett säkerhetsgolv om 90 % av förvaltningens högsta månadsvärde. Värdet på pensionsportföljen har stigit med 0,5% under september och värdet på skulden har stigit med 1,4%. Totalt sett har pensionsportföljens marknadsvärde gått upp med 5,2% sedan årsskiftet. Målriskanalysen visar att det är en låg risk, mindre än 1%, att konsolideringsmålet om 90,0% underskrids inom ett år.

Under månaden har inga köp eller försäljningar skett i portföljen.

Tillgångsportföljen innehåller främst nominella räntor (59%), aktier (23%) och realränteobligationer (17%). Diagrammet visar aktieportföljens regionala fördelning:

Förslag till beslut

1. Att godkänna rapporten

MÅNADSRAPPORT FÖR PENSIONSPORFÖLJEN – SEPTEMBER 2019

Inledning

Det *övergripande förvaltningsmålet* för pensionsportföljen är att kunna täcka minst lika mycket som avsågs av skulden när denna strategi tog sin början. Detta innebär att tillgångarna i relation till avsedd del av skulden (konsolideringen) bör ligga på minst 100%. Den *övergripande risklimiten* enligt placeringspolicyn innebär att minst 90,0% av avsedda pensionsutbetalningar alltid ska kunna täckas av pensionsportföljen. Denna nivå betecknas som ett säkerhetsgolv som aldrig ska äventyras.

Aktuellt läge

Under september har politiskt osäkerhet återigen varit på tapeten. USA:s president Donald Trump hotas av riks rätt efter uppgifter om påtryckningar mot Ukrainas president för att utreda demokratiska presidentkandidaten Joe Bidens sons förevaranden i landet. Storbritanniens premiärminister Boris Johnson möter motgångar efter beslut från högsta domstolen som ogiltigförklarar Johnsons tidigare nedstängning av parlamentet. Även handelsoron tilltog i slutet av månaden efter uppgifter om att diskussioner pågår inom Vita huset för att eventuellt avlista kinesiska bolag från de amerikanska börserna. Inom penningpolitiken stod centralbankschefen Mario Draghi i rampluset när ECB enligt förväntan sänkte inlåningsräntan med 0,10 procentenheter samtidigt som ytterligare stimulanser meddelades där blandad annat tillgångsköp om 20 miljarder EUR per månad återupptas på obestämd tid. Under månaden steg Stockholmsbörsen (SIX PRX) med 2,9%, vilket innebär en uppgång om 23,0% sedan årsskiftet. Den europeiska aktiemarknaden (MSCI Europe) steg med 3,5% i lokal valuta, vilket motsvarar 2,9% upp i svenska kronor för månaden. Även den globala aktiemarknaden (MSCI World) gick upp under månaden med 2,2% i lokal valuta och 2,3% i svenska kronor. Tillväxtmarknader utvecklades med 1,9% i lokal valuta under september, vilket motsvarar 2,1% upp i svenska kronor. Volatiliteten på den svenska aktiemarknaden (OMX 1Y) minskade under månaden, från 15,5% till 15,2%. På den amerikanska börsen (SPX 1Y) sjönk volatiliteten från 17,3% till 17,0% och den europeiska börsens (SX5E 1Y) volatilitet minskade även den från 15,3% till 14,9%. Sett till valutamarknaden handlades en dollar vid månadsskiftet för 9,83 kronor, en euro för 10,72 kronor och ett brittiskt pund för 12,09 kronor. På räntemarknaden steg yielden med 21 punkter till -1,97% för den reala svenska statsobligationen 3104 (förfall 2028) och yielden på den kortare obligationen 3102 (förfall 2020) ökade med 50 punkter till -1,77%. Yielden för den nominella svenska statsobligationen 1053 (förfall 2039) steg under månaden med 9 punkter till 0,17% och yielden för den kortare obligationen 1047 (förfall 2020) ökade med 7 punkter till -0,58%. Vid månadsskiftet var den 10-åriga svenska break-even inflationen 1,61%.

- Den totala risksituationen har försvagats under september. I jämförelse med föregående månad har aktuell konsolidering fallit till 172,6% (174,2%).
- Givet säkerhetsnivån 90,0% i konsolidering ger riskanalysen att det är en låg risk, mindre än 1%, att konsolideringsmålet underskrids inom ett år givet aktuell allokering.
- Golv 2, att tillgångsvärdet inte tillåts falla mer än 10% från det högsta värdet under de senaste 12 månaderna, ger att riskbufferten är 10,0% och maximal andel aktier 38%. Innevarande månad understiger den beräknade maximala andelen aktier (38%) den limit som fastslås i kommunens placeringspolicy (40%). Oavsett vad risksimuleringen visar är förvaltningen av kapitalet alltid underkastad rådande placeringspolicy.

Risköversikt	Avkastning	
	2019-09-30	2019-08-31
Portföljrisk - marknadsvärdering		
Marknadsvärderade tillgångar	67,9	0,5%
Marknadsvärderad skuld	39,4	1,4%
Marknadsvärderad konsolidering	172,6%	-1,6%
Sannolikhet att gå igenom golvet före årsskiftet	0,0%	0,0%
Sannolikhet gå igenom golvet inom 1 år	0,0%	0,0%

Huvudmålet är beslutat enligt kommunens finanspolicy. Som belysande information anges också risken relativt ett högre golv, där tillgångsvärdet inte tillåts falla mer än 10% från det högsta värdet under de senaste 12 månaderna. Begränsningens syfte är att minska förlusterna vid kraftiga börsfall. Det förhöjda golvet gäller inom ramen för huvudmålet och används för att styra allokeringen i praktiken.

Analysen ger att riskbufferten, dvs skillnaden mellan portföljvärde och förhöjd skyddsnivå, är 10,0% och därmed är den högst tillåtna andelen aktier 38%.

Risköversikt - Dynamisk aktieallokering	2019-09-30	2019-08-31
Portföljens marknadsvärde (Mkr)	67,9	67,6
Skyddsnivå (Mkr)	61,1	61,0
Riskbuffert (Mkr)	6,8	6,6
Aktuell marginal (%)	10,0%	9,8%
Maximal aktieexponering	38,0%	37,0%
Aktuell aktieexponering	23,9%	23,4%
Sannolikhet att någon gång gå under golvet inom 1 år	0,0%	0,0%

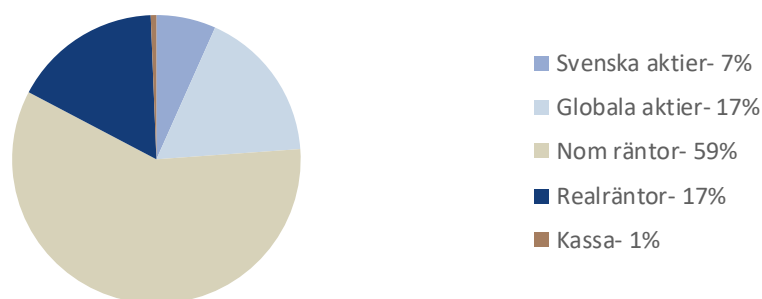
Aktuell portfölj

Totalt har tillgångarna i pensionsportföljen ett marknadsvärde på ca 67,9 mkr. Pensionsportföljen ligger inom de limiter som definieras för respektive tillgångsslag i placeringspolicyen.

AVSTÄMNING MOT POLICY				
Tillgångsslag	Andel av portfölj 2019-09-30	Limiter		
		Min	Max	
Likvida medel	1%	0%	10%	
Svenska räntebärande värdepapper	76%	50%	100%	
Duration	1,0	0,0	15,0	
Aktier	24%	0%	40%	
- svenska	7%	0%	15%	
- utländska	17%	0%	25%	
Alternativa tillgångar	0%	0%	10%	

Vid avstämningsstillfället hade pensionsportföljen följande utseende, uttryckt som procentuell fördelning på olika tillgångsslag.

TILLGÅNGSALLOKERING

Det övergripande målet med förvaltningen innebär att marknadsvärdet på pensionsportföljen och marknadsvärdet på ansvarsförbindelsen ska följas åt, det vill säga tillgångarna ska matchas med skulden. Det primära målet är således konsolideringen vilket gått genom ovan.

För att kunna följa hur förvaltningen av aktieportföljen har gått jämförs de olika tillgångsslagen i förhållande till respektive jämförelseindex enligt placeringspolicyn sedan det föregående rapporteringstillfället.

TILLGÅNGSUTVECKLING JÄMFÖRT MED INDEX				
Tillgångsslag	Index	Tillgångsavkastning senaste månaden	Indexavkastning senaste månaden	Differens
Svenska räntebärande värdepapper	OMRX Total	0,0%	-0,5%	0,5%
Svenska aktier	SIX PRX	2,4%	2,9%	-0,5%
Utländska aktier	MSCI TR World (SEK)	2,3%	2,3%	0,0%
Totalportföljen	Sammansatt jämförelseindex	0,5%	0,2%	0,3%
Tillgångsslag	Index	Tillgångsavkastning sedan 2018-12-31	Indexavkastning sedan 2018-12-31	Differens
Svenska räntebärande värdepapper	OMRX Total	1,5%	2,5%	-1,0%
Svenska aktier	SIX PRX		23,0%	
Utländska aktier	MSCI TR World (SEK)	25,9%	30,9%	-4,9%
Totalportföljen	Sammansatt jämförelseindex	5,2%	6,2%	-1,0%

Källa för index: Bloomberg

Kommentarer kring eventuella avvikelser

Kassaflödesmatchningen mellan realränteobligationerna och de kommande pensionsutbetalningarna medför att löptiden på realränteinnehavet är längre än löptiden på jämförelseindexet OMRX Real. Detta gör att tillgångarna är mer räntekänsliga än jämförelseindexet.

Det utländska aktieinnehavet är till viss del säkrat för kursnedgång. Detta gäller både för valuta - och aktiekursen. Kostnaden för denna säkring medför att det utländska innehavet får en något sämre utveckling i en stigande aktiemarknad

Bevakning och rapportering

För bevakning och rapportering av pensionsportföljen samarbetar kommunen med Söderberg & Partners Securities AB. De bevakar kontinuerligt utvecklingen av pensionsportföljen, pensionsskulden samt marknadsrisken. Detta för att tillse att sammansättningen av portföljen (allokeringen) alltid innebär att kommunen kan leva upp till de åtaganden som ingår i pensionsfonderingen.

Som grund till rapporten har källor använts som i god tro bedömts vara tillförlitliga. Söderberg & Partners kan inte garantera riktigheten i denna information eller ta på sig något ansvar för fullständighet. Söderberg & Partners ansvarar inte för direkta eller indirekta skador eller förluster, inklusive men inte begränsat till, förlorad och utebliven vinst, som kan uppkomma till följd av användandet av denna rapport eller dess innehåll.

Kommunstyrelsen

Låneram för fortsatta investeringar

Sammanfattning

Vallonbygden har via moderbolaget FFIA inkommit med en hemställan om att godkänna en ökad låneram för bolaget från 500 mkr till 600 mkr.

Styrelsen anger att bolagets avsikt är att fortsätta investera i nya bostäder för att bidra till kommunens mål om 30 000 invånare år 2035. Bland de planerade projekten återfinns Ekkällevägen 7, Grosvad, Lotorp och Järnvägen 2.

Utifrån bolagets beräkningar av lönsamhet för dessa investeringar och med beaktande av nedskrivningsbehov i nyproduktion bör soliditeten för bolaget som lägst hamna på 15 procent. Detta är den nivå som styrelsen beslutat som lägsta acceptabla nivå.

Kommunkoncernens skuldtutveckling har de senaste åren haft en positiv trend där långsiktiga skulder per invånare minskat och soliditeten för koncernen har ökat. Kommunen står inför stora investeringar men koncernens möjlighet att låna bedöms inte påverkas negativt av en utökad låneram för Vallonbygden. Koncernens nytulningsutrymme hos Kommuninvest ligger på ca 1.000 mkr.

Styrelsen i FFIA föreslår att kommunfullmäktige ska besluta om att bevilja utökad låneram från 500 mkr till 600 mkr.

Förslag till beslut

1. Att föreslå kommunfullmäktige att bevilja en utökad låneram för Vallonbygden från 500 mkr till 600 mkr.

2019-§ 391

Dnr: KS.2019.1029

Låneram för fortsatta investeringar

Sammanfattning

Vallonbygden har via moderbolaget FFIA inkommit med en hemställan om att godkänna en ökad låneram för bolaget från 500 mkr till 600 mkr.

Styrelsen anger att bolagets avsikt är att fortsätta investera i nya bostäder för att bidra till kommunens mål om 30 000 invånare år 2035. Bland de planerade projekten återfinns Ekkällevägen 7, Grosvad, Lotorp och Järnvägen 2.

Utifrån bolagets beräkningar av lönsamhet för dessa investeringar och med beaktande av nedskrivningsbehov i nyproduktion bör soliditeten för bolaget som lägst hamna på 15 procent. Detta är den nivå som styrelsen beslutat som lägsta acceptabla nivå.

Kommunkoncernens skuldtutveckling har de senaste åren haft en positiv trend där långsiktiga skulder per invånare minskat och soliditeten för koncernen har ökat. Kommunen står inför stora investeringar men koncernens möjlighet att låna bedöms inte påverkas negativt av en utökad låneram för Vallonbygden. Koncernens nyutlåningsutrymme hos Kommuninvest ligger på ca 1.000 mkr.

Styrelsen i FFIA föreslår att kommunfullmäktige ska besluta om att bevilja utökad låneram från 500 mkr till 600 mkr.

Förvaltningens förslag till beslut nästa möte

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige

1. Att bevilja en utökad låneram för Vallonbygden från 500 mkr till 600 mkr.

Kommunstyrelsens beslut

1. Att anteckna informationen till protokollet
2. Att ärendet tas upp för beslut vid kommunstyrelsens nästkommande sammanträde

-----

Kommunstyrelsen

Strategisk plan och budget 2020-2022

Sammanfattning

Föreligger förslag till strategisk plan 2020-2022 och budget 2020

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Att omfördela inom sektor social omsorg 4000tkr från IFO-placeringar barn och unga till övriga insatser vuxna enligt SOL/HSL

Förvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta föreslå kommunfullmäktige besluta

1. Att anta förslaget till budget år 2020 och strategisk plan 2020-2022.
2. Att kommunstyrelsen under år 2020 har rätt att omsätta lån, det vill säga låna upp motsvarande de lån som förfaller till betalning under år 2020.
3. Att avsätta 1980tkr till omställningsmedel personal.
4. Att avsätta 200tkr miljöutvecklingspotten och 500tkr till drift av nya infrastrukturinvesteringar och 282tkr till överförmyndaren.
5. Att fastställa investeringsbudgeten för år 2020 till 65 miljoner kronor.
6. Att fastställa fördelningen på anslagsområden i investeringsbudgeten 2020-2022.
7. Att delegera till kommunstyrelsen att besluta om fördelning av investeringsbudgeten till enskilda projekt upp till 10 miljoner kronor inom respektive anslagsområde.
8. Att kommunkoncernens låneram uppgår till 1400 miljoner kronor.
9. Att kommunstyrelsen har rätt att nyupplåna upp till ovan beslutat låneram.

Datum:	2019-10-28
Tid och plats:	Konferensrum Bönnern 10.00 – 10.30
Arbetsgivare	Johan Malmberg tf kommundirektör, Ann-Christin Ahl Vallgren ekonomichef och Helén Wallman HR-chef
Fackliga företrädare	Akademikerförbundet SSR Ann-Christin Nilsson DIK Clara Nyström Kommunal Annelie Olsson, Carola Persson Lärarnas Riksförbund (LR) Per Sjöborg Sveriges Arbetsterapeuter Margareta Thorsell Sveriges Skolledarförbund (SKL) Mats Broström Vårdförbundet Åsa Andersson, Renée Höglund Vision, Bengt Eriksson
Anmält förhinder:	Civilekonomerna (CE) Olle Wörman Ledarna Anne Lidestam Läraryrket Maria Klavestrand Fysioterapeuterna Joppe Egnell Jusek Mats Johansson Naturvetarna (NA) Matilda Lund Psykologförbundet Sveriges Arkitekter (SA) Sveriges Ingenjörer (SI)

Information enligt 19§ MBL

HR-chefen hälsar alla välkomna, samtliga är eniga om att det är en information enligt 19 § MBL som är aktuell.

Strategisk plan Budgetramar 2020

Tf kommundirektören informerar om arbetet som är genomfört kring den nya styrningen som har sin grund i FN:s globala mål. Finspångs kommun har arbetat med att implementera det helt och hållet. Underlaget kommer att bifogas protokollet.

Ekonomichef informerar om planeringsförutsättningarna, det som SKL säger inför kommande år.

Det som är skillnad inför tidigare beslutad budget är personalkostnadsökningarna samt att befolkningsprognosen har räknats upp utifrån SKLs prognoser. Detta medför följande i förändringar i budgetförslag.

Ramjuteri inom social omsorgs ram (4 000 tkr) samt omställningsmedel personal (2 000 tkr).

Mindre kostnader på finansnetto + 1 400 tkr
Minskade skatteintäkter och kostnadsutjämnning, - 12 600 tkr
Helårseffekt lönerrevision 2019 + 6 100 tkr
Effekten av lägre löneuppräknings, ny prognos 2020 + 2 850 tkr.
Internräntan + 700 tkr
Pensioner – 950 tkr

Nya budgetförslaget – årets resultat 4500 tkr lägre än juni.

Det innebär att 2020 års ram som fördelas ut är 1 326 962 tkr och då har 1 procent i effektiviseringskrav räknats med. Då har det också skett en extra satsning på utbildningssektorn utanför å-priset.

Alla delar utom ledningsstaben får en ökad ram för 2020. Underlag bifogas.

Investeringar

Investeringsbudgeten är i stort sett oförändrad det är samhällsskydd där beloppet flyttas till offentliga miljöer 2020.

Diskussion fördes kring besparingskrav och hur de hanterats och utmaningarna framåt.

HR-chefen informerar om att arbetsgivaren önskar att de fackliga organisationernas yrkanden ska skickas in i samband med att förhandlingen genomförs.

Förhandling enligt MBL § 11 kommer att ske måndagen den 4 november klockan 09.00 – 11.00 i konferensrum Bönnern våningsplan 6.

Informationen om budget och strategisk plan avslutas.

Handwritten signatures and initials in blue ink:

agav
HW
AN
GK
BP
PS
AN
RH
MT
BE

För arbetsgivaren

Johan Malmberg
Tf kommundirektör

Ann-Christin Ahl Vallgren
Ekonomichef

Helén Wallman
HR-chef

För de fackliga organisationerna

Ann-Christin Nilsson
Akademikerförbundet SSR

Clara Nyström
DIK

Annelie Olsson
Kommunal

Carola Persson
Kommunal

Per Sjöborg
LR

Margareta Thorsell
Sveriges Arbetsterapeuter

Mats Broström
Skolledarna

Bengt Eriksson
Vision

Åsa Andersson
Vårdförbundet

Renée Höglund
Vårdförbundet

Datum:	2019-11-04
Tid och plats:	Konferensrum Bönnern 09.00 – 10.15
Arbetsgivare	Johan Malmberg tf kommundirektör, Ann-Christin Ahl Vallgren ekonomichef och Helén Wallman HR-chef
Fackliga företrädare	Akademikerförbundet SSR Sara Stefanovic och Marina Palm Fysioterapeuterna Joppe Egnell Kommunal Carola Persson och Annelie Olsson Lärarnas Riksförbund (LR) Per Sjöborg Sveriges Skolledarförbund (SKL) Mats Broström Sveriges Arbetsterapeuter Margareta Thorsell Vision Eva Jägerhed och Bengt Eriksson Vårdförbundet Åsa Andersson, Renée Höglund och Elin Evertsson
Anmält förhinder:	Civilekonomerna (CE) Olle Kvarby DIK Clara Nyström Jusek Mats Johansson Ledarna Anne Lidestam Läraryrket Maria Klavestrand Naturvetarna (NA) Psykologförbundet Sveriges Arkitekter (SA) Sveriges Ingenjörer (SI)

Förhandling enligt 11§ MBL

HR-chef hälsar alla välkomna, samtliga är eniga om att det är en förhandling enligt 11 § MBL som är aktuell.

Information kring budgeten är föredragen 2019-11-28 och underlag är utskickat till de fackliga organisationerna efter informationstillfället.

acar (10) SF JE MT GP BE ES DO RM FE ch PS MA

Yrkanden från de fackliga organisationerna

Samtliga deltagande fackliga organisationer har uppmanats att skicka in sina yrkanden till arbetsgivaren, organisationernas yrkanden presenteras nedan.

Akademikerförbundet SSR yrkar på att det ska ske en översyn av studie- vägledarnas organisering i Finspångs grundskolor/grundsärskolan (f-9) samt gymnasieskolan/gymnasiesärskola och vuxenutbildningen/ Gymnasiesärskolan. Detta på grund av ökat behov och ökad arbetsbörda, bland annat med anledning av att det 2018 införts praktisk arbetslivsorientering (PRAO) för både grundskola och grundsärskolan.

Vidare föreslår Akademikerförbundet SSR att de förespråkar möjlighet att under delar av dagen utföra vissa arbetsuppgifter utomhus för stillasittande kontorspersonal. Detta för att uppnå hälsofrämjande effekter som gynnar ett varaktigt arbetsliv.

Akademikerförbundet SSRs skrivning bifogas i sin helhet, se bilaga 1.

Fysioterapeuterna yrkar på följande anslag:

- Tillsätta en MAR (medicinskt ansvarig för rehabilitering) så att finspångskommuns invånare som är i behov av rehabiliterande och förebyggande insatser garanteras en patientsäker rehabilitering av hög kvalitet.
- Erbjud kontinuerligt kompetenshöjande möjligheter, öka möjligheterna till karriärutveckling inom professionen inom kommunen, tydlig lönekarriärstege, lugn och hälsofrämjande arbetsmiljö
- Effektivisera rehabiliteringen av kortidsgäster.
- Satsa på rehabilitering genom ökad fysioterapeutisk bemanning: inom hemsjukvård, LSS och SÄBO. Skapa ekonomiska vinster genom att fysioterapeuter arbetar förebyggande.

Fysioterapeuternas skrivning bifogas i sin helhet, se bilaga 2.

Lärarnas Riksförbund (LR) yrkar:

1. Att det föreslagna effektiviseringskravet på 1% på utbildningssektorn inte genomförs.
2. Att en riskbedömning görs med anledning av effektiviseringskravet på 1%.
3. Att sektor utbildning redovisar på nytt hur många lärare och rektorer som slutat i Finspångs kommun samt hur många lärare och rektorer som bytt arbetsplats inom Finspångs kommun

acav SF JE MT GP BE EJ DO RM EC OH PS JM MA HW

Grunden till yrkandena är den stora utmaningen utifrån brist på legitimerade och behöriga lärare kombinerat med ett ökat elevunderlag. Lärarnas Riksförbund framför att de är oroad över det föreslagna effektiviseringskravet (besparingen) på utbildningsområdet och kan inte se att det möter upp HÖK18. Lärarnas Riksförbund ser behovet av att tillförsäkra kommunens skolor utbildad och behörig personal i tre steg

1. Att tillförsäkra att fler lärare inte lämnar yrket.
2. Att locka tillbaka de redan utbildade lärarna som lämnat yrket.
3. Att locka fler ungdomar att välja lärarbanan.

Lärarnas Riksförbundet ser att det är positivt att Finspångs Kommun kommer att låta de globala målen genomsyra verksamheten. Lärarnas Riksförbund påminner i denna skrivning om mål nummer 4: *God utbildning för alla.*

Lärarnas Riksförbund (LR)s skrivning bifogas i sin helhet, se bilaga 3.

Kommunal yrkar

- att ingångslönerna för kommunals medlemmar ska höjas och att det inte ska tas utav pott. Ingångslönerna ska vara högre än den avtalade lägsta lönen.
- att grundbemanning måste utökas i verksamheterna och fler tillsvidareanställda i bemanningscentralen för att tillgodoses det framtida behovet av personal, få personal att stanna i kommunen, ge bättre förutsättningar för en godare arbetsmiljö, bättre scheman och ge arbetstagarna möjligheten att utföra ett bra arbete, möjliggöra för arbetstagarna att få semester utanför lagt schema.
- Att arbetsgivarens aktivt ska arbeta för att ta bort de delade turerna för att våra medlemmar ska få en god arbetsmiljö och ett bättre schema samt att det skulle öka kommunens attraktionsvärde som arbetsgivare
- Att ferielönerna höjs inför 2020 och ska vara högre än avtalet.
- Att en högre ingångslön ska tillämpas när arbetstagare som arbetat i kommunen tillsvidare anställs eller får ett längre vikariat eller tidigare erfarenhet av yrket.
- Att när kommunen yrkes utvecklar sina anställda ska studier ske på arbetstid. Nya lönehöjningen efter godkänd utbildning ska vara känd in-

Acav

R

SF

JE

NT

GP

BE

EJ

LO

RH

Eca

PS

MA

PS

MA

MA

nan starten. Arbete och utbildning ihop ska inte överstiga mer än 100% av den anställdes sysselsättningsgrad.

- Att när fackligt förtroendevalda kallas till facklig utbildning ska arbetsgivaren ersätta med lön eller tid mot tid om utbildningen sker på ledig tid av dag eller helt ledig dag.

Kommunals skrivning bifogas i sin helhet, se bilaga 4.

Sveriges Arbetsterapeuter yrkar

Att en MAR –tjänst ska tillsättas. En Medicinsk ansvarig för rehabilitering i kommunen, som är sakkunnig, för att säkerställa en patientsäker vård enligt formulering i HSL.

Att kontinuerlig kompetensutvecklings ska ske för deras medlemmar.

Att bra löner och goda anställningsvillkor ska erbjudas.

Att verksamhetens uppdrag ska vara tydlig och att uppdrag och resurser/tjänster måste sammanfalla för att hålla en god kvalitet på vården och främja medarbetarnas arbetsmiljö.

Sveriges Arbetsterapeuters skrivning bifogas i sin helhet, se bilaga 5.

Vårdförbundet yrkar:

1. Att det ska avsättas medel för att permanenta den tillfälliga anställningen av en 80 procent skolsköterska. Detta för att kunna möta upp elevantal och vaccinationer.
2. Att medel ska avsättas för en prioritering av särskilt yrkesskickliga för att öka möjligheten till en lönekarriär inom yrket över tid. Målet är en löneutveckling som premierar kompetens, specialistkunskap och erfarenhet som leder till förbättrade resultat och bidrag till verksamhetens mål.

Vårdförbundet framför att sjuksköterska är ett bristyrke och arbetsmarknaden är stor. De vill se att det nya löneavtalet leder till en bättre löneutveckling och att detta i sin tur ska leda till att det blir lättare att anställa sjuksköterskor till organisationen och att behålla befintliga sjuksköterskor i organisationen.

Vårdförbundets skrivning bifogas i sin helhet, se bilaga 6.

acav (D) SF JE MT GP BE ejdo RN te di SJ HW PS MP

Vision yrkar

Att lojala medarbetare ska uppmärksammas och värdesättas

Att cheferna ska få förutsättningar att vara chef

Att återinföra frisktid på arbetstid

Att riktlinjen 80-90-100, ska tillämpas

Visions skrivning bifogas i sin helhet, se bilaga 7.

Skolledarna framför att det är positivt att fokus finns på de globala målen.

Vidare framför skolledarna att de är kritiska till 1% besparingen. De yrkar på att det ska finnas en tydlig beskrivning vad som ska förändras för att minska kostnaderna.

Skolledarna ser också att det finns en risk att lokalerna inte får tillräckligt bra standard.

Skolledarnas skrivning bifogas i sin helhet, se bilaga 8.

Sveriges ingenjörer har inte haft möjlighet att delta i förhandlingen men framför följande:

Ingenjörer är idag utifrån arbetsmarknadsläget en bristvara och utgör därmed en svårrekryterad resurs för samtliga arbetsgivare. Sveriges Ingenjörer önskar att kommunen beaktar sådan fakta i omvärldsbevakning i frågan vad gäller Lön (löneläge i rådande konkurrens) och kompetenshöjande insatser för att bibehålla ingenjörer i deras nyckelpositioner för att uppfattas utgöra en attraktiv arbetsgivare.

Ingenjörer är viktiga för att många samhällsfunktioner upprätthålls och är viktiga i fråga om säkerhet inom flertal områden samt inom samhällsbyggnad och infrastruktur. Ingenjörer utgör och innehar viktiga funktioner för att välfärdens käll fungera och kunna utvecklas i enlighet med politiska beslut.

Ingenjörer insatser behöver uppvärderas. De överkuggas allt för ofta i kommuners och regioners arbete och dess kommunikation utåt där huvudfokus ofta läggs på insatser som görs i direkt kontakt med invånarna oavsett att de har viktiga uppgifter i grundfundamentet för att de tjänsterna och servicen skall kunna levereras. Många ingenjörer utgör således en grundförutsättning för andra verksamheter och kommunåtgärdanden.

Ingenjörer bör utifrån ovan och i budgetsammanhang utgöra en prioriterad grupp, särskilt de på ansvarfulla viktiga befattningar (positioner), då sådan

acc ✓

①

SF

Æ

MT

BP

BE

es

CG

RH

EF

OW

PS

MM

HW
JLPS
MM

kompetens är särskilt svåra att rekrytera till de mindre kommunerna i landet.

Sveriges Ingenjörers skrivning bifogas i sin helhet, se bilaga 9.

Förhandlingen ajournerades 09.25

Förhandlingen återupptogs 09.55

Arbetsgivaren framför att samtliga förbunds yrkanden kommer att delges politiken inför beslut. När det gäller yrkanden kopplade till löneöversyn 2020 kommer dessa att hanteras i överläggningarna med de fackliga organisationerna i enlighet med tidplan för löneöversyn 2020.

Arbetsgivaren framför att det är väldigt positivt att de fackliga organisationerna bidrar med sina synpunkter. Viktigt är att de fackliga organisationerna jobbar med dessa förslag mot respektive sektor i fortsatt process.

Arbetsgivaren ser att det finns behov för de fackliga organisationerna att lyfta några av deras yrkandena i sektorernas fortsatta arbete med budget. Det gäller bland annat utökning av tjänster.

Arbetsgivaren kommer att ta ut den statistik som LR efterfrågar.

Förhandling gällande budget och strategisk plan avslutas.

För arbetsgivaren

Johan Malmberg
Tf kommundirektör

Ann-Christin Ahl Vallgren
Ekonomichef

Helén Wallman
HR-chef

För de fackliga organisationerna

Sara Stefanovic
Akademikerförbundet SSR

Marina Palm
Akademikerförbundet SSR

Joppe Egnell
Fysioterapeuterna

Per Sjöborg
Lärarnas Riksförbud (LR)

Carola Persson
Kommunal

Annelie Olsson
Kommunal

Mats Broström
Skolledarna

Margareta Thorsell
Sveriges Arbetsterapeuter

Eva Jägerhed
Vision

Bengt Eriksson
Vision

Åsa Andersson
Vårdförbundet

Renée Höglund
Vårdförbundet

Elin Evertsson
Vårdförbundet

Bilaga

Yrkanden från Akademikerförbundet SSR

Yrkanden från Fysioterapeuterna

Yrkanden från LR

Yrkanden från Kommunal

Yrkanden från Sveriges Arbetsterapeuter

Yrkanden från Vårdförbundet

Yrkanden från Vision

Yrkanden från Skolledarförbundet

Yrkanden från Sveriges Ingenjörer

Fackligt inspel från Akademikerförbundet SSR, inför budgetförhandling 2020

Yrkande:

Översyn av studievägledares organisering i Finspångs grundskolor/grundsärskolan (f-9) samt gymnasieskolan/gymnasiesärskola och vuxenutbildningen/Gymnasiesärskolan.

Finspångs kommun har som strategisk inriktning att få en ökad måluppfyllelse inom utbildningsväsendet samt arbeta för att motverka psykisk ohälsa bland unga.

Antalet studie- och yrkesvägledare har minskat med en heltidstjänst sedan år 2018. Samtidigt har behovet av studie- och yrkesvägledning ökat bland våra unga.

År 2018 infördes PRAO (praktisk arbetslivsorientering) för både grundskola och grundsärskolan. Detta har fått som konsekvens att arbetsbördan för studie- och yrkesvägledare har ökat.

På gymnasiet finns en studie- och yrkesvägledare för både introduktionsprogrammen och de nationella programmen. Innan år 2018 var det en och en halv tjänst.

Inom behovsområdet särskola har inskrivningen av antal elever ökat markant under de senaste åren och med det har även behovet av studie- och yrkesvägledning ökat.

Idag har en studie- och yrkesvägledare på grundskolan även grundsärskolan inom sin tjänst. Detta är inte tillräckligt för att möta behovet av vägledning. På gymnasiesärskolan och vuxensärskolan saknas idag studie- och yrkesvägledare helt.

Akademikerförbundet SSR ser därför ett behov av en översyn av antalet studievägledare. Detta för att skapa ett sammanhållet och övergripande ansvarsområde för hela särskolan (grundsärskola, gymnasiesärskola och vuxensärskola) med ett helhetsperspektiv över målgruppens behov.

Förslag:

Det nya arbetslivet behöver nya hälsofrämjande arbetssätt där kontorsarbete utomhus i perioder vid okej väder eller kortare stunder, kan vara ett exempel på detta. Att röra på sig och byta arbetsställningar gynnar hälsa och även dagsljus är viktigt. Många arbetstagare spenderar upp till 90% av sin vakna tid inomhus. Depression, stress och utmattning är idag vanliga orsaker till sjukskrivning. Därför är det viktigt att utveckla miljöer och nya sätt att arbeta som underlättar återhämtning.

Fem skäl att jobba ute:

- Variation i arbetet
- Stressnivåer sänks och man får en snabbare återhämtning
- Dagsljusintag ökar och ljus är viktigt för hälsan
- Det främjar hälsan och stärker immunförsvaret
- Tankeverksamhet och kreativitet stimuleras

Att arbeta med vissa kontorsuppgifter utomhus är fullt möjligt kortare stunder, exempelvis möten utomhus i mindre skala, gående eller sittande, inläsning av dokument, reflektion, svara på mejl, fylla i blanketter eller sköta annan administration, prata i telefon.

Många arbetsplatser inom Finspångs kommun består av stillasittande kontorsarbete och alla har inte heller tillgång till dagsljus via fönster under sin arbetsdag. Akademikerförbundet SSR förespråkar därför möjlighet att under delar av dagen utföra vissa arbetsuppgifter utomhus för stillasittande kontorspersonal för att uppnå hälsofrämjande effekter som gynnar ett varaktigt arbetsliv.

Finspång 2019-11-01

Lokalavdelningen i Finspång för Akademikerförbundet SSR

genom

Ann-Christin Nilsson, ordförande i lokalavdelningen

Sara Stefanovic, vice ordförande i lokalavdelningen

Jeanette Grundström, ledamot i lokalavdelningens styrelse

Marina Palm, ledamot i lokalavdelningens styrelse

2019-11-01

Yrkanden inför budgetstrategiskplan Finspång

Fysioterapeuterna yrkar på följande anslag som vi anser är viktiga att ta hänsyn till i planeringen.

Fysioterapeuterna yrkar på följande anslag:

- Tillsätta en MAR (medicinskt ansvarig för rehabilitering) så att finspångskommuns invånare som är i behov av rehabiliterande och förebyggande insatser garanteras en patientsäker rehabilitering av hög kvalitet.
- Bristen på fysioterapeuter ökar. För att Finspångskommun ska vara en attraktiv arbetsplats bör det kontinuerlig erbjudas kompetenshöjande möjligheter, öka möjligheterna till karriärutveckling inom professionen inom kommunen, tydlig lönekarriärstege, lugn och hälsofrämjande arbetsmiljö
- Effektivisera rehabiliteringen av kortidsgäster. Att genom aktiv planering placera individer med rehabiliteringsbehov mer centralt i Finspångs tätort för att kontinuerligt kunna utföra träning samt genom mindre resande spara tid och ekonomi.
- Satsa på rehabilitering genom ökad fysioterapeutisk bemanning:
  - o inom hemsjukvård, LSS och SÄBO. Skapa ekonomiska vinster genom att fysioterapeuter arbetar förebyggande.
  - o Fysioterapeuter bör göra fallpreventionsbedömningar/fysiska bedömningar och igångsättning av rehabiliterande och förebyggande insatser innan hjälpmedel förskrivs och BHL gör bedömningar och tar beslut om hemtjänstinsatser.

Yrkanden inför budget

Svensk skola står inför stora utmaningar. Det råder brist på legitimerade och behöriga lärare, samtidigt som elevunderlaget i alla skolformer, från förskola till vuxenutbildning, kommer att öka. Det innebär delvis ny situation som ställer högre krav på insatser för att öka antalet behöriga lärare, och påverkar organisation och arbetssätt i skolan. Läget kräver klok, initierad ledning och styrning samt ett brett samarbete och samverkan på alla nivåer. (citat från HÖK18).

Lärarnas Riksförbund i Finspång är oroade över det föreslagna effektiviseringskravet (besparingen) på utbildningsområdet. Vi ser att det inte möter upp HÖK18, det avtal som parterna skrev så sent som 20/9 2018, där fokus lades på nuvarande och kommande behov av kompetensförsörjning inom skolans område. Lärarnas Riksförbund ser behovet av att tillförsäkra kommunens skolor utbildad och behörig personal i tre steg

1. Att tillförsäkra att fler lärare inte lämnar yrket.
2. Att locka tillbaka de redan utbildade lärarna som lämnat yrket.
3. Att locka fler ungdomar att välja lärarbanan.

I HÖK18 står också §2:

En framgångsrik kompetensförsörjning förutsätter att alla arbetsgivare bland annat kan erbjuda en god arbetsmiljö, konkurrenskraftiga löner, tillit till lärarprofessionen och en ändamålsenlig organisation. Lärarnas Riksförbund förutsätter att varje huvudman tar sitt ansvar för att göra läraryrket attraktivt både inom den egna kommunen och på nationell nivå.

Därför är vi djupt oroade över det föreslagna effektiviseringskravet (besparingen) på utbildningsområdet. Lärarnas Riksförbund har inte sett någon riskbedömning gjord inför de förändringar som besparingskraven kommer att leda till.

Vidare så har Finspångs Kommun meddelat att mål för kommande år är att låta de globala målen genomsyra verksamheten. Något som Lärarnas Riksförbund Finspång ser som positivt. I detta skede vill Lärarnas Riksförbund Finspång påminna om mål nummer 4: *God utbildning för alla*. Skall Finspångs Kommun efterleva detta mål så är det oerhört viktigt att utbildningssektorn prioriteras med resurser som möter sektorns behov.

Lärarnas Riksförbund yrkar därför att:

1. Att det föreslagna effektiviseringskravet på 1% på utbildningssektorn inte genomförs.
2. Att en riskbedömning görs med anledning av effektiviseringskravet på 1%.
3. Att sektor utbildning redovisar på nytt hur många lärare och rektorer som slutat i Finspångs kommun samt hur många lärare och rektorer som bytt arbetsplats inom Finspångs kommun.

Kommunals yrkande inför 2020

Kommunal yrkar...

- att ingångslönerna för kommunals medlemmar ska höjas och att det inte ska tas utav pott. Ingångslönerna ska vara högre än den avtalade lägsta lönen.
- att grundbemanning måste utökas i verksamheterna och fler tillsvidareanställda i bemanningscentralen för att tillgodose det framtida behovet av personal, få personal att stanna i kommunen, ge bättre förutsättningar för en godare arbetsmiljö, bättre scheman och ge arbetstagarna möjligheten att utföra ett bra arbete, möjliggöra för arbetstagarna att få semester utanför lagt schema.
- Att arbetsgivarens aktivt ska arbeta för att ta bort de delade turerna för att våra medlemmar ska få en god arbetsmiljö och ett bättre schema samt att det skulle öka kommunens attraktionsvärde som arbetsgivare
- Att ferielönerna höjs inför 2020 och ska vara högre än avtalet.
- Att en högre ingångslön ska tillämpas när arbetstagare som arbetat i kommunen tillsvidare anställs eller får ett längre vikariat eller tidigare erfarenhet av yrket.
- Att när kommunen yrkes utvecklar sina anställda ska studier ske på arbetstid. Nya lönehöjningen efter godkänd utbildning ska vara känd innan starten. Arbete och utbildning ihop ska inte överstiga mer än 100% av den anställdes sysselsättningsgrad.
- Att när fackligt förtroendevalda kallas till facklig utbildning ska arbetsgivaren ersätta med lön eller tid mot tid om utbildningen sker på ledig tid av dag eller helt ledig dag.

Kommunal i Finspång/ Carola Persson och Annelie Olsson

Strategisk plan för Finspångs kommun 2020-2022

Sveriges arbetsterapeuter vill här med lämna några yrkande och visioner som vi anser viktiga att ta hänsyn till i planeringen.

Yrkanden:

Tillsätta en MAR –tjänst. En Medicinsk ansvarig för rehabilitering i kommunen, som är sakkunnig, för att säkerställa en patientsäker vård enligt formulering i HSL.

Professionen kräver en kontinuerlig kompetensutveckling där medlemmarna får möjlighet att upprätthålla och utveckla sin professionella kompetens samt få en möjlighet att specialisera sig inom olika områden.

Bristen på arbetsterapeuter är stor och kommer att öka då utbildningsplatserna inte motsvarar efterfrågan och då vi bl.a. har många pensionsavgångar. För att behålla och nyrekrytera medarbetare är det viktigt med en attraktiv arbetsplats där bra löner och goda anställningsvillkor erbjuds.

Verksamhetens uppdrag ska vara tydligt. Uppdrag och resurser/tjänster måste sammanfalla för att hålla en god kvalitet på vården och främja medarbetarnas arbetsmiljö.

Efterfrågan på arbetsterapeuter förväntas öka. Faktorer som påverkar är:

- Att livslängden ökar, vilket innebär att åldersrelaterade diagnoser ökar inom alla brukargrupper.
- Att fler bor kvar längre i hemmet, kortare vårdtider samt brist på äldreboenden.
- Att gruppen med neuropsykiatriska diagnoser ökar.

Exempel på områden:

Resurser behövs för att följa Socialstyrelsens nationella riktlinjer för vård vid stroke, som bland annat trycker på vikten av att kunna möta de rehabiliteringsbehov som finns. Ett exempel är vikten av tidig understödd utskrivning från sjukhus till hemmet efter stroke. Bland annat bör Hälso- och sjukvården erbjuda ADL-träning i hemmet efter utskrivning till personer med nedsatt ADL-förmåga efter stroke.

Resurser behövs också då hälso- och sjukvården enligt de nationella riktlinjerna för vård och omsorg vid demenssjukdom bör erbjuda vård och omsorg från ett multiprofessionellt temabaserat arbetssätt till personer med demenssjukdom. Arbetsterapeuter har en viktig del i den basala demensutredningen men kan bland annat också bidra med kompetens i utformningen av stödinsatser och utformning av miljöer.

Visioner:

Sveriges arbetsterapeuter i Finspångs kommun vill här lämna några visioner. Det är områden där arbetsterapeutens åtgärder gör skillnad!

Att i nära samarbete med BHL och Fysioterapeuter göra funktions/aktivitetsbedömningar som stöd vid biståndsbeslut för hemtjänsttimmar. Detta som ett led i att arbeta förebyggande

Att effektivisera rehabilitering av kortidsgäster. Genom att placera brukare med stort rehabiliteringsbehov på ett gemensamt korttidsboende i Finspångs tätort, skulle det kunna möjliggöra en mer kontinuerlig träning. Bl.a. genom att restiden minskar och besöken effektiviseras, har man möjlighet att erbjuda fler brukare en högre kvalité av rehabilitering.

Att delta och coacha vårdpersonalen i utförandet av genomförandeplaner. Arbetsterapeutiska insatser har sin utgångspunkt i personens vardagsaktiviteter och är personcentrerade och är en viktig del i det multiprofessionella arbete som bidrar till ökad delaktighet, självständighet och en ökad livskvalitet för personen vilket är ett av kommunens mål i den strategiska planen.

Margareta Thorsell

Kommunombud för Sveriges arbetsterapeuter

Underlag från Vårdförbundet inför budget och strategisk plan 2020

Under de senaste åren har elevantalet i kommunens grundskolor ökat, vilket kommer fortsätta öka och som går i linje med visionen 30/35. Även den tvärprofessionella samverkan med elevhälsans professioner och omfattningen av den psykiska ohälsan hos eleverna ökar och ger en ökad arbetsbelastning för skolsköterskorna. Från nationell nivå sker även en utökning av vaccinationsprogrammet i flera steg.

Vårdtyngden hos patienter i HSV och SÄBO har under senaste åren ökat, befolkningen blir äldre och livslängden ökar, våra patienter kommer hem snabbare från sjukhus och många av våra patienter är multisjuka med en mycket komplex sjukdomsbild och kräver därför omfattande sjuksköterskeinsatser.

Sjuksköterska är ett bristyrke och arbetsmarknaden är stor. Vi hoppas att det nya löneavtalet HÖK-19 leder till en bättre löneutveckling och kan leda till att det blir lättare att anställa sjuksköterskor till organisationen och att behålla befintliga sjuksköterskor i organisationen. Lönen ska stimulera till förbättringar av verksamhetens effektivitet, produktivitet och kvalitet. Därför ska lönen vara individuell och differentierad och avspegla uppnådda mål och resultat. Även förutsättningarna för att rekrytera och behålla personal påverkar löne- och anställningsvillkoren.

Yrkanden

-Skolsköterskorna ser ett fortsatt behov av skolsköterska med specialistutbildning inom öppen hälso- och sjukvård för att möta upp elevantal och vaccinationsfrågan och yrkar på att det avsätts medel för att kunna göra den tillfälliga anställningen av en 80% skolsköterska permanent.

- Nytt avtal har tecknats, HÖK -19 därför yrkar vi på att det avsätts medel för en prioritering av särskilt yrkesskickliga för att öka möjligheten till en lönekarriär inom yrket över tid. Målet är en löneutveckling som premierar kompetens, specialistkunskap och erfarenhet som leder till förbättrade resultat och bidrag till verksamhetens mål.

Vårdförbundet 2019-10-31

Renée Höglund

Åsa Andersson

Visions yrkande budget 2020 och strategisk plan 2020–2022

Utifrån kommunens strategiska plan och fokusområden 2020–2022 så har Vision dessa yrkanden.

Att uppmärksamma lojala medarbetare som stannar värdesätts på ett synligt sätt är väl investerade pengar. En besparing i rekryteringssammanhang både när det gäller pengar, tid och resurser hos arbetsgivare och medarbetare.

Ge chefer förutsättningar att vara chef.

RAK dvs rätt använd kompetens och är också ett sätt att klokt använda resurser. Flera områden har för många medarbetare och stor geografisk spridning för att man ska kunna ha ett nära ledarskap.

Chefer är arbetsgivarens företrädare och har ansvar för att dialog förs mellan chef och medarbetare om mål, förväntningar, krav, förväntade resultat och framförallt utveckling om effektivare arbetsätt.

Våra medlemmar som arbetar med välfärden kan och vill bidra till att hitta nya arbetsätt som bidrar till att frigöra tid, jobba smartare och ha inflytande i arbetet.

Men behöver då självklart **kompetensutveckling** och **omställning** för att möta utmaningar i framtiden.

Återinför **Friskvård på arbetstid** så att medarbetare som har möjlighet kan nyttja den för ett hållbart arbetsliv.

Vi vill även att **riktlinjen i tjänstepensionspolicyn** ska användas inte bara ”finnas” i riktlinjerna. Bifogar ett utdrag. ”Minskad tid och delvis minskad lön, oförändrad tjänstepension, den anställda tillåts minska sin arbetstid till 80 % av sin sysselsättningsgrad, erhåller 90 % av lönen före arbetstidsminskningen och 100 % av lönen före arbetstidsminskningen fortsätter att rapporteras som pensionsgrundande lön för tjänstepensionen under fortsatt anställningstid, dock längst till 65 års ålder”

Vision styrelse

Skolledarförbundet i Finspång

Synpunkter på Strategisk plan 2020 och Budget 2020

Strategisk plan 2020

Skolledarförbundet tycker det är bra att man har fokus på de globala målen när kommunen planerar sitt arbete.

Budget 2020

Att vara rektor nära en verksamhet blir tufft när man i media ifrågasätter ens enheters existens i det här fallet förskolor och skolor på landsbygden utan att man är förberedd.

Byalag och medborgare som har koppling till de här enheterna tror förstås att bakom uttalandet på politisk nivå har grundats på tjänstemannanivå och man kontaktar rektor för att få svar och den inte har några.

Att politiker gör utspel det ligger i sin natur men det vore klokt om man innan man går ut rustar kommunikationsavdelningen med hur man skall agera när synpunkter och frågor börjar komma.

Även medarbetare som arbetar i våra ytterområden funderar också förstås. Hur kommer det här att påverka min arbetssituation på kortare och längre sikt. En oro som på verkar både arbetsinsatsen och det psykiska måendet negativt.

När det gäller 1% neddragning är det klassiska osthyveln som kommer fram. Vi har alltid varit kritiska till den utan tycker det är bättre att mera tydligt beskriver vad som måste förändras för att minska kostnaderna. Vi från Skolledarna får bevaka vilka förslag som kommer fram från sektor utbildning.

Det som många rektorer reagerar på är standarden/anpassningar på våra lokaler. Nu finns det risk igen för att behövlig upprustning skjuts på framtiden med negativ arbetsmiljöpåverkan som följd.

Från: Jörgen Lundqvist <jorgen.lundqvist@sverigesingenjorer.se>

Skickat: den 4 oktober 2019 16:23

Till: Helen Wallman <helen.wallman@finspang.se>

Ämne: SV: Kallelse förhandling enligt 11§ MBL gällande strategisk plan och budget

Hej Helén!

Sveriges Ingenjörer har mottagit er kallelse avseende MBL 19 och 11 förhandling 28 okt respektive 4 november

Vi avstår från vårt deltagande då vi saknar lokal facklig förtroendeman i er kommun. Vi förutsätter att kommunen återkommer till oss med kallelser enligt MBL då ärenden uppkommer som berör individer och direkt berör medlemmars anställningsvillkor, tjänster och tjänsteinnehåll.

Vi levererar följande medskick inför budgetförhandlingarna i fråga om kompetensförsörjning och i frågor ekonomiskt utrymme inför löneöversyn 2020 samt övriga personalsatsningar. Ingenjörer är idag utifrån arbetsmarknadsläget en bristvara och utgör därmed en svårrekryterad resurs för samtliga arbetsgivare. Vi önskar därvidlag att kommunen beaktar sådan fakta genom er omvärldsbevakning i frågan vad gäller Lön (löneläge i rådande konkurrens) och kompetenshöjande insatser för att bibehålla ingenjörer i deras nyckelpositioner för att uppfattas utgöra en attraktiv arbetsgivare. Ingenjörer är viktiga för att många samhällsfunktioner upprätthålls och är viktiga i fråga om säkerhet inom flertal områden samt inom samhällsbyggnad och infrastruktur. Ingenjörer utgör och innehar viktiga funktioner för att välfärdens käll fungera och kunna utvecklas i enlighet med politiska beslut.

Ingenjörer insatser behöver uppvärderas. De överkuggas allt för ofta i kommuners och regioners arbete och dess kommunikation utåt där huvudfokus ofta läggs på insatser som görs i direkt kontakt med invånarna oavsett att de har viktiga uppgifter i grundfundamentet för att de tjänsterna och servicen skall kunna levereras. Många ingenjörer utgör således en grundförutsättning för andra verksamheter och kommunåtaganden.

Ingenjörer bör utifrån ovan och i budgetsammanhang utgöra en prioriterad grupp, särskilt de på ansvarfulla viktiga befattningar (positioner), då sådan kompetens är särskilt svåra att rekrytera till de mindre kommunerna i landet.

Hälsningar

Jörgen Lundqvist , ombudsman

Sveriges Ingenjörer

2019-§ 392

Dnr: KS.2019.0199

Strategisk plan och budget 2020-2022

Sammanfattning

Den styrande politiska trion bestående av Socialdemokraterna, Centerpartiet och Kristdemokraterna informerar muntligt förslag på strategisk plan 2020-2022 och budget 2020.

Förslag till beslut nästa möte

1. Att omfördela inom sektor social omsorg 4000 tkr från IFO-placeringar barn och unga till övriga insatser vuxna enligt SOL/HSL

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige

2. Att anta förslaget till budget år 2020 och strategisk plan 2020-2022.
3. Att kommunstyrelsen under år 2020 har rätt att omsätta lån, det vill säga låna upp motsvarande de lån som förfaller till betalning under år 2020.
4. Att avsätta 1980 tkr till omställningsmedel personal.
5. Att avsätta 200 tkr miljöutvecklingspotten och 500 tkr till drift av nya infrastrukturinvesteringar och 282 tkr till överförmyndaren.
6. Att fastställa investeringsbudgeten för år 2020 till 65 miljoner kronor.
7. Att fastställa fördelningen på anslagsområden i investeringsbudgeten 2020-2022.
8. Att delegera till kommunstyrelsen att besluta om fördelning av investeringsbudgeten till enskilda projekt upp till 10 miljoner kronor inom respektive anslagsområde.
9. Att kommunkoncernens låneram uppgår till 1400 miljoner kronor.
10. Att kommunstyrelsen har rätt att nyupplåna upp till ovan beslutat låneram.

Kommunstyrelsens beslut

1. Att anteckna informationen till protokollet
2. Att ärendet tas upp för beslut vid kommunstyrelsens nästkommande sammanträde

-----

Kommunstyrelsen

Utvecklingsmedel digitalisering e-learningplattform

Sammanfattning

I Finspångs kommuns digitaliseringsstrategi beskrivs digitalisering som en pågående process för att möta samhällsutvecklingen. För vård och omsorg och social omsorg innebär det att sektorerna arbetar med att ha digitaliseringen som en naturlig del av verksamhetsutvecklingen. I strategisk plan 2019–2021 finns målet att Finspångs kommun ska ha engagerade och motiverade chefer och medarbetare som är professionella i sin yrkesutövning. Med hjälp av en e-learningplattform ser vård och omsorg och social omsorg att sektorerna kan närma sig det målet.

Syfte

Att säkerställa att medarbetare har rätt kompetens för att utföra sina arbetsuppgifter är en förutsättning för att ge god vård och omsorg.

Med en e-learningplattform får chefer en tydlig överblick och kontroll på sina medarbetares utbildningar. Förväntningarna på kunskap till medarbetarna blir tydliga. Som chef finns också möjlighet till visuella rapporter av utbildningsbehovet på sin enhet, vilket kan vara värdefullt vid exempelvis rekrytering eller planering av kompetensutveckling.

Genom att utbildningar som idag ges fysiskt i stället skulle kunna ges via e-learning blir utbildningstiderna mer flexibla, tiden för planering och genomförande av utbildningar skulle minska vilket i sin tur gör att vi sparar resurser för enhetschefer, interna utbildare och administrativ personal. Vi får ett minskat behov av vikarier då inte alla behöver gå utbildning samtidigt. Vi ökar samtidigt tillgänglighet för nattpersonal och vikarier.

Vi säkerställer att samtliga får samma information. Systematiseringen gör att vi minskar risken för dubbelgenomgång och/eller att viktig information inte ges. Det blir en säkrare process för introduktion av nya medarbetare.

Utbildningarna som erbjuds via e-learning kan korrigeras löpande och vi kan på så vis justeras innehåll och utbud efter behov. Utbildning kan även ges direkt när behov uppstår utan förberedelser.

Upplägg

Sektorerna vård och omsorg och social omsorg påbörjar upphandling av tjänsten e-learningplattform. Arbetet med att fylla e-learningplattformen med material kommer vara ett fortlöpande arbete men påbörjas så snart avtal finns. Antal användare av e-learningplattformen regleras med licenskostnad vilket gör att även andra sektorer kan ta del av e-learningplattformen om intresse finns framöver.

Ansökan

Sektor vård och omsorg och social omsorg ansöker om 250 000 kronor i utvecklingsmedel för digitalisering

130 000 kronor i uppstartskostnad

120 000 kronor i licenskostnad första året (beräknat på cirka 1000 medarbetare)

Kostnaden är uppskattad efter referens från annan närliggande kommun. Ansökan avser år 2020.

Av de avsatta medlen för digitalisering 2020 finns för närvarande 1 980 000 kronor. Vid beviljande av ovan sökta summa (250 000 kronor) finns 1 730 000 kronor kvar.

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår Kommunstyrelsen besluta

1 Att finansiera sektor vård och omsorg och social omsorg digitaliseringsåtgärder av e-learningplattform

2 Att finansieringen sker genom de avsatta utvecklingsmedlen för digitalisering år 2020 med summan 250 000 kr

---

2019-§ 393

Dnr: KS.2019.1010

Utvecklingsmedel digitalisering e-learningplattform

Sammanfattning

I Finspångs kommuns digitaliseringsstrategi beskrivs digitalisering som en pågående process för att möta samhällsutvecklingen. För vård och omsorg och social omsorg innebär det att sektorerna arbetar med att ha digitaliseringen som en naturlig del av verksamhetsutvecklingen. I strategisk plan 2019–2021 finns målet att Finspångs kommun ska ha engagerade och motiverade chefer och medarbetare som är professionella i sin yrkesutövning. Med hjälp av en e-learningplattform ser vård och omsorg och social omsorg att sektorerna kan närma sig det målet.

Syfte

Att säkerställa att medarbetare har rätt kompetens för att utföra sina arbetsuppgifter är en förutsättning för att ge god vård och omsorg.

Med en e-learningplattform får chefer en tydlig överblick och kontroll på sina medarbetares utbildningar. Förväntningarna på kunskap till medarbetarna blir tydliga. Som chef finns också möjlighet till visuella rapporter av utbildningsbehovet på sin enhet, vilket kan vara värdefullt vid exempelvis rekrytering eller planering av kompetensutveckling.

Genom att utbildningar som idag ges fysiskt i stället skulle kunna ges via e-learning blir utbildningstiderna mer flexibla, tiden för planering och genomförande av utbildningar skulle minska vilket i sin tur gör att vi sparar resurser för enhetschefer, interna utbildare och administrativ personal. Vi får ett minskat behov av vikarier då inte alla behöver gå utbildning samtidigt. Vi ökar samtidigt tillgänglighet för nattpersonal och vikarier.

Vi säkerställer att samtliga får samma information. Systematiseringen gör att vi minskar risken för dubbelgenomgång och/eller att viktig information inte ges. Det blir en säkrare process för introduktion av nya medarbetare.

Utbildningarna som erbjuds via e-learning kan korrigeras löpande och vi kan på så vis justeras innehåll och utbud efter behov. Utbildning kan även ges direkt när behov uppstår utan förberedelser.

Upplägg

Sektorerna vård och omsorg och social omsorg påbörjar upphandling av tjänsten e-learningplattform. Arbetet med att fylla e-learningplattformen med material kommer vara ett fortlöpande arbete men påbörjas så snart avtal finns. Antal användare av e-learningplattformen regleras med licenskostnad vilket gör att

---

även andra sektorer kan ta del av e-learningplattformen om intresse finns framöver.

Ansökan

Sektor vård och omsorg och social omsorg ansöker om 250 000 kronor i utvecklingsmedel för digitalisering;

130 000 kronor i uppstartskostnad

120 000 kronor i licenskostnad första året (beräknat på cirka 1000 medarbetare)

Kostnaden är uppskattad efter referens från annan närliggande kommun.

Av de avsatta medlen för digitalisering finns för närvarande 1 867 000 kronor. Vid beviljande av ovan sökta summa (250 000 kronor) finns 1 617 000 kronor kvar.

Förvaltningens förslag till beslut nästa möte

1. Att finansiera sektor vård och omsorg och social omsorg digitaliseringsåtgärder av e-learningplattform
2. Att finansieringen sker genom de avsatta utvecklingsmedlen för digitalisering med summan 250 000 kr

Kommunstyrelsens beslut

1. Att anteckna informationen till protokollet
2. Att ärendet tas upp för beslut vid kommunstyrelsens nästkommande sammanträde

-----

Kommunstyrelsen

Program för krisberedskap 2019-2022

Sammanfattning

Finspångs kommun ska vara en trygg kommun att bo och vistas i. En viktig del i arbetet mot det målet är att kommunen är robust, det vill säga att kommunens verksamheter kan fortgå även vid små och stora störningar. Exempelvis kan det inträffa ett längre strömavbrott, en värmebölja eller en bussolycka och då är det viktigt att kommunens verksamheter och personal är så förberedda som möjligt på att hantera händelsen för att minimera de negativa konsekvenserna. Krisberedskap fokuserar även på att förebygga att kriser överhuvudtaget ska uppstå samt att återställa verksamhet så snabbt som möjligt efter en inträffad händelse.

Krisberedskapsarbetet regleras i ett flertal lagar där *Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap* (LEH) är den mest centrala. Finspångs kommun redogör i detta program (biläggs) den övergripande inriktningen på krisberedskapsarbetet enligt gällande lagstiftning, för perioden 2019-2022. Kommunen avser att lägga extra vikt vid följande områden under perioden:

- Upprätta krishanteringsråd för bred samverkan inom kommunen
- Genomföra fler korta övningar med krisledningsorganisationen
- Förstärka robusthet på ledningsplats
- Skapa fler trygghetspunkter i kommunen
- Öka samverkan med kommunens bolag
- Utveckla rutiner kring arbetet med WIS och Rakel
- Utveckla arbetet med civilt försvar

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta att föreslå kommunfullmäktige besluta:

1. Att godkänna Program för krisberedskap för perioden 2019–2022.

FINSPÅNG

Program för krisberedskap

2019-2022

Datum 191104
Ärendenummer KS.2019.0995
Versionsnummer 2

2019-2022

Program för krisberedskap

Finspångs kommun
612 80 Finspång
Telefon 0122-85 000 • Fax 0122-850 33
E-post: kommun@finspang.se
Webbplats: www.finspang.se

Innehåll

Sammanfattning	1	Organisation	6
Inledning	2	Risk- och sårbarhetsanalys	7
Lagstiftning	3	Geografiskt områdesansvar	8
Syfte och mål	4	Utbildning och övning	8
Definitioner och avgränsning	4	Rapportering	9
Kommunens ansvarsområde och uppgifter	5	Länsgemensamma mål	10

Sammanfattning

Finspångs kommun ska vara en trygg kommun att bo och vistas i. En viktig del i arbetet mot det målet är att kommunen är robust, det vill säga att kommunens verksamheter kan fortgå även vid små och stora störningar. Exempelvis kan det inträffa ett längre strömavbrott, en värmebölja eller en bussolycka och då är det viktigt att kommunens verksamheter och personal är så förberedda som möjligt på att hantera händelsen för att minimera de negativa konsekvenserna. Krisberedskap fokuserar även på att förebygga att kriser överhuvudtaget ska uppstå samt att återställa verksamhet så snabbt som möjligt efter en inträffad händelse.

Krisberedskapsarbetet regleras i ett flertal lagar där *Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH)* är den mest centrala. Finspångs kommun redogör i detta program den övergripande inriktningen på krisberedskapsarbetet enligt gällande lagstiftning, för perioden 2019-2022. Kommunen avser att lägga extra vikt vid följande områden under perioden:

- Upprätta krishanteringsråd för bred samverkan inom kommunen
- Genomföra fler korta övningar med krisledningsorganisationen
- Förstärka robusthet på ledningsplats
- Skapa fler trygghetspunkter i kommunen
- Öka samverkan med kommunens bolag
- Utveckla rutiner kring arbetet med WIS och Rakel
- Utveckla arbetet med civilt försvar

Inledning

I den strategiska planen för kommunen fastslås att Finspång ska vara en trygg kommun att bo och vistas i. Finspång ska också ha en hållbar ekologisk och social utveckling och vara en attraktiv boendekommun. En premiss för att nå dessa mål är att Finspång också är en robust kommun, vilket ger förutsättningar för invånare och besökare att känna sig trygga. Ett robust Finspång kan vi nå genom att våra verksamheter har en förmåga att förutse, hantera och ge stöd vid extraordinära händelser och kriser. Trygghet i kommunen beror således på om vi har:

- en väl fungerade räddningstjänst för att förebygga och avhjälpa olyckor
- ett planerat säkerhetsskydd
- förmåga att kunna tillgängliggöra och ge korrekt information
- förmåga att hantera större och oväntade händelser
- en planering för att värna om civil befolkning, skydda samhällsviktig verksamhet samt förmåga att understödja försvarsmakten vid händelse av höjd beredskap och krig
- ett brottsförebyggande arbete
- trygghetsskapande åtgärder i alla våra verksamheter

Krisberedskapsarbetet är alltså något som alla kommunala verksamheter och bolag tar ansvar för och gemensamt bidrar till. I detta program regleras endast krisberedskapsarbetet och därför omfattas inte internt säkerhetsarbete, brotts- och olycksförebyggande arbete, räddningstjänst med mera. Däremot bör alla dessa områden ses som sammanlänkade på det sätt att de tillsammans bidrar till trygghet och bygger en robusthet i kommunens alla verksamheter. På sikt kommer möjligheten att sammanfoga de omnämnda områdena i ett övergripande styrdokument för trygghet och säkerhet att ses över.

Krisberedskapssystemet

Svensk krisberedskap har som övergripande målsättning att värna om befolkningens liv och hälsa, samhällets funktionalitet, miljömässiga och ekonomiska värden, nationell suveränitet samt upprätthållande av grundläggande värden som demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter. Krisberedskapsarbetet tar också fokus på samtliga tre faser av en händelse; före, under och efter. Därför landar arbetet inte bara på att hantera inträffade händelser för att minimera skador, utan också på att minska risken för att de överhuvudtaget inträffar -där det är möjligt. Det förebyggande arbetet är alltså centralt.

Det svenska systemet för samhällsskydd och beredskap¹ utgår från tre grundprinciper:

Ansvarsprincipen: den som har ansvar för en verksamhet under normala förhållanden har motsvarande ansvar vid kris. Ansvarsprincipen innebär också ett ansvar för varje aktör att samverka med andra.

Närhetsprincipen: en kris ska, så långt det är möjligt, hanteras där den inträffar och av dem som är närmast berörda och ansvariga.

Likhetsprincipen: organisationen som hanterar krisen ska, så långt det är möjligt, efterlikna ordinarie organisation.

¹ MSB (2014) Övergripande inriktning för samhällsskydd och beredskap.

Dessa tre principer innebär i praktiken att en kommun i stor utsträckning blir involverad i hanteringen av kriser. Enligt den sista principen bör också händelsen hanteras så långt det går i ordinarie verksamhet, vilket Finspångs kommun tagit fasta på och försöker följa i möjligaste mån. När krisen dock blir så stor att den behöver hanteras kommunövergripande finns det en krisledningsorganisation som leder arbetet och fattar beslut.

Utöver detta finns ytterligare två ansvarsområden för kommunen att förhålla sig till, både internt och i samverkan med andra:

Geografiskt områdesansvar innefattar ett ansvar att verka för att samordningen fungerar mellan alla inblandade. På regional nivå ligger detta ansvar på Länsstyrelsen och på lokal nivå på kommunen.

Sektorsansvar handlar istället om specialistkunskap där statliga myndigheter har ansvar för sina sakfrågor av nationell karaktär, vilket innebär att de kan lämna expert- och resurstöd till kommunerna.

Vid en störning ansvarar alla berörda aktörer för hanteringen av den eventuella krisen enligt de bestämmelser som gäller respektive aktör. Flera aktörer, såväl internt inom kommunen som externa parter, kan alltså samtidigt inneha ansvar att hantera en händelse och svara mot olika lagar. Detta ställer höga krav på att berörda aktörer har en bra samverkan.

Lagstiftning

Arbetet med krisberedskap regleras i *Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH)*. Lagen tolkas och förtydligas i *Överenskommelse om kommunernas krisberedskap 2019-2022* och *Överenskommelse om kommunernas arbete med civilt försvar 2018-2020* mellan Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL).

Krisberedskap regleras i ett flertal andra lagar också, även om LEH är den mest centrala. Det finns exempelvis bestämmelser i Socialtjänstlagen (2001:453), Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) och Lagen (2003:778) om skydd mot olyckor, som reglerar kommunens ansvar för krisberedskap och höjd beredskap.

Enligt LEH ska kommuner analysera vilka extraordinära händelser som kan inträffa i kommunen och hur de kan påverka den egna verksamheten, samt vidta åtgärder såväl för att minska riskerna som för att lindra konsekvenserna vid en eventuell händelse. Detta arbete ska redovisas i en risk- och sårbarhetsanalys. Kommunen är också skyldig att ta fram ett styrdokument för krisberedskap (som utgörs av detta program), en övnings- och utbildningsplan, samt en plan för extraordinära händelser. Dessa dokument tas fram en gång per mandatperiod men följs upp årligen och revideras vid behov. Utöver lagstadgade krav tar Finspångs kommun fram ytterligare planer för att säkerställa en god krisberedskap, exempelvis i form av en kriskommunikationsplan och en krisledningsplan.

Syfte och mål

Programmet ska tydliggöra kommunens övergripande inriktning för det krisberedskapsarbete som genomförs under perioden 2019-2022. Inriktning och ambitioner baseras på den risk- och sårbarhetsanalys som genomförts under våren 2019, övningar och utvärderingar, tidigare interna kunskaper, omvärldsbevakning, samverkan med andra aktörer, återkoppling vid Länsstyrelsens uppföljning av kommunens arbete med krisberedskap samt länsgemensam krisberedskapsplanering för åren 2019-2022.

Målet är att skapa en kommunövergripande och enhetlig syn i alla verksamheter och kommunala bolag kring krisberedskapsarbetets definition, syfte och avgränsning. Programmet beslutas i kommunfullmäktige och anger en strategisk inriktning på krisberedskapsarbetet under perioden 2019-2022. Detaljerad verksamhetsplanering beslutas av kommundirektör och ingår inte. Programmet ska dock beskriva hur styrningen i krisberedskapen går till, hur kommunen avser att genomföra risk- och sårbarhetsanalys under nästa mandatperiod samt en sammanfattning av ambitionshöjningar inom beredskapsplaneringen och det geografiska områdesansvaret. Dokument som knyter an till programmet och tas fram/uppdateras under hösten 2019 är:

- Reglemente för krisledningsnämnden ((beslutas av kommunfullmäktige)
- Planering av utbildning- och övning inför extraordinär händelse (beslutas av kommundirektör)
- Rutin för ledning vid extraordinära händelser (beslutas av kommundirektör)
- Rutin för kriskommunikation (beslutas av kommundirektör)

Definitioner och avgränsning

Inom krisberedskapen används ett antal olika termer, nedan följer en beskrivning av hur Finspångs kommun har tolkat och använder sig av terminologin.

En *oönskad händelse* är något som inträffar eller hotar att inträffa och som på något sätt utmanar eller negativt påverkar den verksamhet som kommunen bedriver. En oönskad händelse orsakas av en risk, sårbarhet eller bristande förmåga och/eller kunskap. Oönskade händelser är ofta oväntade och kan vara av olika slag och karaktär, vilket innebär att vad som kommer att hända inte alltid går att förutse. En oönskad händelse kan uppstå plötsligt eller successivt utvecklas negativt över en längre tid och därav ha en lågintensiv karaktär. Den oönskade händelsen kan i regel hanteras av ordinarie verksamhet och blir därmed närmsta chefs ansvar.

Orden *kris* och *samhällsstörning* beskriver samma typ av skeende. En oönskad händelse har fått till följd att en eller flera verksamheter i kommunen är utsatta för sådana påfrestningar att de inte kan bedrivas med normala resurser och inom den ordinarie organisationen. Denna definition innebär att de kommunala verksamheterna och bolagen kan drabbas av oönskade händelser men så länge de kan hanteras inom ordinarie verksamhet klassas de inte som en kris/samhällsstörning. En kris kan i regel hanteras av kommunens tjänstemannaorganisation och tillika krisledning, men ansvariga politiker ska informeras om pågående händelse.

En *extraordinär händelse* är enligt lagen² en händelse som avviker från det normala, innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för en allvarlig störning i samhällsviktiga funktioner och som kräver skyndsamma insatser. Vid en extraordinär händelse aktiveras krisledningsnämnden och kommunens krisledningsorganisation.

En *samhällsviktig verksamhet* är en verksamhet som vid ett bortfall eller störning på kort tid kan leda till att en allvarlig kris inträffar i samhället³. Eller så är verksamheten nödvändig eller väsentlig för att hantera en potentiell eller redan inträffad kris. Samhällsviktig verksamhet kan vara anläggningar, noder, infrastrukturer och tjänster.

Oönskad händelse	<ul style="list-style-type: none"> • Oväntad, ger påverkan på verksamhet • Leds av chef i linjeorganisationen
Kris/samhällsstörning	<ul style="list-style-type: none"> • Omfattande, ger stor påverkan på verksamhet • Leds av krisledningsorganisationen
Extraordinär händelse	<ul style="list-style-type: none"> • Omfattande, ger mycket stor påverkan på samhällsviktig verksamhet • Leds av krisledningsnämnden
Höjd beredskap	<ul style="list-style-type: none"> • Krig eller krigsfara • Leds av kommunstyrelsen

Höjd beredskap omnämns i programmet men har ingen fördjupad beskrivning då det ännu inte är helt integrerat med krisberedskapen. Detta för att planeringen för civilt försvar är i en uppstartsfas. Finspång avser sammanfoga planeringen med civilt försvar och programmet för krisberedskap i framtiden, om inga andra direktiv kommer från ansvarig myndighet.

Kommunens ansvarsområde och uppgifter

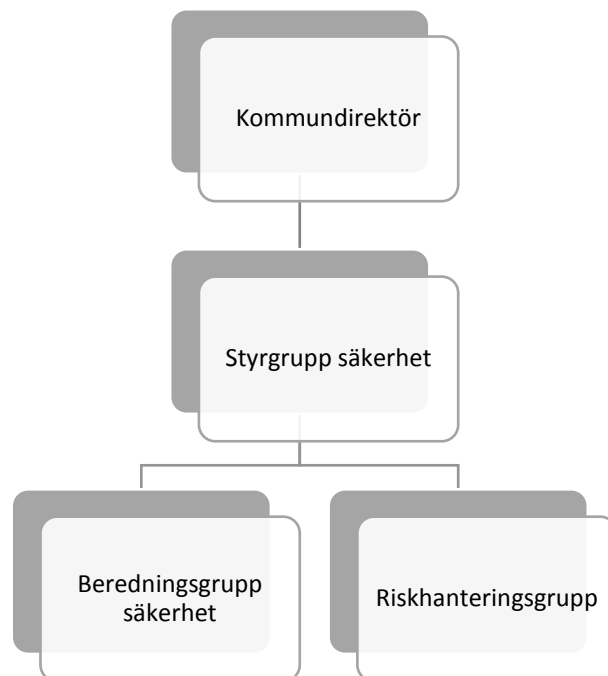
I likhet med det nationella krisberedskapsarbetet syftar Finspångs krisberedskap bland annat till att kunna skydda människors liv och hälsa, demokrati, miljö- och ekonomiska värden och samhällsviktiga funktioner. Kommunen har många verksamheter som är grundläggande för att dessa värden upprätthålls, till exempel vård och omsorg, dricksvattenförsörjning och avlopp, skola och räddningstjänst. Finspångs kommun ska kunna bedriva all sin samhällsviktiga verksamhet även under stora påfrestningar. Som en del av styrningen av krisberedskapsarbetet finns det i kommunens styrkort ett kommunövergripande mål som säger att Finspång ska vara en trygg kommun att bo och vistas i. Detta mål följs upp tertialsvis enligt ordinarie ledningsmodell.

² SFS 2006:544, Lag om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH)

³ MSB (2019) Vägledning för identifiering av samhällsviktig verksamhet

Organisation

Som beskrivet ovan krävs såväl ett förebyggande som ett krishanterande arbete. Kommundirektören har ett långtgående ansvar för krisberedskapsarbetet inom båda dessa områden och har till sin hjälp en styrgrupp och beredningsgrupp:

Styrgrupp säkerhet är den beslutsfattande gruppen för frågor som rör trygghet och säkerhet, och där inordnas även krisberedskapsfrågor.

Säkerhetsskyddschefen har ansvaret att driva frågor och processer kopplat till trygghet, säkerhet, civilt försvar och krisberedskap. Säkerhetsskyddschefen är ansvarig och sammankallande för beredningsgrupp säkerhet och har beredskapssamordnare inom sin linjeorganisation.

Beredningsgrupp säkerhet samlar in och bereder beslutsunderlag till styrgrupp säkerhet. Gruppen har en bred representation av funktioner som har trygghets- och säkerhetsfrågor knutna till sina ordinarie roller.

Riskhanteringsgruppen består av beredningsgrupp säkerhet som vid tertialuppföljning kompletteras med en representant vardera från kommunens alla sektorer och de kommunala bolagen. Gruppen följer upp åtgärdsplaner framtagna i samband med risk- och sårbarhetsanalys, handlingsprogram enligt *Lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO)* och klimatanpassningsplan.

Beredskapssamordnare/samordnare civilt försvar deltar i beredningsgruppen och är den handläggare som arbetar med att samordna krisberedskapsarbetet och utveckla kommunens civila försvar. Till exempel genom framtagande av rutiner, utbildningar och styrdokument. Beredskapssamordnaren lyder under säkerhetsskyddschefen.

Risk- och sårbarhetsanalys

I arbetet med risk- och sårbarhetsanalys ingår bland annat att identifiera vilka verksamheter inom kommunen som ska klassas som samhällsviktiga⁴. Vidare ger arbetet en bred bild av kommunens förmåga att förebygga och hantera oönskade händelser. För att förankra och sprida kunskap om arbetet med krisberedskap har risk- och sårbarhetsanalysen under 2019 genomförts i form av workshops i alla sektorerers ledningsgrupper samt med de kommunala bolagen. Avsikten framåt är att använda underlaget från risk- och sårbarhetsanalysen för vidare planering genom att bryta ned det på mer detaljerad nivå och ha som utgångspunkt vid kontinuitetsplanering. Ett första steg i verksamhetsvis organiserat krisberedskapsarbete kommer att göras i och med uppföljning av klimatanpassningsplan och de åtgärder som framkommit i det arbetet. Som en utveckling kommer kontinuitetshantering sedan att genomföras som pilot på en enhet med slutmålet att det startas upp i mer systematisk form inom hela kommunen på sikt.

Ambitionen är således att kommunen till nästkommande risk- och sårbarhetsanalys har startat upp ett kontinuerligt och systematiskt arbete med krisberedskap som möjliggör ett mer självständigt arbete med risk- och sårbarhetsanalyser på verksamhets- och bolagsnivå. Analyserna aggregeras sedan upp i en kommunövergripande översikt av riskbilden. Risk- och sårbarhetsanalysens åtgärder ska fortsatt följas upp av riskhanteringsgruppen tre gånger per år.

Krisledning och krisberedskapsplanering

Kommunen har en krisledningsorganisation som är utpekad, utbildad och övad. Alla kommunens verksamheter och bolag har ansvar att bistå med personal till krisledningen, som kallas för *Inriktnings- och samordningsfunktion*, samt *Stöd till inriktnings- och samordningsfunktion*. För att säkerställa att krisledningen alltid kan nå finns en *Tjänsteman i beredskap* och funktionen tillhandahålls av räddningstjänsten Finspång. Vid extraordinär händelse kan kommunens krisledningsnämnd träda i kraft och överta hela eller delar av övriga nämnders ansvarsområden. Mer ingående beskrivning av krisledningsorganisationen samlas i krisledningsplanen.

Det finns en generell information kring krisledningsorganisationen som delges alla anställda på kommunen via intranätet. Utöver detta har information om krisledningsorganisationen införts i rutiner vid nyanställning. Det är dock närmsta chefs ansvar att kunna informera medarbetare om vilken tilltänkt roll som finns med avseende på krisledning för den anställde. Under mandatperioden avser Finspångs kommun utveckla sin krisledningsorganisation i form av tätare övningstillfällen och mer detaljerat metodstöd vid insats. Det kommer även att göras inköp av materiel för ökad robusthet på krisledningsplats.

Krisstöd

Finspångs kommun har en POSOM-grupp (psykiskt och socialt omhändertagande) som ansvarar för krisstöd till drabbade vid en större olycka eller speciella omständigheter. POSOM aktiveras då ordinarie verksamhet inte själva kan säkerställa omhändertagande av de som är i behov av stöd. För mandatperioden avses en riktlinje samt en handbok för POSOM-gruppen att fastställas. Arbetet i POSOM avrapporteras en gång per år i kommunledningsgruppen (KLG) av sektorchef social omsorg.

---

⁴ MSBFS 2005:5, *Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter 1 om kommuners risk- och sårbarhetsanalyser*

Geografiskt områdesansvar

Som ett led i att stärka arbetet med det geografiska områdesansvaret avser kommunen bjuda in viktiga aktörer inom kommunens geografiska gräns, från såväl offentlig sektor som näringslivet, till ett krishanteringsråd. Syftet är att träffas regelbundet för att hitta samarbetsområden och förbereda kanaler och processer inför en eventuell krissituation vilket kommer att förbättra robustheten i Finspångs kommun. Kommunen avser på detta sätt befästa kunskapen om, och förbereda arbetet med, en lokal inriktnings- och samordningsfunktion ytterligare.

Det finns goda initiativ från ideella krafter i Finspångs kommun gällande arbete med trygghetspunkter. Finspångs kommun ser sådana samlingsplatser där exempelvis vatten, värme och information kan finnas tillgänglig även vid bristsituationer, som en nödvändig utveckling av krisberedskapsarbetet. Kommunen kommer därför att fortsätta arbetet med att upprätta trygghetspunkter på strategiska platser runt om i det geografiska området.

Kommunen kommer även att utveckla och fördjupa samarbetet med de kommunala bolagen med avseende på krisberedskap. Bland annat sker detta genom representation från bolagen i den riskhanteringsgrupp som avrapporterar och följer upp arbetet med åtgärder inom krisberedskap, klimatanpassning och skydd mot olyckor i samband med varje tertial.

Utbildning och övning

För att stärka förmågan att hantera olika händelser utbildas och övas krisledningsorganisationen kontinuerligt. Målet är att ha en väl förberedd organisation som effektivt kan samla in fakta till en lägesbild, leda och samordna insatser såväl internt som i samverkan med andra aktörer, samt begränsa konsekvenserna av det inträffade i möjligaste mån. Utbildnings- och övningsplan finns redovisad i annat dokument, men kan sammanfattas i att kommunen kommer att delta totalförsvarsövning 2020, i de samverkansövningar som genomförs i länet samt utöver detta kommer fokus internt att läggas på kortare övningar av uppstart, vilka kommer att förläggas med högre frekvens än tidigare mandatperioder.

I enlighet med överenskommelsen mellan SKL och MSB avser Finspångs kommun att öva krisledningsnämnden minst en gång per mandatperiod. Inriktnings- och samordningsfunktion samt stöd till denna ska övas minst en gång per år och minst två av dessa övningar kommer att utvärderas.

Rapportering

Samverkan Östergötland⁵ har en länsövergripande strategi som Länsstyrelsen, kommunerna, Region Östergötland, Polisen, SOS-alarm, Räddningstjänsten Östra Götaland och Försvarsmakten gemensamt tagit fram. Strategin skapar förutsättningar för samverkan mellan aktörer både före, under och efter oönskade händelser och kriser. Målet med strategin är att skapa trygghet, säkerhet och hälsa för dem som bor, vistas eller verkar i länet. Länsstyrelsen är sammankallande myndighet för samverkan Östergötland. Kommunen har ansvar att rapportera till Länsstyrelsen såväl gällande förberedande krisberedskapsarbete som under pågående kris. Huvudsakliga kanaler för sådan rapportering rör fysiska möten, Rakel⁶ och WIS⁷ (webbaserat informationssystem).

För att effektivisera arbetet och tydliggöra ansvar kommer rutiner och riktlinjer kring arbetet med Rakel och WIS att förtydligas under denna mandatperiod. Vidare kommer regelbunden övning och utbildning i handhavande att implementeras för de som bedöms ha behov av detta. Länsgemensam månadsprovning av utrustning genomförs idag av TiB-funktion på räddningstjänsten men ska framöver även ha deltagare från krisledningsorganisationen representerade.

När Länsstyrelsen begär lägesrapporter i WIS på förekommen anledning så är det i normalfallet beredskapssamordnare som ansvarar för inrapportering till myndigheten, vid semester ska funktionen säkerställas genom överlämnande av ansvar till annan närvarande personal.

Höjd beredskap

Som nämnts ovan är arbetet med civilt försvar i en uppstartsfas. I enlighet med överenskommelsen gällande civilt försvar har Finspångs kommun prioriterat tre områden:

- Kompetenshöjning gällande totalförsvar
- Säkerhetsskydd
- Krigsorganisation och krigsplacering

Kompetenshöjande insatser i form av utbildning, intern genomgång och övningar är påbörjade för nyckelfunktioner och kommer att fortsätta under slutet av 2019 och under hela 2020.

Utbildning och tillsättning av säkerhetsskyddschef är genomfört och arbetet med säkerhetsskyddsanalys uppstartat. Allmänna åtgärder för att stärka säkerhetsskyddet kommer att genomföras kontinuerligt under hela perioden, speciellt med avseende på informationssäkerhet.

Arbetsgrupp för krigsplacering kommer att tillsättas under 2019 och påbörja arbetet med att krigsplacera personalen under 2020.

---

⁵ Samverkan Östergötland, *Strategi för samverkan i Östergötlands län före, under och efter samhällsstörningar*

⁶ MSB (2016), *Nationella riktlinjer för samverkan i Rakel*

⁷ MSB (2017), *Nationella riktlinjer för samverkan och informationsdelning i WIS*

Länsgemensamma mål

Finspång har ställt sig positiv till den gemensamma planering för krisberedskapsarbetet som Länsstyrelsen presenterat och har dessa aktiviteter i beaktande även i den interna planeringen.

Förutsättningarna gör att planen i dagsläget har en överblick av mål och aktiviteter för åren 2019–2020. Detta kommer att justeras i samband med revidering inför 2021–2022.

Säkerhetsskydd och skyddad kommunikation			
Ökad förmåga att skydda information och resurser av betydelse för Sveriges säkerhet, samt att på ett säkert sätt kunna dela information med varandra. Dessa aktiviteter är förlagda i början av perioden för att möjliggöra fortsatt planering.			
2019	2020	2021	2022
Utsedd säkerhetsskyddschef			
Process för säkerhetsskyddsanalys			
Säkra kommunikationer			

Skydd av och kontinuitet i samhällsviktig verksamhet			
Fortsatt stärka förmågan att skydda och kontinuerligt upprätthålla de mest prioriterade verksamheterna på lokal och regional nivå. Dessa aktiviteter genomförs löpande under hela perioden.			
2019	2020	2021	2022
Kontinuitetsplaner för de mest prioriterade verksamheterna i egen org.			
Identifiera och besluta om åtgärdsbehov för reservvattentäkt och nödvattenplan			
Älvgrupp Motala ström			

Förberedelser för att hantera oönskade händelser			
Utveckla förhållningssätt och arbetsformer för att gemensamt kunna hantera omfattande samhällsstörningar i länet. Detta inkluderar krav på att kunna hantera snabba händelseförlopp, ha uthållighet samt förmåga att kunna prioritera och omfördela resurser i länet. Dessa aktiviteter genomförs löpande under hela perioden.			
2019	2020	2021	2022
Beredskap och rutiner för larmkedjor och rapportering			
Utvecklade arbetsformer och metodstöd för gemensam hantering			
Gemensam inriktning för samverkan med frivilligresurser			
Planering för specifika risker: typhändelser; prioritering av el; plan för evakuering och inkvartering; pågående dödligt våld; samverkan skadeplats; trygghetspunkter			

Krigsorganisation, krigsplacering och verksamhet under höjd beredskap			
Planera för krigsorganisation och krigsplacera personal samt påbörja planering för verksamhet som ska bedrivas under höjd beredskap.			
2019	2020	2021	2022
Nyckelpersoner utbildade i totalförsvaret			
Påbörjad planering för krigsorganisation			
Påbörjad krigsplacering av personal			

Utbildning och övning			
Övning är den enskilt viktigaste åtgärden för att öka förmågan att hantera samhällsstörningar. Det behövs därför mer övning både gemensamt och enskilt.			
2019	2020	2021	2022
Nyckelpersonal genomgått utbildning i stabsmetodik			
Nyckelpersonal genomgått utbildning i hur gemensam hantering i länet ska gå till (Samverkan Östergötland)			
Stöd till övning av kommunal stab- och krisorganisation			
Totalförsvarsövning 2020			
		Regional samverkansövning	
Utbildning och seminarieövning kärnteknisk händelse			

Planen ska ses som ett komplement till aktörernas egna insatser inom området skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar, ex. arbetet med risk- och sårbarhetsanalys, styrdokument och åtgärder för att skydda och upprätthålla samhällsviktig verksamhet inom eget ansvarsområde

---

2019-§ 394

Dnr: KS.2019.0995

Program för krisberedskap 2019-2022

Sammanfattning

Finspångs kommun ska vara en trygg kommun att bo och vistas i. En viktig del i arbetet mot det målet är att kommunen är robust, det vill säga att kommunens verksamheter kan fortgå även vid små och stora störningar. Exempelvis kan det inträffa ett längre strömavbrott, en värmebölja eller en bussolycka och då är det viktigt att kommunens verksamheter och personal är så förberedda som möjligt på att hantera händelsen för att minimera de negativa konsekvenserna. Krisberedskap fokuserar även på att förebygga att kriser överhuvudtaget ska uppstå samt att återställa verksamhet så snabbt som möjligt efter en inträffad händelse.

Krisberedskapsarbetet regleras i ett flertal lagar där *Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH)* är den mest centrala. Finspångs kommun redogör i detta program (biläggs) den övergripande inriktningen på krisberedskapsarbetet enligt gällande lagstiftning, för perioden 2019-2022. Kommunen avser att lägga extra vikt vid följande områden under perioden:

- Upprätta krishanteringsråd för bred samverkan inom kommunen
- Genomföra fler korta övningar med krisledningsorganisationen
- Förstärka robusthet på ledningsplats
- Skapa fler trygghetspunkter i kommunen
- Öka samverkan med kommunens bolag
- Utveckla rutiner kring arbetet med WIS och Rakel
- Utveckla arbetet med civilt försvar

Förvaltningens förslag till beslut nästa möte

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige

1. Att godkänna Program för krisberedskap för perioden 2019–2022

Kommunstyrelsens beslut

1. Att anteckna informationen till protokollet
2. Att ärendet tas upp för beslut vid kommunstyrelsens nästkommande sammanträde

-----

Kommunstyrelsen

Medborgarförslag Uppsnygning av strandremsan mot Skuten

Sammanfattning

Den 13 mars 2019 inkom Magda Widesäter med ett medborgarförslag angående en uppsnygning av strandremsan mot Skuten vid järnvägen. I förslaget står följande:

”Vi bor i en av de 32 lägenheterna på Majoren. Vi har en fin utsikt mot sjön men det vore ännu finare med en uppsnygning av strandremsan på andra sidan järnvägsrälsen. Det skulle berika Finspångs grönområden. Mitt förslag är en heltäckande gräsmatta med några stolar och bord. En strandpromenad vore väl inte helt fel. Hit kunde man gå en varm sommardag med en kopp kaffe eller enbart njuta av frisk luft. Naturligtvis måste detta förslag avse allmän plats. Till detta hör även tillbyggnaden av stationshuset som jag anser borde rivas. Det skulle även ge ett ytterligare lyft av Finspångs fina centrumbild.”

Vid kontakt med förslagsställaren nämndes även att träd och bänkar skulle vara ett välkommet inslag. Förslagsställaren framhåller att de som bor i Majoren inte har något grönområde i närheten där de kan gå ut och vandra längs ett gångstråk. Gällande rivningen av tillbyggnaden till stationshuset menas den låga byggnaden söder om den äldre fastigheten.

Det förslagsställaren föreslår är något som funnits med i diskussioner i utvecklingen av stationsområdet under en längre tid och förvaltningen anser att en utveckling av området skulle bidra till ett mer levande centrum och det finns med i kommunens långsiktiga planering. Utifrån Finspångs kommuns tillväxtmål att bli 30 000 invånare till år 2035 har förvaltningen i Strategisk plan 2019-2021 ett prioriterat uppdrag att detaljplanelägga för ytterligare bostäder. Ett av dessa detaljplaneuppdrag som förvaltningen har är utveckla det gamla stationsområdet för bostäder i kombination med att sammankoppla stationsområdet med centrum och skapa allmänna ytor för rekreation och tillgänglighetsgöra området. I detta arbete finns planerat att även skapa möjligheter för gångstråk som ska vara tillgänglig för allmänheten. Dock måste en säker gångpassage över järnvägsspåret kunna säkerställas.

Utifrån att det finns ett detaljplaneuppdrag för utveckling av det aktuella området så ser förvaltningen, utifrån ett helhetsperspektiv, att planeringen av ett

grönområde och eventuella justeringar av stationshuset med fördel utförs i samband med detaljplanearbetet för Stationsområdet. Det ger möjligheter att samordna utformningen av bostäder, allmänna gångstråk med mera.

Förslag till beslut

1. Att anse medborgarförslaget besvarat.
2. Att meddela förslagsställaren beslutet.

ANKOM

2019 -03- 13

Finspångs kommun

Till Finspångs kommun.

Medborgarförslag.

Vi bor i en av de 32 lägenheterna på Majoren. Vi har en fin utsikt mot sjön men vore ännu finare med en uppsnygning av strandremsan på andra sidan järnvägsrälsen. Det skulle berika Finspångs grönområden.

Mitt förslag är en heltäckande gräsmatta med några stolar och bord. En strandpromenad vore väl inte helt fel. Hit kunde man gå en varm sommardag med en kopp kaffe eller enbart njuta av frisk luft. Naturligtvis måste detta förslag avse allmän plats. Till detta hör även tillbyggnaden av stationshuset, som jag anser borde rivas. Det skulle även ge ett ytterligare lyft av Finspångs fina **centrumbild**.

Finspång -19-03-13.

Magda Widesäter

2019-§ 395

Dnr: KS.2019.0343

Medborgarförslag Uppsnyggning av strandremsan mot Skuten

Sammanfattning

Den 13 mars 2019 inkom ett medborgarförslag angående en uppsnyggning av strandremsan mot Skuten vid järnvägen. I förslaget står följande:

”Vi bor i en av de 32 lägenheterna på Majoren. Vi har en fin utsikt mot sjön men det vore ännu finare med en uppsnyggning av strandremsan på andra sidan järnvägsrälsen. Det skulle berika Finspångs grönområden. Mitt förslag är en heltäckande gräsmatta med några stolar och bord. En strandpromenad vore väl inte helt fel. Hit kunde man gå en varm sommardag med en kopp kaffe eller enbart njuta av frisk luft. Naturligtvis måste detta förslag avse allmän plats. Till detta hör även tillbyggnaden av stationshuset som jag anser borde rivas. Det skulle även ge ett ytterligare lyft av Finspångs fina centrumbild.”

Vid kontakt med förslagsställaren nämndes även att träd och bänkar skulle vara ett välkommet inslag. Förslagsställaren framhåller att de som bor i Majoren inte har något grönområde i närheten där de kan gå ut och vandra längs ett gångstråk. Gällande rivningen av tillbyggnaden till stationshuset menas den låga byggnaden söder om den äldre fastigheten.

Det förslagsställaren föreslår är något som funnits med i diskussioner i utvecklingen av stationsområdet under en längre tid och förvaltningen anser att en utveckling av området skulle bidra till ett mer levande centrum och det finns med i kommunens långsiktiga planering. Utifrån Finspångs kommuns tillväxtmål att bli 30 000 invånare till år 2035 har förvaltningen i Strategisk plan 2019-2021 ett prioriterat uppdrag att detaljplanelägga för ytterligare bostäder. Ett av dessa detaljplaneuppdrag som förvaltningen har är utveckla det gamla stationsområdet för bostäder i kombination med att sammankoppla stationsområdet med centrum och skapa allmänna ytor för rekreation och tillgänglighetsgöra området. I detta arbete finns planerat att även skapa möjligheter för gångstråk som ska vara tillgänglig för allmänheten. Dock måste en säker gångpassage över järnvägsspåret kunna säkerställas.

Utifrån att det finns ett detaljplaneuppdrag för utveckling av det aktuella området så ser förvaltningen, utifrån ett helhetsperspektiv, att planeringen av ett grönområde och eventuella justeringar av stationshuset med fördel utförs i samband med detaljplanearbetet för Stationsområdet. Det ger möjligheter att samordna utformningen av bostäder, allmänna gångstråk med mera.

Förvaltningens förslag till beslut nästa möte

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige

1. Att anse medborgarförslaget besvarat
2. Att meddela förslagsställaren beslutet

Kommunstyrelsens beslut

1. Att anteckna informationen till protokollet
2. Att ärendet tas upp för beslut vid kommunstyrelsens nästkommande sammanträde

-----

Kommunstyrelsen

Medborgarförslag - fortsatt utbyggnad av gångbana/trottoar utmed riksväg genom Sonstorp

Sammanfattning

Utifrån ett trafiksäkerhetsperspektiv önskas en fortsatt utbyggnad av gångbana/trottoar utmed riksväg 51 genom Sonstorp.

Då riksväg 51 är smal med mycket tung trafik önskas en fortsatt utbyggnad av gångbana/trottoar utmed riksväg 51 mellan Norråsvägen fram till Missionskyrkan.

Ett medborgarförslag har inkommit från Daniel Svanér som önskar en fortsatt utbyggnad av gångbana/trottoar utmed riksväg 51 mellan Norråsvägen fram till Missionskyrkan. Förvaltningen har vid kontakt med förslagsställaren meddelat att frågan vidarebefordras till Trafikverket för en fortsatt diskussion.

Handläggning av ärendet

Mellan vägkorsning mot Grytgöl och upp mot Norråsvägen finns idag en trottoar utmed riksväg 51. Efter Norråsvägen fram till Missionskyrkan är det endast en målad linje i gatan. Oskyddade trafikanter är idag hänvisade till Banvallen och lokalgator i samhället men många väljer att gå eller cykla längs riksväg 51 och tvingas då vistas bland trafiken.

Då riksväg 51 ägs av Trafikverket kommer Finspångs kommun vidarebefordra önskemålet till Trafikverket för fortsatt diskussion om trafiksäkerheten för kommunens innevånare i Sonstorp

Förslag till beslut

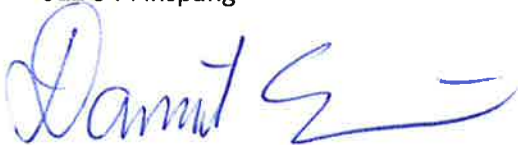
1. Att anse medborgarförslaget besvarat
2. Att meddela förslagsställaren beslutet

Jag vill härmed lämna ett medborgarförslag på en fortsatt utbyggnad av gångbana/trottoar utmed Rv51 genom Sonstorp. Från Norråsvägen fram till kyrkan. Detta medför en säkrare situation för de gångtrafikanter som faktiskt går ut med sträckningen idag. Det ramar även in att det är ett samhälle man passerar.

Jag vill även passa på att ge förslag på att kommuner själva numera kan montera upp fartkameror. De kameror som förbereds nu utmed sträckningen Finspång – Sonstorp borde enligt min mening först ha monterats vid infarterna vid både Sonstorp och Hällestad. Där konsekvensen av en fortkörning och dess risker man utsätter andra för är större i ett samhälle än utanför.

Med vänlig hälsning

Daniel Svanér
Örebrovägen 109
612 94 Finspång

2019-§ 396

Dnr: KS.2018.1156

Medborgarförslag Fortsatt utbyggnad av gångbana/trottoar utmed riksväg genom Sonstorp

Sammanfattning

Utifrån ett trafiksäkerhetsperspektiv önskas en fortsatt utbyggnad av gångbana/trottoar utmed riksväg 51 genom Sonstorp.

Då riksväg 51 är smal med mycket tung trafik önskas en fortsatt utbyggnad av gångbana/trottoar utmed riksväg 51 mellan Norråsvägen fram till Missionskyrkan.

Ett medborgarförslag har inkommit med önskan om en fortsatt utbyggnad av gångbana/trottoar utmed riksväg 51 mellan Norråsvägen fram till Missionskyrkan. Förvaltningen har vid kontakt med förslagsställaren meddelat att frågan vidarebefordras till Trafikverket för en fortsatt diskussion.

Handläggning av ärendet

Mellan väggorsning mot Grytgöl och upp mot Norråsvägen finns idag en trottoar utmed riksväg 51. Efter Norråsvägen fram till Missionskyrkan är det endast en målad linje i gatan. Oskyddade trafikanter är idag hänvisade till Banvallen och lokalgator i samhället men många väljer att gå eller cykla längs riksväg 51 och tvingas då vistas bland trafiken.

Då riksväg 51 ägs av Trafikverket kommer Finspångs kommun vidarebefordra önskemålet till Trafikverket för fortsatt diskussion om trafiksäkerheten för kommunens innevånare i Sonstorp

Förvaltningens förslag till beslut nästa möte

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige

1. Att anse medborgarförslaget besvarat
2. Att meddela förslagsställaren beslutet

Kommunstyrelsens beslut

1. Att anteckna informationen till protokollet
2. Att ärendet tas upp för beslut vid kommunstyrelsens nästkommande sammanträde

-----

Kommunstyrelsen

Initiativärende till kommunstyrelsen från Sverigedemokraterna - Ekonomisk styrning: inför månadsvis ekonomisk rapportering

Sammanfattning

Sverigedemokraterna har lämnat in ett initiativärende gällande ekonomisk styrning. De vill att kommunstyrelsen ska besluta att tertialrapporter byts ut mot ekonomisk rapport som rapporteras en gång i månaden och att den rapporten tydligt speglar nuläget och sambandet mellan kommunens faktiska ekonomiska intäkter och resurser kontra sektorernas utgifter och behov samt innehålla en åtgärdsplan för ekonomi i balans.

Förslag till beslut

- 1.

Datum: 2019-10-24

SD Finspång Initiativärende KS 2019-10-28

Ekonomisk styrning - Inför månadsvis ekonomisk rapportering

Den ekonomiska utvecklingen för kommunsektorn är onekligen dystert och Finspång är inte undantaget. Underskotten och kommunens utsatthet ökar, samtidigt som vi ser att den ekonomiska rapporteringen från förvaltningen släpar efter, och enligt vår mening ej är tillräckligt detaljerad samt inte lever upp till de nuvarande ekonomistyrningsreglerna. Då stora delar av de ekonomiska besluten har vidaredelegerats till förvaltningen medan det yttersta ansvaret fortfarande vilar på kommunstyrelsen är vi av den uppfattningen att kommunstyrelsen borde ta ett mycket fastare grepp om den ekonomiska styrningen och förordar därför en ytterligare skärpning av ekonomistyrningsreglementet.

Ur Kommunens ekonomistyrningsregler:

”Ekonomisk rapportering till kommunfullmäktige sker tre gånger per år i form av två tertiärrapporter, och årsredovisningen. Tertiärrapport 2 är även delårsbokslut. Ekonomisk rapportering till kommunstyrelsen sker även per sista mars, maj, sept och oktober. Resultatansvariga ska därutöver fortlöpande uppdatera prognosen och rapportera avvikelser till sektorschef.

Sektorer/bolag ska per 30 april lämna tertiärrapport 1. Rapporten ska redovisa det ekonomiska utfallet med en prognos för årsutfallet. Rapporteringen ska alltid innehålla jämförelser med budget och föregående års motsvarande saldo samt förklaringar och förslag till åtgärder vid avvikelser från budget”

Vid genomgång av dagordningar kan vi se att den första fullständiga ekonomiska redovisningen till kommunstyrelsen presenteras först den 3 juni – Ekonomisk redovisning Tertiäl 2019. I övrigt lyser, så vitt vi kan se, de ekonomiska rapporterna med sin frånvaro, **det som presenteras är finansrapporter samt likviditetsrapporter**, och det dröjer sedan ända till slutet av augusti då vi ser en ekonomisk rapport samt i slutet av september då Tertiäl rapport 2 behandlas i kommunstyrelsen.

Sverigedemokraterna förordar därför att kommunstyrelsen beslutar att:

1. Förvaltningen i stället för tertiärrapporter åläggs att månadsvis arbeta fram en ekonomisk rapport.
2. Denna skall presenteras en gång i månaden för kommunstyrelsen.
3. Rapporten tydligt skall spegla nuläget och sambandet mellan kommunens faktiska ekonomiska intäkter och resurser kontra sektorernas utgifter och behov samt innehålla en åtgärdsplan för ekonomi i balans.
4. Kommunstyrelsens dagordning en ggr i månaden tillförs punkten Månadsrapport - ekonomisk redovisning.
5. Ekonomistyrningsreglementet uppdateras enligt ovanstående

Torgny Maurer och Kai Hallgren SD Finspång

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens sammanträdesdagar och sammanträdestider 2020

Sammanfattning

Kommunstyrelsen ska ta beslut om sammanträdesdagar och tider för sammanträden under verksamhetsåret 2020.

Ett förslag har tagits fram i samråd med kommunstyrelsens- och kommunfullmäktiges ordförande samt ekonomi- och styrningsavdelningen. Sammanträdena är planerade med utgångspunkt från det ekonomiska årshjulet som utgår från kommunallagen och kommunens ekonomistyrningsregler. Det handlar om budget, delårsrapport, årsredovisning och ekonomiska uppföljningsrapporter.

En viktig ändring i förhållande till tidigare år är att kommunstyrelsens mötesdag föreslås att ändras från måndag till onsdag.

Förändringen ger bättre förutsättningar för politisk ledningsgrupp att hantera uppkomna frågeställningar inför kommunstyrelsens sammanträde. Ledningsgruppen kan ha avstämning måndag förmiddag och få tid att följa upp frågor innan sammanträdet. Det skapa också bättre förutsättningar att hantera administrationen runt sammanträdena

Förslag till datum för kommunstyrelsesammanträden 2020 är:
22 januari, 12 februari, 4 mars, 1 april, 22 april, 19 maj, 10 juni, 26 augusti, 23 september, 7 oktober, 28 oktober, 25 november och 9 december.

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Att fastställa kommunstyrelsens sammanträden 2019 till: 22 januari, 12 februari, 4 mars, 1 april, 22 april, 19 maj, 10 juni, 26 augusti, 23 september, 7 oktober, 28 oktober, 25 november och 9 december.
2. Att kommunstyrelsen har utbildnings- eller temadag 18 mars och 11 november.

2019-§ 397

Dnr: KS.2019.1061

Kommunstyrelsens sammanträdesdagar och sammanträdestider 2020

Sammanfattning

Kommunstyrelsen ska ta beslut om sammanträdesdagar och tider för sammanträden under verksamhetsåret 2020.

Ett förslag har tagits fram i samråd med kommunstyrelsens- och kommunfullmäktiges ordförande samt ekonomi- och styrningsavdelningen. Sammanträdena är planerade med utgångspunkt från det ekonomiska årshjulet som utgår från kommunallagen och kommunens ekonomistyrningsregler. Det handlar om budget, delårsrapport, årsredovisning och ekonomiska uppföljningsrapporter.

En viktig ändring i förhållande till tidigare år att kommunstyrelsens mötesdag föreslås att ändras från måndag till onsdag.

Förändringen ger bättre förutsättningar för politisk ledningsgrupp att hantera uppkomna frågeställningar inför kommunstyrelsens sammanträde. Ledningsgruppen kan ha avstämning måndag förmiddag och få tid att följa upp frågor innan sammanträdet. Det skapa också bättre förutsättningar att hantera administrationen runt sammanträdena

Förslag till datum för kommunstyrelsenssammanträden 2020 är:
22 januari, 12 februari, 4 mars, 1 april, 22 april, 20 maj, 10 juni, 26 augusti, 23 september, 7 oktober, 28 oktober, 25 november och 9 december.

Förvaltningens förslag till beslut nästa möte

1. Att fastställa kommunstyrelsens sammanträden 2020 till: 22 januari, 12 februari, 4 mars, 1 april, 22 april, 20 maj, 10 juni, 26 augusti, 23 september, 7 oktober, 28 oktober, 25 november och 9 december.

Kommunstyrelsens beslut

1. Att anteckna informationen till protokollet
2. Att ärendet tas upp för beslut vid kommunstyrelsens nästkommande sammanträde

-----

FINSPÅNG

Förslag: schema över kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens beslutsprocess 2020

Kommunstyrelsen information	Kommunstyrelsen beslut	Kommunfullmäktige
kl. 13-17	kl. 13-17	kl. 16-20
25 nov 2019	9 dec 2019	29 jan 2020
9 dec 2019	22 jan	26 feb
22 jan	12 feb	25 mar
12 feb	4 mar	25 mar
4 mar (Årsredovisning)	1 apr (Årsredovisning)	15 apr (Årsredovisning)
1 apr	22apr	13 maj
22 apr	19 maj OBS! Tisdag kl 8.00-12.00 (Dag innan helgdag Kristi himmelsf. dag)	17 jun (Tertial 1)
20 maj (Tertial 1)	10 jun (Tertial 1, omedelbar justering kf 17/6)	16 sep
10 juni (Månrapport maj)	26 aug (Månrapport maj)	16 sep
26 aug	23 sep	21 okt
23 sep (Tertial 2)	7 okt (Tertial 2)	21 okt (Tertial 2)
7 okt (Budget)	28 okt (Budget) (Höstlov)	18 nov (Budget)
28 okt	25 nov	16 dec
25 nov (Månadsrapport okt)	9 dec (Månadsrapport okt)	20 Jan 2021
9 dec	Jan 2021	

Utöver sammanträdesdagar har kommunstyrelsen utbildnings- eller temadag 18 mars och 11 november.

Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktiges sammanträdesdagar och sammanträdestider 2020

Sammanfattning

Kommunfullmäktige ska ta beslut om sammanträdesdagar och tider för sina sammanträden under verksamhetsåret 2020.

Ett förslag har tagits fram i samråd med kommunstyrelsens- och kommunfullmäktiges ordförande samt ekonomi- och styrningsavdelningen. Sammanträdena är planerade med utgångspunkt från det ekonomiska årshjulet som utgår från kommunallagen och kommunens ekonomistyrningsregler. Det handlar om budget, delårsrapport, årsredovisning och ekonomiska uppföljningsrapporter.

Kommunfullmäktiges sammanträden är förlagda till onsdagar. Januari till mars är mötet i slutet av månaden. Det är för att kunna förbereda mötet i januari i förhållande till heldagarna. Det påverkar också planeringen för de närmast kommande månaderna. Därefter är fullmäktiges sammanträdesdagar i mitten av månaden. Även föregående år har tidpunkten för sammanträden varierat, främst på grund av helgdagar. I juli och augusti är inga sammanträden inplanerade utifrån erfarenhet att det är få ärenden att behandla vid den här tiden på året. Kommunfullmäktige kan alltid sammankallas om brådskande ärende uppkommer.

Förslag till datum för kommunfullmäktiges ordinarie sammanträden 2020 är: 29 januari, 26 februari, 25 mars, 15 april, 13 maj, 17 juni, 16 september, 21 oktober, 18 november och 16 december.

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

1. Att fastställa kommunfullmäktiges sammanträden 2020 till: 29 januari, 26 februari, 25 mars, 15 april, 13 maj, 17 juni, 16 september, 21 oktober, 18 november och 16 december.
2. Att normaltiden för sammanträdenas början sätts till klockan 16:00

FINSPÅNG

Förslag: schema över kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens beslutsprocess 2020

Kommunstyrelsen information	Kommunstyrelsen beslut	Kommunfullmäktige
kl. 13-17	kl. 13-17	kl. 16-20
25 nov 2019	9 dec 2019	29 jan 2020
9 dec 2019	22 jan	26 feb
22 jan	12 feb	25 mar
12 feb	4 mar	25 mar
4 mar (Årsredovisning)	1 apr (Årsredovisning)	15 apr (Årsredovisning)
1 apr	22apr	13 maj
22 apr	19 maj OBS! Tisdag kl 8.00-12.00 (Dag innan helgdag Kristi himmelsf. dag)	17 jun (Tertial 1)
20 maj (Tertial 1)	10 jun (Tertial 1, omedelbar justering kf 17/6)	16 sep
10 juni (Månrapport maj)	26 aug (Månrapport maj)	16 sep
26 aug	23 sep	21 okt
23 sep (Tertial 2)	7 okt (Tertial 2)	21 okt (Tertial 2)
7 okt (Budget)	28 okt (Budget) (Höstlov)	18 nov (Budget)
28 okt	25 nov	16 dec
25 nov (Månadsrapport okt)	9 dec (Månadsrapport okt)	20 Jan 2021
9 dec	Jan 2021	

Utöver sammanträdesdagar har kommunstyrelsen utbildnings- eller temadag 18 mars och 11 november.

2019-§ 398

Dnr: KS.2019.1060

Kommunfullmäktiges sammanträdesdagar och sammanträdestider 2020

Sammanfattning

Kommunfullmäktige ska ta beslut om sammanträdesdagar och tider för sina sammanträden under verksamhetsåret 2020.

Ett förslag har tagits fram i samråd med kommunstyrelsens- och kommunfullmäktiges ordförande samt ekonomi- och styrningsavdelningen. Sammanträdena är planerade med utgångspunkt från det ekonomiska årshjulet som utgår från kommunallagen och kommunens ekonomistyrningsregler. Det handlar om budget, delårsrapport, årsredovisning och ekonomiska uppföljningsrapporter.

Kommunfullmäktiges sammanträden är förlagda till onsdagar. Januari till mars är mötet i slutet av månaden. Det är för att kunna förbereda mötet i januari i förhållande till helgdagarna. Det påverkar också planeringen för de närmast kommande månaderna. Därefter är fullmäktiges sammanträdesdagar i mitten av månaden. Även föregående år har tidpunkten för sammanträden varierat, främst på grund av helgdagar. I juli och augusti är inga sammanträden inplanerade utifrån erfarenhet att det är få ärenden att behandla vid den här tiden på året. Kommunfullmäktige kan alltid sammankallas om brådskande ärende uppkommer.

Förslag till datum för kommunfullmäktiges ordinarie sammanträden 2020 är: 29 januari, 26 februari, 25 mars, 15 april, 13 maj, 17 juni, 16 september, 21 oktober, 18 november och 16 december.

Förvaltningens förslag till beslut nästa möte

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige

1. **Att fastställa kommunfullmäktiges sammanträden 2020 till:** 29 januari, 26 februari, 25 mars, 15 april, 13 maj, 17 juni, 16 september, 21 oktober, 18 november och 16 december.
2. **Att normaltiden för sammanträdenas början sätts till klockan 16:00**

Kommunstyrelsens beslut

1. Att anteckna informationen till protokollet
2. Att ärendet tas upp för beslut vid kommunstyrelsens nästkommande sammanträde

-----

Kommunstyrelsen

Taxor 2020 för vatten och avlopp och avfallshantering samt övriga taxor Finspångs Tekniska Verk AB

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har, i enlighet med lagstiftning och ägardirektivet till Finspångs Tekniska Verk AB, att fastställa taxor för vatten och avlopp, respektive avfallshantering för 2019. Övriga taxor fastställs av bolaget men ska delges kommunen för kännedom.

Finspångs Tekniska Verk AB har vid styrelsemöte 9 oktober 2019 behandlat taxor för 2020. Styrelsen beslutade att fjärrvärmestaxan för år 2020 ska höjas med 1,5 % samt besluta föreslå kommunfullmäktige en höjning av VA taxan med 7 %. Övriga taxor föreslås lämnas oförändrade.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Att fastställa taxa för vatten och avlopp för 2020 med taxehöjning på 7 % enligt Finspångs Tekniska Verks styrelseprotokoll 2019-10-09.
2. Att fastställa oförändrad taxa för avfallshantering för 2020 enligt Finspångs Tekniska Verks styrelseprotokoll 2019-10-09.
3. Att ta information enligt Finspångs Tekniska Verks styrelseprotokoll 2020-10-09 om fjärrvärmestaxa och övriga taxor för 2020 till protokollet.

Protokoll fört vid FTV Styrelsemöte

Dag och tid: tisdagen den 9 oktober 2019, kl. 16:00
Plats: Norrköpingsvägen 32, "Lakvattendammen"

Närvarande:

Ordinarie: Stig Andersson, Ordförande
Thomas Larsson
Leif Johannesson
Jan Vastesson
Kristina Carlsson ersätter Hugo Andersson

Suppleanter:

Tommy Jacobson
Stefan Ackeryd
Börje Axelsson
Cecilia Svärd

Övriga deltagare: Mikael Andersson VD
Anders Allerth (Kommunal)
Christoffer Dahlén Chef Ekonomi och administration

Frånvarande: Hugo Andersson

1. Godkännande av dagordningen

Dagordningen godkändes.

2. Val av justeringsman

Som justeringsman valdes Thomas Larsson

3. Föregående protokoll - 2019-09-10

Protokollet från styrelsemöte 2019-09-10 godkändes och lades till handlingarna.

4. Ekonomi

- i. Bokslut aug 2019
Bokslut per 2019-08-31 redovisades.
Rörelseresultat 15,7 mkr mot budgeterade 13,5 mkr
Resultat efter finansiella poster 11,3 mkr mot budgeterade 8,3 mkr.
Soliditet 18,1% prognosen pekar på 18,8%
Likviditeten är fortsatt god i företaget.

- ii. Taxor 2020
Förslag för justering av taxor presenterades och diskuterades.

Styrelsen beslutade att fjärrvärmesaxan för år 2020 ska höjas med 1,5% samt att föreslå kommunfullmäktige en höjning av VA taxan med 7%. Övriga taxor föreslås lämnas oförändrade.

5. Investeringar

- i. Uppföljning av investeringar 2019
Genomgång av företagets investeringar. Utfall 24,8 mkr i augusti månad. Budget/prognos 52,8 mkr. Ny prognos kommer att arbetas fram efter septembers utfall.
- ii. Äskande investeringar
  - i. Äskande Investeringar
  - ii. El-truck till värmeverket, 225 tkr
  - iii. Back-up batterier till SÅV, 100 tkr
  - iv. Utbyte av vattenmätare, ökad utbytetakt, 370 tkr

Styrelsen beslutar att godkänna investeringarna

6. Marknad

i. Fjärrvärme

Amasten, Risingsväg

Projektets nya anslutningar har en förlängning i energilagring i borrhål. Under sommartid kommer Fjärrvärme pumpas ner i borrhålen för att tas upp under vintern. Liten påverkan för oss i specifikt projekt, men intressant att följa och därför stöttar vi det. Avtalsförslag lämnas under vecka 42.

ii. Elhandel

Lanseringen börjar övergå till försäljning. 64 avtalade kunder i systemet idag. Flera företag, några med stora volymer, kommer välja att satsa lokalt. Bland annat har Svenska Kyrkan beslutat att bli kund hos FinspongsEL

7. VD har ordet

i. Personal och hälsa

Utbildning i samarbete med Previa har genomförts kring främst stresshantering och kommunikation för samtliga anställda. Nu sker en utvärdering tillsammans med Previa kring det som framkom under grupparbeten för att utarbeta en plan för vidare arbete. Kompletterande input till Medarbetarundersökning som går ut till alla anställda under november månad.

ii. Energi

Bränsleförsörjning

Avtal med ny leverantör av avfall är klart. Ny leverantör Geminor. Rekom, vår nuvarande norska leverantör avvecklar hela sin verksamhet 2020. De jobbar för att hålla sina åtaganden för 2019.

Förbränningskatt från införs 1 april 2020 trots protester från i princip alla remissinstanser.

1 april 2020 75:-/ton

1 januari 2021 100:-/ton

1 januari 2022 125:-/ton

Nyhems skorsten har undersökts efter besiktningen som konstaterade lutning. Inget fel hittat har hittats. Ny mätning på lutningen våren 2020

Siemens projektet med återvinning av värme från testanläggning. Systemering och budgetoffert har tagits fram och ansökan om stöd har skickats till energimyndigheten från Siemens

Stjärnviks kraftstation

Kraftstationen ingick vid uppstart av FTV, beslutat värde 600 000 kr

iii. VA

Efterkontroll på Axsäter av Arbetsmiljöverket har gjorts. Åtgärderna är nu gjorda och svar inskickat till Arbetsmiljöverket.

Rekrytering av Driftchef Avlopp pågår.

VA är behov av två driftsbilar (ersättningsbilar). Det saknas återinge motsvarande bilar i kommunens upphandling som upphandlingscenter har genomfört. Ingen dialog har förts med oss inför upphandlingen. Upphandlingscenter kommer läggas ner jan 2020 samtidigt som kommunen först under november får en ny resurs på inköp. Förslag att vi provar att nyttja SKL avtalet eller att vi själva gör en upphandling.

Styrelsen beslutar att vi själva gör upphandlingen men efter dialog med Finspångs Kommun.

Behov av investering Axsätters avloppsverk

En djupare utredning kring upprustning av biosteget i Axsätters avloppsverk har gjorts.

Den föreslagna metoden framstår ännu som den bästa sätt ur driftshänseende, rekommenderad metod och för möjlig framtida utbyggbarhet.

Men genomförandet föreslås ej ske under 2020 utan skjuts upp till 2021 för att istället hinna projekteras och förberedas under 2020.

Utredningen presenteras ytterligare på styrelsemötet och förslag på genomförande presenteras inför beslut om budget i november.

iv. **Nät/Teknik**

My Wigren ny chef för avdelningen. Daglig styrning av verksamheten har införts för bättre samordning av verksamheten.

Möte kring samarbete med CNG för att digitalisera ritningar och andra dokument. Finns stora möjligheter att få hjälp och samtidigt hjälpa skolans elever med praktik.

Upphandling av drift och underhåll av gatubelysning är klart. Vattenfall som skött uppdraget tidigare vann upphandlingen.

Ärenden i Rejmyre åtgärdas där VA-anlutningar visat sig gå vidare till andra fastigheter i minst 2 fall. Delvis besvärligt då fastigheter som idag har VA via annan tvingas ansluta till kommunalt VA.

v. **Avfall**

Slamhantering

Suez varslades om hot om viten den 20 september på grund av sina brister kring tömning av slambrunnar. Företaget agerade och satte in extra resurser. Man lyckades tömma samtliga brunnar till utsatt datum.

Vi fortsätter ställa krav för att komma till rätta med alla problem, både slamtömning och sophantering. Totalt sett är vi dock nu på samma nivåer när det gäller missade tömningar och klagomål som innan entreprenörsbytet, ca 0,02%.

Förslag och budgeterat för att utöka öppettider på Sjömansäng under 2020. Få kommuninvånare verkar känna till att det är öppet till kl. 18:00 torsdagar. Här krävs marknadsföring/information för att öka kännedomen om öppettiderna.

Från 1 januari 2021 är det lagkrav på att samla in hushållens matavfall separerat från restavfall. Vårt avtal med Suez löper till 31 mars 2023 och stora förändringar i insamlingssystem är inte möjliga innan dess. Optisk sortering av matavfall är möjligt med "grön påse" inom befintligt avtal och är vårt förslag på övergång till en permanent lösning.

Den optiska sorteringen kräver omlastningsplats för att hantera soporna vilket behöver iordningsställas under 2020. Finns med i budgetförslag för 2020 som presenteras på styrelsemötet i november.

vi. Organisation & Personal

Vi har svårt att få tag i drifttekniker till värmeverket och har pausat rekrytering. Lönenivån, främst gällande Ob-tillägg mm skiljer sig mycket mot kringliggande motsvarande arbeten. Eon, Skärblacka och Tekniska Verken följer enligt uppgift ett annat avtal som gäller för energiverksamhet.

Nytt förslag på tilläggsavtal gällande Ob-tillägg mm har tagits fram i samarbete med HR och Löneavdelningen.

VD-förhandlar nytt tilläggsavtal så vi har konkurrenskraftiga löner inom detta område och kan locka nya medarbetare och framförallt behålla personal.

8. Övriga frågor

Studieresa för styrelsen föreslås hinnas med under året.
Mikael återkommer med förslag och datum.

Utbildningsdag för styrelsen föreslås hållas i januari. Stig och Mikael återkommer med förslag och datum

Julbord för styrelsen ska planeras in tillsammans med systerbolagen Vallonbygden och Finet.
Mikael återkommer med datum.

Förslag från Tomas att lägga till en uppföljningspunkt för beslutade punkter i dagordningen.
Styrelsen beslutar att lägga till uppföljning av beslutade punkter i dagordningen.

Förslag från Tomas att skapa ett arbetsrum/grupp att lägga in dokument via intranätet.
Styrelsen beslutar att Mikael undersöker vilka möjlighet det finns för att underlätta hanteringen av dokument till styrelsen.

Nästa styrelsemöte är den 19 november kl. 16:00.

Vid protokollet:

Christoffer Dahlén

Justeras:

Tomas Larsson

Stig Andersson Ordförande

Förslag och information om taxor 2020

Styrelsen har beslutat att höja Fjärrvärmestaxan med 1,5 % under 2020. Höjningen sker lika mycket på kapacitetsavgifter och på energiavgiften.

Styrelsen i Finspångs Tekniska Verk har fastslagit att föreslå en ökning av brukningsavgifterna i VA-taxan med 7 % och att anläggningsavgifterna behålls oförändrade för 2020. Vidare föreslås att Avfallshanteringstaxan behålls oförändrad för 2020.

Den avgiftsfinansierade verksamheten som ordnar vattentjänster enligt Lag om allmänna vattentjänster står inför stora utmaningar bland annat på grund av klimatförändringar, åldrande anläggningar och ett åldrande ledningsnät. Avgiften behöver enligt bransch-organisationen Svenskt Vatten fördubblas på 20 år för att branschen ska klara framtidens krav.

Historiskt har fokus varit att jämföra olika kommuners taxor krona för krona utan hänsyn till skillnader i geografisk spridning och befolkningstäthet. Det är nödvändigt att brukningstaxan istället motsvarar respektive kommuns behov och ambitionsnivå att hantera klimatförändringar och vidmakthålla en fungerande VA- anläggning.

Finspångs Tekniska har arbetat med att succesivt stärka organisationen och öka reinvesteringar på VA- anläggningar för att möta framtidens krav. Inför 2020 planerar vi att stärka organisationen ytterligare för att öka underhåll och reinvestering i våra anläggningar. Men även för att möta de krav som kommer på oss som VA-huvudman i och med de framtida planerna för Finspångs tillväxt, dels för att säkra befintliga anläggningar men också för att hinna med att vara aktiv i utredningar och förebyggande frågor kring exploateringsområden.

Ökningen på brukningsavgiften motsvarar 655 kr/år för en genomsnittlig villakund och efter höjningen är brukningsavgift för denna villakund 10 010 kr/år.

2019-10-29

Mikael Andersson
VD

Bilagor

- 1: Taxa för Finspångs kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning 2020
2. Avfallshanteringstaxa 2020

Taxa 2020 för Finspångs kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning

Taxan fastställs av kommunfullmäktige.

Huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen är Finspångs Tekniska Verk AB. Avgifter enligt denna taxa skall betalas till Finspångs Tekniska Verk AB.

§ 1

För att täcka nödvändiga kostnader för Finspångs kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning skall ägare av fastighet eller annan avgiftsskyldig inom anläggningens verksamhetsområde betala avgifter enligt denna taxa.

Avgiftsskyldig är alternativt den som enligt 2 och 4 § i lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) jämställs med fastighetsägare. Avgiftsskyldig för ändamålet Dagvatten gata (Dg) är även den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, om förutsättningarna i 27 § i lagen om allmänna vattentjänster är uppfyllda.

§ 2

Avgifterna utgörs av anläggningsavgifter och bruksavgifter.

§ 3

I dessa taxeföreskrifter avses med

Bostadsfastighet: fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för bostadsändamål.

Med bostadsfastighet jämställs fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd, eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas, för vissa andra ändamål där lokalytan är det viktigaste sett från användarsynpunkt.

Exempel på sådana byggnader är:

Kontor	Förvaltning	Stormarknader
Butiker	Utställningslokaler	Sporthallar
Hotell	Restauranger	
Hantverk	Småindustri	
Utbildning	Sjukvård	

Annan fastighet: fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för annat ändamål än bostadsändamål och som inte enligt ovan jämställs med bostadsfastighet.

Obebyggd fastighet: fastighet som enligt detaljplan är avsedd för bebyggande, men inte ännu bebyggt.

Lägenhet: ett eller flera utrymmen i byggnad som i upplåtelsehänseende bildar en enhet. I fråga om sådana utrymmen i bostadsfastighet, eller därmed jämställd fastighet, där **begreppet lägenhet** inte är tillämpligt för viss typ av byggnad, räknas varje påbörjad 150-tal m² bruttoarea (BTA) enligt svensk standard SS 02 10 53 som en lägenhet. För kallförråd och liknande räknas varje påbörjad 450-tal m² som en lägenhet.

Allmän platsmark: mark som i detaljplan enligt plan- och bygglagen (1987:10) redovisas som allmän plats, eller om marken inte omfattas av detaljplan, väg eller mark som i övrigt motsvarar sådan mark.

§ 4

4.1 Avgift tas ut för nedan angivna ändamål:

Ändamål	Anläggningsavgift	Brukningsavgift
V, vattenförsörjning	Ja	Ja
S, spillvattenavlopp	Ja	Ja
Df, dag- och dränvattenavlopp från fastighet	Ja	Ja
Dg, dagvattenavlopp från allmän platsmark	Ja	Ja

4.2 Avgiftsskyldighet för vart och ett av ändamålen V, S och Df inträder när huvudmannen upprättat förbindelsepunkt för ändamålet och informerat fastighetsägaren om förbindelsepunktens läge.

Avleds Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt upprättats, inträder avgiftsskyldighet när åtgärder för bortledandet av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

Härvid förutsätts att samtliga i 24 § första stycket 1 och 2 i lagen om allmänna vattentjänster angivna förutsättningar för avgiftsskyldighet är uppfyllda.

4.3 Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg inträder när åtgärder för bortledande av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

4.4 Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg gäller även den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, om förutsättningarna i 27 § i lagen om allmänna vattentjänster är uppfyllda.

4.5 Anläggningsavgift skall beräknas enligt taxa som gäller vid den tidpunkt när avgiftsskyldighet inträder.

Anläggningsavgifter (§§ 5-13)

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

§ 5

5.1 För bostadsfastighet och därmed jämställd fastighet skall erläggas anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		2020		2019	
		Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms
a)	en avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkter för V, S och Df	32 000 kr	40 000 kr	32 000 kr	40 000 kr
b)	en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df,	53 300 kr	66 625 kr	53 300 kr	66 625 kr
c)	en avgift per m ² tomtyta	21,20 kr	26,50 kr	21,20 kr	26,50 kr
d)	en avgift per lägenhet	26 700 kr	33 375 kr	26 700 kr	33 375 kr
e) *	en grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.	2 670 kr	3 337,50 kr	2 670 kr	3 337,50 kr

* Avgift enligt 5.1 e) tas ej ut om avgift uttages för Df enligt 5.1 a) och b). I det fall avgift enligt 5.1 e) tas ut reduceras avgift enligt 5.1 a) och 5.1 b) enligt § 8 eftersom servisledning och förbindelsepunkt i detta inte lagts respektive upprättats.

5.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 5.1 a) lika mellan fastigheterna.

5.3 Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner. Vid tredimensionella fastigheter fördelas den tomtyta som är gemensam för fastigheterna i proportion till byggnadernas bruttoarea (BTA).

Avgift enligt 5.1 c) tas ut endast intill ett belopp som motsvarar summan av avgifterna enligt 5.1 a), b) och d), eller i det fall förbindelsepunkt för Df inte upprättats, summan av avgifterna enligt 5.1 a), b), d) och e). För fastigheter taxerade som villor eller småhus tas avgift ut endast intill ett belopp som motsvarar en tomtyta på max 2 000 m².

Vid ändrade förhållanden enligt 5.5, 5.6, 5.7 och 5.8 tas ut ytterligare avgift enligt 5.1 c) i den mån ovan angiven begränsningsregel så medger och med iakttagande av vad som föreskrivs i 8.2.

5.4 Lägenhetsantalet bestäms efter de ritningar enligt vilka bygglov beviljats, eller efter annan ritning eller uppmätning som huvudmannen godkänner.

5.5 Dras ytterligare servisledning fram och upprättas ytterligare förbindelsepunkter, skall erläggas avgifter enligt 5.1 a) och b).

5.6 Ökas fastighets tomtyta skall erläggas avgift enligt 5.1 c) för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtbyteavgift inte skall anses vara förut erlagd.

Vid beräkning av avgift för tillkommande tomtyta iaktas begränsningsregeln i 5.3.

5.7 Sker om- eller tillbyggnad, uppförs ytterligare byggnad eller ersätts riven bebyggelse på fastighet skall erläggas avgift enligt 5.1 d) för varje tillkommande lägenhet.

5.8 Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättats, skall erläggas avgift enligt 5.1 e).

§ 6

6.1 För annan fastighet skall erläggas anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		2020		2019	
		Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms
a)	en avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkter för V, S och Df	32 000 kr	40 000 kr	32 000 kr	40 000 kr
b)	en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df	59 700 kr	74 625 kr	59 700 kr	74 625 kr
c)	en avgift per m ² tomtyta	26,40 kr	33,00 kr	26,40 kr	33,00 kr
d)	en grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.	2 670 kr	3 337,50 kr	2 670 kr	3 337,50 kr

* Avgift enligt 6.1 d) tas ej ut om avgift uttages för Df enligt 6.1 a) och b). I det fall avgift enligt 6.1 d) tas ut reduceras avgift enligt 6.1 a) och 6.1 b) enligt § 8 eftersom servisledning och förbindelsepunkt i detta inte lagts respektive upprättats.

6.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 6.1 a) lika mellan fastigheterna.

6.3 Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner.

6.4 Huvudmannen kan, om godtagbar säkerhet ställs, medge anstånd med erläggande av tomtbyteavgift för andel av fastighets areal, motsvarande mark som tillsvidare inte utnyttjas för verksamheten på fastigheten.

Anstånd medges för viss tid, högst 10 år. Om mark under anståndstiden genom fastighetsbildningsåtgärd frångår fastigheten upphör anståndsmedgivandet att gälla och resterande tomyteavgift förfaller till betalning. Utestående belopp löper med ränta enligt 5 § räntelagen (SFS 1975:635) från den dag anståndet beviljades tills anståndet upphör. För tid därefter utgår dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen.

6.5 Dras ytterligare servisledning fram och upprättas ytterligare förbindelsepunkter skall erläggas avgifter enligt 6.1 a) och b).

6.6 Ökas fastighets tomyta, skall erläggas avgift enligt 6.1 c) för tillkommande tomyta som härrör från fastighet för vilken tomyteavgift inte skall anses vara förut erlagd.

6.7 Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättas, skall erläggas avgift enligt 6.1 d).

§ 7

7.1 För obebyggd fastighet skall erläggas del av full anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		Bostadsfastighet		Annan fastighet
Servisavgift	5.1 a)	100%	6.1 a)	100%
Avgift per uppsättning FP	5.1 b)	100%	6.1 b)	100%
Tomyteavgift	5.1 c)	100%	6.1 c)	70%
Lägenhetsavgift	5.1 d)	0%	-	
Grundavgift för Df, om FP för Df inte upprättats	5.1 e)	100%	6.1 d)	100%

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

Avgift enligt 5.1 c) tas ut endast intill ett belopp som motsvarar summan av avgifterna 5.1 a) och b), eller i det fall dagvatten bortleds till den allmänna anläggningen men förbindelsepunkt för Df inte upprättats, summan av avgifterna enligt 5.1 a), b) och e), jfr 5.3 andra stycket.

7.2 Bebyggs obebyggd fastighet skall erläggas resterande avgifter enligt följande:

		Bostadsfastighet		Annan fastighet
Tomtyteavgift	5.1 c)	*	6.1 c)	30%
Lägenhetsavgift	5.1 d)	100%	-	

* Bebyggs bostadsfastighet tas ut ytterligare avgift enligt 5.1 c) om föreskriften i 5.3 andra stycket så medger.

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

§ 8

8.1 Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål, skall erläggas reducerade avgifter enligt följande:

Avgifter för framdragen servisledning	
En ledning	70% av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)
Två ledningar	85% av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)
Tre ledningar	100% av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)

Avgifter i övrigt:

		V	S	Df	Dg
Avgift per uppsättning FP	5.1 b)	30%	50%	20%	-
Tomtyteavgift	5.1 c)	30%	50%	-	20%
Lägenhetsavgift	5.1 d)	30%	50%	-	20%
Grundavgift Df utan FP	5.1 e)	-	-	100%	-
Avgift per uppsättning FP	6.1 b)	30%	50%	20%	-
Tomtyteavgift	6.1 c)	30%	50%	-	20%
Grundavgift Df utan FP	6.1 d)	-	-	100%	-

För avgiftsändamålet Df tas endast en av avgifterna ut enligt 5.1 b) respektive 5.1 e), eller 6.1 b) respektive 6.1 d).

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

8.2 Inträder avgiftsskyldighet för ändamål, för vilket avgiftsskyldighet inte tidigare förelegat, skall erläggas avgifter enligt 8.1.

Vid tillämpning av begränsningsregeln enligt 5.3 inräknas de sammanlagda avgifterna för tillkommande servisledningar inte till högre belopp än 100% av avgiften enligt 5.1 a) även om servisledningarna lagts vid olika tillfällen och avgifterna därmed blivit högre.

8.3 För servisledning som på fastighetsägarens begäran utförs senare än övriga servisledningar för fastigheten skall, utöver avgift enligt 8.1, erläggas en etableringsavgift om 40 % av avgiften enligt 5.1 a). Etableringsavgiften avses täcka huvudmannens merkostnader till följd av att arbetet inte utförs i samband med framdragning av övriga servisledningar.

§ 9

Den som svarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls skall erlägga anläggningsavgift.

Avgift utgår med:

	2020		2019	
	Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms
en avgift per m ² allmän platsmark för anordnande av dagvattenbortledning	21,20 kr	26,50 kr	21,20 kr	26,50 kr

§ 10

Om för viss eller vissa fastigheter kostnaden för att förse fastigheterna med vatten och avlopp i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, skall enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt §§ 5–8 får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 11

11.1 Sedan avgiftsskyldighet inträtt, skall avgift betalas inom tid som anges i räkning.

11.2 Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, skall erläggas dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle ha skett.

11.3 Enligt 36§ lagen om allmänna vattentjänster skall en anläggningsavgift fördelas på årliga inbetalningar under en viss tid, längst tio år, om avgiften uppgår till belopp som är betungande med hänsyn till fastighetens ekonomiska bärkraft och övriga omständigheter, om fastighetsägaren så begär och godtagbar säkerhet ställs. Ränta skall erläggas enligt 5 § räntelagen på varje del av avgiften som förfaller till betalning i framtiden från den dag då den första inbetalningen skall ske till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta skall erläggas till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta skall erläggas enligt 11.2.

11.4 Avgiftsskyldighet enligt 5.6, 5.7, 6.6 eller 7.2 föreligger, då bygglov för avsett ändrat förhållande meddelats eller ändrat förhållande –t ex ökning av tomtyta –inträtt utan att bygglov erfordrats eller meddelats. Det åligger fastighetsägaren att omgående anmäla till huvudmannen när det ändrade förhållandet inträtt. Försummar fastighetsägaren denna anmälningsplikt, tas dröjsmålsränta enligt 11.2 ut för tiden från det två månader förflutit sedan avgiftsskyldighet inträdde och fram till dess tilläggsavgiften betalas.

§ 12

12.1 Om efter ansökan från fastighetsägare och särskilt medgivande av huvudmannen ledningar utförts på annat sätt eller försetts med andra anordningar än huvudmannen bedömt nödvändiga, skall fastighetsägaren som begärt arbetets utförande ersätta huvudmannen överenskomna kostnader härför.

12.2 Om en fastighetsägare begär att ny servisledning skall utföras i stället för redan befintlig och finner huvudmannen skäl bifalla ansökan om detta, är fastighetsägaren skyldig att bekosta dels den nya servisledningens allmänna del med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick, dels borttagandet av den tidigare servisledningens allmänna del.

12.3 Finner huvudmannen påkallat att utföra ny servisledning i stället för och med annat läge än redan befintlig, är huvudmannen skyldig att ersätta fastighetsägaren hans kostnad för fastighetens del av den nya servisledningen och dess inkoppling med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick.

Brukningsavgifter (§§ 13–22)

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

§ 13

13.1 För bebyggd fastighet skall erläggas brukningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		2020		2019	
		Utan moms i kronor	Med moms i kronor	Utan moms i kronor	Med moms i kronor
a)	en fast avgift per år				
	<i>Bostadsfastighet och därmed jämfäst fastighet</i>				
	Utan mätare	2 696,00	3 370,00	2 520,00	3 150,00
	Qn 2,5 m ³ /h (5 m ³)	2 696,00	3 370,00	2 520,00	3 150,00
	Qn 6 m ³ /h (10 m ³)	4 986,40	6 233,00	4 660,00	5 825,00
	Qn 10 m ³ /h (20 m ³)	8 988,00	11 235,00	8 400,00	10 500,00
	Qn >10 m ³ /h (50 mm)	15 728,80	19 661,00	14 700,00	18 375,00
	Qn >10 m ³ /h (80 mm)	34 357,60	42 947,00	32 110,00	40 137,50
	<i>Annan fastighet</i>				
	Qn 2,5 m ³ /h (5 m ³)	4 837,00	5 650,00	4 520,00	5 650,00
	Qn 6 m ³ /h (10 m ³)	12 519,00	14 625,00	11 700,00	14 625,00
	Qn 10 m ³ /h (20 m ³)	25 145,00	29 375,00	23 500,00	29 375,00
	Qn >10 m ³ /h (50 mm)	52 109,00	60 875,00	48 700,00	60 875,00
	Qn >10 m ³ /h (80 mm)	100 152,00	117 000,00	93 600,00	117 000,00
	Qn >10 m ³ /h (100 mm)	140 063,00	163 625,00	130 900,00	163 625,00
b)	en avgift per m ³ levererat vatten	28,68	35,85	26,80	33,50
c)	en avgift per år och lägenhet eller lägenhetsekvivalent för				
	Villor och småhus med max två lägenheter	1 027,20	1 284,00	960,00	1 200,00
	Övriga	749,00	936,25	700,00	875,00

13.2 Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras avgifterna.

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

Följande avgifter skall därvid erläggas för respektive ändamål:

		V	S	Df	Dg
Fast avgift	13.1 a)	40%	40%	10%	10%
Avgift per m ³	13.1 b)	40%	60%	-	-
Avgift per lägenhet	13.1 c)	20%	20%	30%	30%

13.3 Fastighetsägaren är betalningsansvarig för allt vatten som levereras till fastigheten. Har huvudmannen bestämt att för bebyggd fastighet vattenförbrukningen tillsvidare inte skall fastställas genom mätning, tas avgift enligt 13.1 b) ut efter en antagen förbrukning om 150 m³/lägenhet och år i permanentbostad och med 75 m³/lägenhet och år för fritidsbostad.

13.4 För s k byggvatten skall erläggas bruksavgift enligt 13.1 b). Om mätning inte sker, antas den förbrukade vattenmängden uppgå till 30 m³ per lägenhet.

13.5 För extra mätställe (mätställe utöver ett per fastighet) skall erläggas en årlig avgift med ett belopp motsvarande 80 % av den fasta avgiften enligt 13.1 a). Beloppet avrundas till närmaste hela kronor. Parallellkopplade vattenmätare räknas som ett mätställe.

13.6 Antas mätaren visa annan förbrukning än den verkliga, låter huvudmannen undersöka mätaren, om huvudmannen finner det nödvändigt eller om fastighetsägaren begär det. Vid ovan avsedd undersökning eller prövning bestäms mätarens felvisning i två kontrollpunkter enligt SWEDACs föreskrifter om vatten- och värmemätare, STAFS 2007:2. Kan mätfelets storlek inte bestämmas eller har mätaren inte fungerat, har huvudmannen rätt att uppskatta förbrukningen. Fastighetsägare som inte godtar huvudmannens beslut efter genomförd undersökning eller huvudmannens uppskattning av förbrukningen, kan begära prövning av frågan hos Statens va-nämnd.

13.7 Har fastighetsägare begärt undersökning av vattenmätare och mätaren härvid godkänns, skall fastighetsägaren ersätta huvudmannen för undersökningskostnaderna i enlighet med vad som framgår av § 17.

13.8 För spillvattenmängd, som enligt huvudmannens medgivande avleds till dagvattenledning (kylvatten o d), skall erläggas avgift med 10 % av avgiften enligt 13.1 b).

§ 14

Den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls skall erlägga bruksavgift.

Avgift utgår med:

	Utan moms	Med moms
en avgift per m2 allmän platsmark för bortledning av dagvatten	1,07 kr	1,34 kr

§ 15

Tillförs avloppsnätet större spillvattenmängd än som svarar mot levererad vattenmängd eller avleds inte hela den levererade vattenmängden till avloppsnätet skall avgift för spillvattenavlopp erläggas efter den mängd spillvatten som avleds till avloppsnätet.

Mängden skall bestämmas genom mätning på fastighetsägarens bekostnad av ifrågavarande vatten- eller spillvattenmängd eller på annat sätt som överenskommit mellan huvudmannen och fastighetsägaren.

En förutsättning för att avgiften för avlett spillvatten skall debiteras efter annan grund än efter levererad mängd vatten är att skillnaden mellan mängderna vatten och spillvatten är avsevärd.

§ 16

För obebyggd fastighet inom detaljplan skall erläggas bruksavgift enligt 13.1 a).

Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras den fasta avgiften. Följande avgifter skall därvid erläggas för respektive ändamål:

		V	S	Df	Dg
Fast avgift	13.1 a)	40%	40%	10%	10%

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

§ 17

Har huvudmannen på fastighetsägarens begäran vidtagit åtgärd, eller tvingats vidta åtgärd på grund av att fastighetsägaren åsidosatt sin skyldighet där vattentillförseln stängts av eller reducerats eller annan åtgärd vidtagits debiteras följande avgifter. Om begäran av åtgärd beställs 5 arbetsdagar innan åtgärd debiteras 50% av avgiften

	2020		2019	
	Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms
Nedtagning av vattenmätare	640 kr	800 kr	640 kr	800 kr
Uppsättning av vattenmätare	640 kr	800 kr	640 kr	800 kr
Avstängning av vattentillförsel	640 kr	800kr	600 kr	750 kr
Påsläpp av vattentillförsel	640 kr	800 kr	600 kr	750 kr

	2020		2019	
	Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms
Montering och demontering av strypbricka i vattenmätare	640 kr	800 kr	600 kr	750 kr
Undersökning av vattenmätare	1 260 kr	1 575 kr	1 180 kr	1 475 kr
Byte frusen vattenmätare	1 444 kr	1 805 kr	1 350 kr	1 650 kr
Länsning av vattenmätarbrunn	504 kr	630 kr	470 kr	587,50 kr
Förgäves besök	504 kr	630 kr	470 kr	587,50 kr
Extra mätaravläsning	204 kr	255 kr	190 kr	237,50 kr
Ny räkning (begärd av kund)	300 kr	375kr	280 kr	350 kr
Rådgivning och undersökning hos kund (begärd av kund)	504 kr	630 kr	470 kr	587,50 kr
Olovligt öppnade eller stängt servis	3 144 kr	3 930 kr	2 940 kr	3 675 kr
Olovlig borttagning av vattenmätare (bruten plombering)	3 144 kr	3 930 kr	2 940 kr	3 675 kr

För arbeten som på fastighetsägarens begäran utförs utanför ordinarie arbetstid debiteras ett tillägg om 60 % av ovan angivna belopp.

§ 18

Om för viss eller vissa fastigheter kostnaden för att förse fastigheterna med vatten och avlopp i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, skall enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt §§ 13–16 får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 19

Avgift enligt 13.1 a), c) och d) debiteras i efterskott per månad, kvartal, tertiäl eller halvår enligt beslut av huvudmannen. Avgift enligt 13.1 b) debiteras i efterskott på grundval av enligt mätning förbrukad vattenmängd, uppskattad förbrukning eller annan grund som anges i § 13 och 15.

Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, skall erläggas dröjsmålsränta på obetalt belopp enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle skett.

**FINSPÅNGS
TEKNISKA**

Skjer enligt huvudmannens beslut mätaravläsning inte för varje debitering, får mellanliggandedebiteringar ske efter uppskattad förbrukning. Mätaravläsning och debitering efter verklig förbrukning bör ske i genomsnitt minst en gång per år. Avläsning och debitering bör därjämte ske på fastighetsägarens begäran med anledning av fastighetsöverlåtelse.

§ 20

Har fastighetsägare begärt att huvudmannen skall företa åtgärd för att underlätta eller möjliggöra hans brukande av anläggningen i visst fall eller avseende eller har i övrigt särskild åtgärd påkallats på grund av fastighetens VA-förhållanden, får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

TAXANS INFÖRANDE

§ 21

Denna taxa träder i kraft 2020-01-01 . De brukningsavgifter enligt 13.1, 13.4 och 13.8 samt § 15, som är baserade på uppmätning hos fastighetsägare, skall därvid tillämpas i fråga om den vattenmängd som levereras och den spillvattenmängd som släpps ut efter den ovan angivna dagen för taxans ikraftträdande.

* * *

Mål som rör tvist mellan fastighetsägare och huvudmannen beträffande tillämpning och tolkning av denna taxa prövas av mark- och miljödomstolarna jämlikt 53§ lagen om allmänna vattentjänster.

Avfallshanteringstaxa 2020

Finspångs kommun. Gäller från och med 2020-01-01.
Priser inklusive moms.

ALLMÄNT

För att täcka kostnader avseende insamling, transport, behandling, återvinning av avfall samt kostnader för planering och tillsyn enligt miljöbalken, samt drift och underhåll av återvinningsanläggning med deponi, har styrelsen i Finspångs Tekniska Verk AB beslutat om avgifter enligt denna taxa. Avgiftsskyldig enligt denna taxa är respektive fastighetsägare.

Taxan består av 3 delar

- A. Grundavgift
- B. Tömning och Behandlingsavgift
- C. Tilläggsavgift (ex. hinder, trapp, gångtillägg, byte av kärstorlek, slanglängd över 25 meter, tömning inom 24 timmar mm.)

A. GRUNDAVGIFTER

Grundavgiften för ett abonnemang består av en gemensam del som betalas av alla hushåll och verksamheter. Denna del finansierar kostnaden för drift och underhåll av (återvinningscentral) Å.V.C, farligt avfall, batteriinsamling, planering, information, fakturering, kundkontakter samt del av driften av deponi. Kostnader som inte kan fördelas per abonnent utan fördelas per kundkategori utifrån nyttjandegraden. Följande kundkategorier gäller med årsavgifter.

KATEGORI	ÅRSAVGIFT
En och tvåfamiljshus	761:- per abonnemang
Flerfamiljshus *	574:- per nominellt hushåll
Fritidshus	667:- per abonnemang

* Grundavgiften för flerfamiljshus är baserad på en nominell hämtad veckovolym från fastigheten. En grundavgift per 80 liter.
(Ex. 4 st 660- liters kärl ger $4 \cdot 660 / 80 = 33$ grundavgifter).

B. TÖMNING- OCH BEHANDLINGSavgIFTER

Avser kostnader för kärltömning, transport och behandling. De påverkas av avfallssort, behållarstorlek, hämtningsintervall och dragavstånd (**max 5 meter**).

1. En och tvåfamiljshus 14: dag

Kärl liter	Antal tömningar	Tömning & behandling/år	Grundavgift/år	Totalt
80	26	981:-	761:-	1 742:-
190	26	1 228:-	761:-	1 989:-
370	26	2 639:-	761:-	3 400:-

Kompostrabatt enl. anvisningar Miljöenheten Finspångs Kommun. 240 kr exkl. moms

2. Fritidsfastigheter

Kärl liter	Antal tömning	Tömning & behandling/år	Grundavgift/år	Totalt
190	12	501:-	667:-	1 168:-

Kompostrabatt enl. anvisningar Miljöenheten Finspångs Kommun. 100 kr exkl. moms

3. Flerfamiljshus, verksamheter mm 1 ggr/vecka

Kärl liter	Antal tömning	Tömning & behandling/år	Grundavgift/år	Totalt
190	52	2 339:-	1 376:-	3 715:-
370	52	2 988:-	2 639:-	5 627:-
660	52	5 520:-	4 705:-	10 225:-
Säck liter				
160	52	2 582:-	1 147:-	3 729:-
240	52	3 303:-	1 721:-	5 024:-

4. Flerfamiljshus, verksamheter mm 2 ggr/vecka

Kärl liter	Antal tömning	Tömning & behandling/år	Grundavgift/år	Totalt
190	104	4 678:-	2 752:-	7 430:-
370	104	5 975:-	5 278:-	11 254:-
660	104	11 040:-	9 410:-	20 450:-
Säck liter				
160	104	5 164:-	2 294:-	7 458:-
240	104	6 606:-	3 442:-	10 048:-

5. Avgift per säck i parti, losstagen

Liter	Tömning & behandling/st	Grundavgift (del av)	Totalt
125	45:-	20:-	65:-
160	51:-	24:-	75:-
240	62:-	29:-	91:-

6 Avgift per säck i parti min.15 st. i hög

Liter	Tömning & behandling/st	Grundavgift (del av)	Totalt
240	52:-	29:-	81:-

7. Avgift per säck i parti, skiftning

Liter	Tömning & behandling/st	Grundavgift (del av)	Totalt
125	48:-	20:-	68:-
160	53:-	24:-	77:-
240	64:-	29:-	93:-

8. Avgift vid hämtning 1 ggr/månad vid permanent resp. fritidshus

Kärl liter	Antal tömning	Tömning & behandling/år	Grundavgift/år	Totalt
80 P	12	263:-	761:-	1 024:-
190 P	12	631:-	761:-	1 392:-
190 F	6	250:-	667:-	917:-

C. TILLÄGGSavgifter

9. Avgift för extra säck eller extra tömning vid ordinarie tur, 100 kr.

10. Byte av kärl kan efter ansökan till renhållaren medges om Renhållningsordningens föreskrifter om fyllnadsgrad och vikt beaktas och under förutsättning att olägenheter för människors hälsa eller miljön inte uppstår. **Avgift 400 kr.**

11. Tillägg

Hinder i gångväg

Ett steg = 1 meter

En olåst dörr = 2 meter

En låst dörr = 6 meter

Gångtillägg kan beviljas efter dispens. Taxa 500 kr per påbörjad 10-meters intervall utöver 5 meter. Dock som längst 35 meter totalt.

12. Årsavgift latrinhämtning.

Permanent bebyggelse, 26 hämtningar	7 725:-
Fritidsbebyggelse, 8 hämtningar	2 370:-
Fritidsbebyggelse, 4 hämtningar	1 600:-
Extra hämtning i samband med ordinarie hämtning	400:-

13. Slam/Urintömning

Brunn/tankstorlek (m3)	0-2,9	3 – 5,9	6 – 9,9	10-15,9	16-20,0
Fast tömning	899:-	1 368:-	2 090:-	3 743:-	5 224:-
Best för tömn. inom 10 arbetsd.	959:-	1 431:-	2 139:-	3 821:-	5 299:-
Best för tömning inom 24 tim	3 311:-	3 782:-	4 561:-	6 237:-	7 718:-
Fast tömning av separat urintank/minireningsverk i samband med schemalagd tömning	403:-	802:-	1 127:-		

Taxan baseras på storleken på brunn/tank. **Ej** mängden slam som tömmes.

För slanglängder utöver 25 meter utgår ett tillägg med **112:- per påbörjad 5-meters intervall.**

Extra arbeten t ex spolningar etc. debiteras ett timpris på **1 349:-/timme**

14. Avbrott eller ändring

Avbrott eller ändring i hämtningsförhållandena för kortare tidsperiod än sex månader medför icke avdrag i den ersättning som skall utgå enligt denna taxa.

Beträffande säsongsabonnenter utgår alltid ersättning för hel hämtningsperiod.

Vid nybeställning debiteras avgift från anmälningsdagen.

Vid ändring räknas påbörjad debiteringsperiod som hel.

Dispens från föreskrifter och anmälan om eget omhändertagande sker hos Miljöenheten Finspångs Kommun. Uppehåll i hämtningen kan ansökas hos avfallshanteraren (Finspångs Tekniska Verk AB)

Vid dispens och uppehåll debiteras grundavgift:

Permanentfastighet 761:-

Fritidsfastighet 667:-

15. Denna taxa gäller f o m 2020-01-01.

Kommunstyrelsen

Ansökan om medel ur utvecklingspott för preventivt arbete i hälso- och sjukvårdsorganisationen

Sammanfattning

Sveriges kommuner och landsting (SKL) uppger i sin ekonomirapport att kommuner och landsting står inför stora ekonomiska utmaningar där kostnaderna för välfärden ökar snabbare än intäkterna. Detta beror på att antalet yngre och äldre blir allt fler, samtidigt som personer i arbetsför ålder inte ökar i samma takt. För att möta dessa utmaningar har SKL tagit fram förslag till åtgärder. Ett av åtgärdsförslagen är att kommunerna behöver lägga mer fokus på det förebyggande hälsoarbetet.

Finspångs kommun och sektor vård och omsorg behöver utveckla det preventiva arbetet för att förhindra fallolyckor, undernäring och trycksår. Som metod skulle kvalitetsregistret senior alert användas. Genom att implementera ett arbetssätt med systematiska riskbedömningar skulle sektor vård och omsorg närma sig SKL:s rekommendation.

Vidare finns önskemål om att utveckla det preventiva arbetet genom uppsökande verksamhet. Detta för att fånga upp medborgare som ännu inte blivit våra brukare. Detta skulle ske genom att personer som beviljas trygghetslarm erbjuds ett hembesök av arbetsterapeut för att få information om bland annat fallriskprevention men även andra egenvårdsråd för att förebygga. Detta har man i andra kommuner sett varit gynnsamt.

Med det förebyggande arbetssättet skulle vård och omsorg också gå i rätt riktning mot det strategiska målet i Agenda 2030 "God hälsa och välbefinnande" där Finspångs kommun ska skapa förutsättningar för varje individ att ta ansvar för sin egen hälsa.

I *Omsorgsberedningens strategi för den kommunala hälso- och sjukvården i syfte att stärka patientsäkerheten* finns som förslag att all personal på alla nivåer ska vara delaktiga i arbetet att skapa en riskförebyggande säkerhetskultur.

Sektor vård och omsorg har idag inom flera områden en väl utvecklad säkerhetskultur men ser att förbättringspotential finns inom vissa andra. Det vi närmst ser i sektorn är att vi behöver kompetenshöja medarbetare som arbetar i omvårdnadsarbete och utför förflyttningar. Här skulle vi behöva arbeta intensivt med förflyttningsteknik för att förebygga vårdskador i samband med förflyttningar, men även förebygga ur ett medarbetarperspektiv, för att förhindra arbetsskador.

Upplägg

För att kunna genomföra ovanstående preventiva arbete och patientsäkerhetsinsats behöver en heltidstjänst (100 %) avsättas under år 2020 för hälso- och sjukvårdspersonal att driva utvecklingsarbetet ute på enheterna. Tiden skulle fördelas lika (50% respektive 50%) mellan arbetsterapeut och fysioterapeut för att verksamhetsnära tillsammans med omvårdnadspersonal implementera ett preventivt arbetssätt. Parallellt skulle de även arbeta uppsökande mot medborgarna genom att erbjuda hembesök till personer som beviljas larm med ett preventivt fokus. Arbetsterapeut och fysioterapeut skulle också intensivt under år 2020 utbilda och kompetensförsörja samtliga medarbetare inom vård och omsorg i förflyttningsteknik. Det skulle innebära en bra kompetensgrund att utgå ifrån för att sedan utveckla det till att löpande vara ett återkommande utbildningsinslag för samtliga medarbetare inom sektor vård och omsorg.

Ansökan

Sektor vård och omsorg ansöker om 550 000 kronor i utvecklingsmedel för att anställa arbetsterapeut och fysioterapeut att arbeta med preventiva insatser och med patientsäkerhetsinsatser under år 2020.

Av de avsatta medlen i utvecklingspotten för år 2020 finns 3 600 000 kronor. Vid beviljande av ovan sökta summa (550 000 kronor) finns 3 050 000 kronor kvar.

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår Kommunstyrelsen besluta

- 1 Att bevilja sektor vård och omsorg utvecklingsmedel för preventivt arbete och patientsäkerhetsinsatser under år 2020
- 2 Att finansieringen sker genom de avsatta medlen i utvecklingspotten med summan 550 000 kr

Kommunstyrelsen

Förlängt borgensåtagande Finspångs golfklubb lån

Sammanfattning

Finspångs kommun har två borgensåtagande emot Finspångs Golfklubb. Lånet med kreditnummer 1320-01-88944 med ursprungsskuld 2000 000kr går ut den 2019-11-30. Lånet har tidigare varit amorteringsfritt. Finspångs kommun har fört en dialog med Finspångs golfklubb att en amortering av lånet måste börja ske. Finspångs golfklubb menar att en amortering på 2 200kr per månad är det som golfklubben kan klara.

Förslag till beslut

1. Att förlänga borgensåtagandet med ursprungsskuld på 2000 000kr men att när lånet skrivs om så ska lånet börja amorteras med 2 200 kr per månad.

Kommunstyrelsen

Klimatanpassningsplan för Finspångs kommun

Sammanfattning

Mängden koldioxid i atmosfären är högre än vad den varit på flera miljoner år och ökar snabbare nu än någonsin till följd av mänskliga aktiviteter. Om utsläppen av koldioxid fortsätter att öka som det har gjort senaste hundra åren kommer Sverige att vara cirka 5 grader varmare i slutet av seklet. Det kommer att innebära flera och längre värmeböljor. Risken för bränder och torka och även översvämningar ökar markant.

Finspång kommer att behöva anpassas till de klimatförändringar som märks redan idag och som inte kan förhindras i framtiden. Framtagande av en klimatanpassningsplan är ett av kommunens prioriterade uppdrag för 2019.

Det övergripande målet för klimatanpassningsarbete är att Finspång ska vara ett samhälle som står robust inför klimatförändringar som förväntas till slutet av seklet (år 2100) så att medborgarna kan känna sig trygga och säkra. Klimatförändringar berör alla delar av samhället. Planen fokuserar på åtgärder inom kommunens egna processer, förvaltningar och bolag, där kommunen har rådighet.

Planen har tagits fram av en arbetsgrupp med representanter från samtliga sektorer och bolag. Planens åtgärder berör alla sektorer och kommunala bolag, ofta i samverkan. Sektorerna är ansvariga för att åtgärderna arbetas in i respektive verksamhetsplan eller som en rutin i sitt löpande arbete.

Planen har remitterats till sektorerna, de kommunala bolagen och miljö- och samhällsberedningen. Synpunkter har inkommit från Vallonbygden och miljö- och samhällsberedningen. Planen har omarbetats utifrån inkomna synpunkter och förslag och yttranden har besvarats i en samrådsredogörelse.

Bilaga 1 – Klimatanpassningsplan

Bilaga 2 - Samrådsredogörelse

Förslag till beslut

1. Att anta klimatanpassningsplan för Finspångs kommun

FINSPÅNG

Samrådsredogörelse

Klimatanpassningsplan

Datum 2019-10-18
Ärendenummer KS.2019.0692
Versionsnummer 1

KLIMATANPASSNINGSPLAN

Samrådsredogörelse

Finspångs kommun
612 80 Finspång
Telefon 0122-85 000 • Fax 0122-850 33
E-post: kommun@finspang.se
Webbplats: www.finspang.se

Innehåll

Inledning	2
Sammanställning	2
Miljö- och samhällsberedning	2
Kommentar	3
Vallonbygden	4
Kommentar	4

Inledning

Sektor samhällsbyggnad har haft det övergripande ansvaret för framtagandet av klimatanpassningsplanen. Planen har tagits fram av en arbetsgrupp med representanter från samtliga sektorer och bolag.

Planen har remitterats till sektorerna, de kommunala bolagen samt Miljö- och samhällsberedningen för förankring och synpunkter. Remissyttrande inkom från Vallonbygden och Miljö- och samhällsberedningen.

Sammanställning

Nedan återges de remissyttranden som inkommit. Formuleringar och förslag står den yttrande instansen för. Under varje yttrande finns en kommentar.

Miljö- och samhällsberedning

Utifrån ett övergripande översiktplaneperspektiv vill Miljö- och samhällsberedningen lyfta följande frågor och funderingar.

Omfattar klimatanpassningsplanen Finspångs kommuns verksamheter i hela Finspång eller enbart Finspångs tätort?

Det uppfattas som oklart utifrån vad som framkommer i syftet och hur det förhåller sig i resten av dokumentet. Miljö- och samhällsberedningen anser att det bör framgå att klimatanpassningsplanen omfattar hela Finspångs geografi. Det bör också framgå i exempelvis inledning och sammanfattning att Finspångs kommun har ett ansvar att vidta åtgärder inom ramen för kommunal verksamhet och att upplysa övriga verksamhetsutövare och fastighetsägare i Finspång om konsekvenserna av klimatförändringarna. Kommunikation och samarbete med andra aktörer finns med som punkter i 2 (3) åtgärdsprogrammet, men upplevs inte beskrivas i tillräcklig omfattning tex-ten.

Vem har ansvaret för klimatanpassningen hos olika fastighetsägare?

Under rubriken ansvar och roller görs en översiktlig beskrivning av ansvars-fördelningen för förebyggande och faktiskt åtgärder. Det framgår bland annat att Finspångs kommun har det juridiska ansvaret för att beakta konsekvenser i kommande klimatförändringar. Miljö- och samhällsberedningen önskar förtydligande av vad det juridiska ansvaret innebär och vad det baseras på.

Längre ner under samma rubrik framkommer att Finspångs kommun har det totala ansvaret för samhällsutvecklingen inom bland annat fysisk planering, översiktsplanering, detaljplanering samt vid bygglov. Miljö- och samhällsberedningen önskar förtydligande av vad det totala ansvaret innebär i det här sammanhanget. Innebär det att Finspångs kommun ska bekosta åtgärder inom redan bebyggda områden, för privata fastighetsägare eller likande. Eller innebär det att Finspångs kommun har ett ansvar att planera för ett hållbart samhälle som klarar av kommande klimatförändringar? Eller, finns det andra saker ”det totala ansvaret” kan innebära?

Miljö- och samhällsberedningen menar att hela kommunkoncernen behöver aktiveras i strategiskt viktiga frågor för att kraftsamla tillsammans i samma riktning.

I dokumentet framgår att samtliga sektorer och bolag ingått i arbetsgruppen, men Miljö- och samhällsberedningen kan inte se representanter från Finet. Det upplevs olyckligt då Finet både äger och delvis driftar mycket viktig samhällsinfrastruktur i form av fiber och radiolänk för digital kommunikation. Både till invånare, företagare och kommunens verksamheter.

Klimatförändringen sker oavsett Finspångs kommuns tillväxtmål.

Både i sammanfattningen och den påföljande inledningen så redovisas kort-fattat Finspångs kommuns tillväxtmål om 30'000 invånare 2035. Målen i sig innehåller mycket mer än bara befolkningsökningen och tillväxtmålet inne-håller också målformuleringar om en hållbar tillväxt.

Men, klimatförändringarna kan antas komma oavsett om Finspång växer eller inte. Miljö- och samhällsberedningen skulle därför gärna se tidigare-lagda introducerande resonemang i inledningen eller sammanfattningen om; klimatförändringarna är reda här, hur de påverkar Finspång idag, vilka som jobbat med att ta fram klimatanpassningsplanen samt vilka som ska jobba med att genomföra den

Kunskapsgrundande underlag.

Miljö- och samhällsberedningen upplever avsnittet om klimatförändringar i Östergötlands län som intressant och en bra kunskapsgrund, men texterna 3 (3) upplevs som svåra att förstå. Även avsnittet om effekter av klimatförändringar upplevs bra och det avsnittet upplevs vara på en lagom nivå.

Miljö- och samhällsberedningen har tittat på åtgärdsförslagen och bedömer som helhet att dessa är mycket viktiga.

Dock upplevs listan inte vara prioriterad då mycket ska genomföras 2020 och inom given budget. Är det realistiskt att göra detta inom ram för personella och ekonomiska resurser?

Kommentar

Omfattar klimatanpassningsplanen Finspångs kommuns verksamheter i hela Finspång eller enbart Finspångs tätort?

Klimatanpassningsplanen omfattar hela Finspångs kommun, inte enbart tätorten, dock är det i tätorten som effekter av klimatförändringar kan märkas tydligast, till exempel urbana värmeöar och översvämningar. Att planen omfattar hela kommunen tydliggörs i relevanta delar av dokumentet. Denna första klimatanpassningsplan fokuserar på kommunens verksamheter och de verksamheter kommunen råder över. Dock är en extern kommunikationsplan en av åtgärderna. En sådan plan är viktigt dels för att få en förståelse för kommunens åtgärder men också för att öka medvetenhet hos invånare, fastighetsägare och verksamheter/företag.

Vem har ansvaret för klimatanpassningen hos olika fastighetsägare?

Avsnittet om ansvar och roller kommer att förtydligas ytterligare utifrån era och andras kommentarer. Dock är frågan delvis oklar och har varit föremål för en statlig utredning. En del av texten om fastighetsägarens ansvar har hämtats från den statliga utredningens rapport. Fastighetsägare har ett långtgående ansvar att säkra sina fastigheter mot klimatförändringar till exempel översvämningar.

Hela kommunkoncernen behöver aktiveras

FINET gjorde bedömning att de inte hade personalresurser att medverka i både Risk och sårbarhetsanalysen (RSA) och framtagande av klimatanpassningsplanen. Detta resulterade i beslut om att prioritera deras medverkan i RSA. Samhällsbyggnads sektorchef (som ansvarig sektor för framtagande av planerna) hade en avstämning med FINETs VD gällande pågående planer i Finspångs kommun.

Förslag till klimatanpassningsplan har remitterats till FINET och ett möte har ägt rum där FINETs förslag till åtgärder tagits fram. Dessa förslag kommer finnas med i den slutliga planen.

Klimatförändringar sker oavsett Finspångs kommuns tillväxtmål

Inledningen förtydligas med hur Finspång påverkas idag. Övriga önskade punkter finns med i sammanfattningen.

När det gäller framtida risker så är det förebyggande arbetet att förhindra de värsta klimatscenarier av stor vikt. Kommunens kommande arbete med energiplanen blir ett viktigt verktyg för kommunens omställning till att minska vår klimatpåverkan.

Kunskapsgrundande underlag

Hela dokumentet har granskats av en av kommunens språkvårdare för att öka läsbarheten. Avsnittet om klimatförändringar i Östergötlands län ses dock över särskilt utifrån era kommentarer.

Åtgärdsförslagen – är det realistiskt?

Åtgärder har tagits fram av de olika sektorerna och inom arbetsgruppen för planen. Åtgärderna har stämts av inom sektorerna innan planen skickades på remiss. De prioriterade åtgärderna riktas till olika sektorer och inom t ex sektor samhällsbyggnad till många olika verksamheter. En hel del av de högst prioriterade åtgärder handlar om att komplettera nuvarande rutiner, checklistor och arbetsgångar med punkter om klimatanpassning, att möjliga risker och hänsyn tas redan tidigt i alla processer. Åtgärderna förväntas därför inte innebära stora resursinsatser.

För sektorerna vård och omsorg, social omsorg och utbildning finns mycket material att ta del av som stöd i arbetet att förbereda och informera inför sommaren. Dessa sektorer ser förberedelsen för värmebölja vara en självklarhet och välkomnar att arbetet synliggörs och att åtgärderna prioriteras.

Vallonbygden

Generellt anser bolaget att planen är bra utformad och ligger helt rätt i tiden.

Bolaget saknar dock fler konkreta åtgärder för samtliga aktörer.

Under Roller och ansvar lyfts ansvarsfördelningen för fastighetsägare, vilket i princip saknas helt idag. Bolaget anser att alla fastighetsägare som gör förbättrade åtgärder bör få en ersättning för detta. Till exempel har bolaget anordnat fördröjningsmagasin och rening från hårdgjorda ytor vid nybyggnation på Humlevägen 11-17. Detta har bolaget fått bekosta själva.

Under prioriterade åtgärder samt Bilaga 2 – Fullständiga åtgärdslista nämns Vallonbygden i flera punkter. Bör inte dessa punkter gälla samtliga fastighetsägare inom Finspångs kommun? Benämningen ”Kommunala bostäder” behöver även förtydligas.

Kommentar

Kommunen har inte tidigare arbetat systematiskt och kommunövergripande med klimatanpassning och detta är kommunens första klimatanpassningsplan. Därför innehåller planen flera åtgärder för att ta fram bättre underlag om hur klimatförändringar påverkar verksamheter och fastigheter idag och förväntas påverka i framtiden. Detta är ett viktigt steg för att säkra att rätt åtgärder görs med rätt prioritering. En av åtgärderna i planen som ska leda till konkreta, fysiska åtgärder är att ta fram planer för åtgärder för kommunens verksamhetslokaler fastigheter. Det finns redan en del underlag som kan ligga till grund för en sådan plan.

Utöver ovan finns ett antal konkreta åtgärder kopplat till kommunens förberedelser för värmebölja, till exempel att varje enhet planerar och utbildar personal inför sommaren.

Avsnittet om ansvar och roller kommer att förtydligas ytterligare utifrån era och andras kommentarer.

Ansvarsfördelningen för dagvatten är komplex och något uttalande om ert exempel kan inte göras här. Vem som bär ansvaret regleras bland annat i lagen om allmänna vattentjänster, men generellt har fastighetsägare, kommunen och kommunens VA-huvudman, har alla en del av ansvaret. Kommunen planerar att arbeta fram riktlinjer för dagvatten under nästa år för att tydliggöra och strukturera kommunens arbete med dagvatten.

Planen beskriver generellt hur ett förändrat klimat kommer att påverka Finspångs kommun. Dock begränsas åtgärdsförslag till de verksamheter som kommunen råder över och de åtgärder som kommunen kan och bör göra (avsnitt Avgränsningar, sida 9). Benämningen *kommunala bostäder* ändras till *bostäder som ägs av kommunkoncernen*.

F I N S P Å N G

Klimatanpassningsplan

2020-2023

Datum 191017

Ärendenummer KS.2019.0692

Versionsnummer 1

Klimatanpassningsplan

Finspångs kommun

612 80 Finspång

Telefon 0122-85 000 • Fax 0122-850 33

E-post: kommun@finspang.se

Webbplats: www.finspang.se

Innehåll

Sammanfattning	1
Inledning	2
Klimatförändringar i Östergötlands län	16
Effekter av klimatförändringar	19
Klimateffektens påverkan på Finspångs kommun	22
Åtgärder	25
Ordförklaring	29
Referenser	30
Bilaga 1 – Resultat av påverkansanalys	31
Bilaga 2 – Fullständig åtgärdslista	35

Sammanfattning

Mängden koldioxid i atmosfären är högre än vad den varit på flera miljoner år och ökar snabbare nu än någonsin till följd av mänskliga aktiviteter. Det får vår planet att värmas upp, vilket medför allvarliga konsekvenser.

För varje grad vår planet blir varmare stiger temperaturen i Sverige med ungefär 1,5 grader. Om utsläppen av koldioxid fortsätter att öka som det har gjorts senaste hundra åren kommer Sverige att vara cirka 5 grader varmare i slutet av seklet. Det kommer att innebära flera och längre värmeböljor. Risker för bränder och torka och även översvämningar ökar markant.

Kommunen har antagit ett tillväxtnål att arbeta för att Finspång ska vara 30 000 invånare år 2035. En av de största utmaningar är att klara en hållbar utveckling av samhället samtidigt som klimatet förändras. Finspångs kommun kommer att behöva anpassas till de klimatförändringar som redan idag är märkbara och som inte kan förhindras i framtiden.

Det övergripande målet för klimatanpassningsarbete är att Finspång ska vara ett samhälle som står robust inför klimatförändringar som förväntas till slutet av seklet (år 2100) så att medborgarna kan känna sig trygga och säkra.

Klimatförändringar berör alla delar av samhället. Syftet med klimatanpassningsplanen är att säkra att kommunen är rustade att möta de nuvarande klimatförändringar och oundvikliga framtida klimatförändringar. Planen fokuserar på åtgärder inom kommunens egna processer, förvaltningar och bolag, där kommunen har rådighet.

En stor del av åtgärderna kommer att spridas ut under en lång tid och kan genomföras successivt inom olika områden i takt med nyinvesteringar, upprustning, utbyggnader, revidering av standarder etcetera. För samhället blir därför kostnaden för anpassningsåtgärder sannolikt inte stor i jämförelse med skadekostnaderna.

Planen har tagits fram av en arbetsgrupp med representanter från samtliga sektorer och bolag. Planens åtgärder berör alla sektorer och kommunala bolag, ofta i samverkan. Sektorerna är ansvariga för att åtgärderna arbetas in i respektive verksamhetsplan eller som en rutin i sitt löpande arbete. Klimatanpassning är för många ett nytt område och lärdomar om vad som fungerar, under vilka förutsättningar och varför är därför viktiga att ta tillvara på.

Klimatanpassningsarbetet ska följas upp av kommunledningen utsedd riskhanteringsgrupp i samband med tertiär uppföljning av verksamhet. I samband med uppföljningen finns möjlighet att tillföra nya åtgärder, till exempel utifrån resultat från analyserande åtgärder. Uppföljning och revidering av åtgärder avrapporteras årligen till kommunledningsgruppen och kommunstyrelsen.

Inledning

Kommunen har antagit ett tillväxtmål att arbeta för att Finspång ska vara 30 000 invånare år 2035. En av de största utmaningar är att klara en hållbar utveckling av samhället samtidigt som klimatet förändras.

Finspång kommer att behöva anpassas till de klimatförändringar som märks redan idag och som inte kan förhindras i framtiden. Hur kraftiga framtida konsekvenser blir beror på hela världens arbete med att minska utsläppen av växthusgaser och på hur väl anpassat samhället är för konsekvenserna av bland annat högre temperaturer, skyfall och långvarig torka.

Enligt FNs klimatpanel (IPCC), syns redan effekter från en grad Celsius uppvärmning. Sveriges klimat har blivit varmare och mer nederbördsrik och även om den globala medeltemperaturökningen begränsas till under två grader Celsius som världens länder har kommit överens om väntas kraftiga klimatförändringar som kommer att påverka Sveriges naturmiljö och de flesta funktioner i samhället.

Fram till sommaren 2018 har Finspångs kommun påverkats i ganska liten utsträckning av extrema väderhändelser. Vädret sommaren 2018 var extremt sett till vad vi upplevt under 1900-talet. Den långvariga värmen gav nya varmerecord och i kombination med mindre nederbörd än normalt utbredd torka. Sommaren 2018 innebar en stor påfrestning på bland annat vård- och skolverksamheter och räddningstjänsten.

Klimatförändringarna berör många verksamheter inom samhället. Speciellt påverkas fysisk planering och utbyggnad av samhällets infrastruktur där det fattas beslut som har långsiktiga konsekvenser. Det finns en uppenbar risk att bygga fast sig i förhållanden och strukturer som är svåra att rätta till. Det behöver redan nu tas hänsyn till förutsättningarna kan förändras. Genom medveten planering och samhällsbyggnad samt förebyggande åtgärder kan samhällets sårbarhet minskas.

Enligt regeringens *Strategi för klimatanpassning* kommer ett förändrat klimat att kräva en anpassning av samhället på ett mycket stort antal områden. En stor del av dessa åtgärder kommer dock att spridas ut under en lång tid och kan genomföras successivt inom olika områden i takt med nyinvesteringar, upprustning, utbyggnader, revidering av standarder etcetera. För samhället blir därför kostnaden för anpassningsåtgärder sannolikt inte stor i jämförelse med skadekostnaderna.

Syfte

Syftet med klimatanpassningsplanen är att säkra att kommunens verksamheter är rustade att möta de nuvarande och oundvikliga framtida klimatförändringarna. Planen ska identifiera tänkbara risker och dess konsekvenser samt sammanställa de åtgärder kommunen måste vidta för att säkerställa att verksamheterna kan utföra sina uppdrag och att kommunen i övrigt kan leva upp till gällande lagar. Planen fokuserar framförallt på åtgärder inom kommunens egna processer, förvaltningar och bolag, där kommunen har rådighet.

Mål

Klimatanpassningsplanen ska svara upp mot de mål som anges i Tillväxtmålet 30/35, det vill säga att Finspång är en attraktiv boendeort och har en hållbar miljömässig, social och ekonomisk utveckling.

Det övergripande målet för klimatanpassningsarbete är att Finspång ska vara ett samhälle som står robust inför klimatförändringar som förväntas vid slutet av seklet (år 2100), så att medborgarna kan känna sig trygga och säkra.

Klimatanpassningsplanen ska bidra till detta mål genom att minska sårbarheten och tillvarata möjligheter av klimatförändringar.

För att nå ovanstående mål behöver

- planering och utveckling av kommunen ske med hänsyn till kommande klimatförändringar.
- sektorer och bolag anpassa sina verksamheter till ett framtida förändrat klimat.

Övergripande mål och riktlinjer

FN och de globala målen

I december 2015 enades världens länder om ett nytt klimatavtal (Parisavtalet) som binder alla länder och ska börja gälla senast år 2020. Inom Parisavtalet, som tagits fram i FN:s regi, har ett globalt klimatanpassningsmål fastställts. Detta syftar till att förbättra anpassningsförmågan, förstärka motståndskraften och minska sårbarheten för klimatförändringen för att bidra till en hållbar utveckling.

FN:s nationer har gemensamt tagit fram och kommit överens om 17 globala mål för hållbar utveckling. De 17 målen är integrerade och odelbara. Inget av målen kan uppnås på bekostnad av ett annat och framgång krävs inom alla områden för att det övergripande målet med Agenda 2030 ska kunna uppnås. Ett av målen är särskild relaterade till klimatanpassning.

Mål 13: Att vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna och dess konsekvenser.

Ett flertal andra mål har delmål relaterade till klimatanpassning.

Nationell strategi för klimatanpassning

I den nationella strategin för klimatanpassning pekats ett flertal klimateffekter ut som särskilt angelägna i arbetet med klimatanpassning: ras, skred och erosion, översvämningar, höga temperaturer, brist i vattenförsörjningen, biologiska och ekologiska effekter livsmedelsproduktion, skadegörare med mera.

Planen identifierar att kommunerna har en central roll i arbetet med klimatanpassning, bland annat

- som huvudman för teknisk försörjning

- som ansvarig för det förebyggande arbetet mot naturolyckor
- som ansvarig för den fysisk planeringen.

Regional handlingsplan för klimatanpassning

I Östergötlands regionala handlingsplan för klimatanpassning 2014-2019 prioriteras fyra sakområden: samhällsplanering och samhällsviktig verksamhet, vattenrelaterade frågor, areella näringar (jord- och skogsbruk) samt folkhälsa.

Tillväxtmål Vision 30/35

Finspångs kommuns kommunfullmäktige beslutade 2017 att ställa sig bakom Finspångs näringslivsråds tillväxtmål samt att inkorporera tillväxtmålet i de styrande strategiska dokumenten. Tillväxtmålet är att Finspångs kommun ska arbeta för att 2035 ha 30 000 invånare. För att uppnå detta har ett antal centrala fokusområden formulerats.

Relevant lagstiftning

Idag finns ingen enskild lagstiftning som styr klimatanpassning och få riktlinjer finns att förhålla sig till i anpassningsarbetet. Däremot finns ett antal lagar och direktiv som är aktuella i sammanhanget. Dessa beskrivs utifrån kommunens ansvar och roller. Stora delar av texten har hämtats från betänkandet lämnad av regeringens klimatanpassningsutredning Vem har ansvaret (SOU 2017:42) samt regeringens Nationell strategi för klimatanpassning (prop 2017/18:163).

Arbetsmiljölagen (SFS 1977:1160)

I arbetsmiljölagen finns regler om skyldigheter för arbetsgivare och andra skyddsansvariga om att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet. Enligt arbetsmiljölagen ska arbetsmiljön vara tillfredsställande med hänsyn till arbetets natur och arbetsgivaren ska vidta alla åtgärder som behövs för att förebygga att arbetstagaren utsätts för ohälsa. Att lokalerna är tillräcklig varma eller tillräcklig svala är exempel på krav för arbetsmiljön. Arbetsplatser utomhus ska så långt som möjligt utformas så att de arbetande skyddas mot väder och vind.

Att kontrollera och åtgärda klimatet hör till det löpande skyddsarbetet på arbetsplatsen enligt föreskrifterna om systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1). Åtgärder som inte kan genomföras omedelbart ska tidsplaneras, till exempel i den årliga handlingsplanen.

Förordning om översvämningsrisker (SFS 2009:956)

EU:s medlemsländer beslutade 2007 om ett direktiv med gemensamma regler för hantering av översvämningsrisker. I Sverige genomförs direktivet som förordning och genom föreskrift (MSBFS 2013:1) om länsstyrelsens planer för hantering av översvämningsrisker. MSB har utifrån en bedömning av konsekvenser av översvämningsrisker i hela landet identifierat områden med betydande geografisk risk. Respektive länsstyrelsen har tillsammans med MSB arbetet vidare med dessa områden.

Finspångs kommun har inte identifierats som ett område med betydande översvämningsrisk. Bestämmelserna i förordningen syftar till att minska ogynnsamma följder av översvämningsrisker för människors hälsa, miljö, kulturarv och ekonomiska verksamhet.

Kommunallagen (SFS 2017:725)

Av kommunallagen framgår att kommuner och landsting själva får ha hand om sådana angelägenheter av allmänt intresse som har anknytning till kommunens eller landstingets geografiska område eller dess medlemmar (lokaliseringsprincipen). Vidare framgår att kommuner och landsting inte får ta ut högre avgifter än vad som svarar mot kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som kommunen eller landstinget tillhandahåller (självkostnadsprincipen). Kommunerna och landsting ska också behandla sina medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för annat (likställighetsprincipen). Det är dessa principer som styr vilka åtgärder en kommun kan vidta på områden där de inte givits särskilda befogenheter i speciallagstiftning.

Sammantaget innebär det att kommunen enligt kommunallagen har möjlighet att vidta förebyggande anpassningsåtgärder förutsatt att åtgärderna är förenliga med allmänintresset.

Lagen om skydd mot olyckor (LSO) (SFS 2003:778)

Enligt lagen om skydd mot olyckor är det i första hand kommunerna som har ansvar för räddningstjänst. Vid olyckor eller överhängande fara för olyckor gäller att kommunen ska ansvara för räddningstjänst. Ansvaret innebär att hindra eller begränsa skador, men inte att i

slutänden ersätta förstörd egendom. Dessa kostnader drabbar i stället fastighetsägaren och försäkringskollektivet.

Lagen om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH) (SFS 2006:544)

Kommunen har ett ansvar för krisberedskap. Lagen syftar till att kommuner och regioner ska minska sårbarheten i sin verksamhet och ha en god förmåga att hantera krissituationer i fred. Varje kommun ska ta fram en risk- och sårbarhetsanalys över sina samhällsviktiga funktioner och vilka risker som finns i kommunen.

Miljöbalken (SFS 1998:808)

Miljöbalkens allmänna hänsynsregler innehåller inget specifikt om klimatanpassning. Men alla bestämmelser har mer eller mindre koppling till klimatfrågor. I bedömningen av uppfyllandet av till exempel kunskapskravet och försiktighetsprincipen blir klimatfrågan en ny aspekt att ta hänsyn till. En annan viktig koppling är lokaliseringsprincipen som får betydelse vid nyetablering och vid ändring av verksamheter. När det gäller ansvaret för skadad miljö omfattar ansvaret även skador som inträffar på grund av ett förändrat klimat. Även tillämpningen av andra bestämmelser i miljöbalken kan påverkas. Det gäller till exempel artskyddsbestämmelser och olika former av områdesskydd.

Sedan 1 januari 2018 ska klimatförändringar hanteras i miljöbedömningen och miljökonsekvensbeskrivningen. Klimataspekten i miljöbedömningar består både av klimatanpassning och klimatpåverkan och hänsyn måste tas till båda i arbetet med strategiska och specifika miljöbedömningar. Klimatförändringar som kan leda fram till risker för den enskilda verksamheten ska vägas in och därmed vilka miljöeffekter som kan förväntas med anledning av dessa risker. Hur sådana miljöeffekter kan förebyggas eller motverkas ska också vägas in.

Plan- och bygglagen (PBL) (SFS 2010:900)

Översiktsplanen är kommunens långsiktiga strategi för utveckling av den fysiska miljön. Kommunens syn på risken för klimatrelaterade skador på den byggda miljön ska framgå av kommunens översiktsplan. Även kommunens syn på hur sådana risker kan minska eller upphöra ska framgå av planen. För att förtydliga detta har plan- och bygglagen ändrats. För översiktsplaner som påbörjats efter 1 augusti 2018 ska det framgå vad som är *”kommunens syn på risken för skador på den byggda miljön som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade samt på hur sådana risker kan minska eller upphöra.”* (3 kap. 5§ 7 st.).

Vid detaljplaneläggning bör risken för naturolyckor bedömas både utifrån dagens och framtidens förväntade klimat. Vid planläggning och bygglov ska ny bebyggelse lokaliseras till mark som är lämplig med hänsyn taget till risken för olyckor, översvämning och erosion. Detta innebär att kommunen måste ta fram underlag om hur ändrade klimatförhållanden kan påverka marken för att bedöma om det är lämplig.

Kommunen har ett ansvar för skador som uppstår till följd av brister i en detaljplan upp till tio år efter att planen har vunnit laga kraft (preskriptionslagen, SFS 1981:130). Detta innebär att kommunen kan bli skadeståndsskyldig för skador från till exempel översvämningar, ras/skred och erosion om detaljplanen inte omfattat åtgärder för att motverka dessa risker eller inte klarlagt att marken är lämplig genom utredningar.

Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412)

Genom vattentjänstlagen finns en skyldighet för kommunen att ordna bland annat avlopp (spill- och dagvatten) i ett större sammanhang (ca 20-30 fastigheter) för en viss befintlig eller blivande bebyggelse om det behövs med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön. Vid behov är alltså kommunen skyldig att ordna dagvattenhanteringen genom en allmän va-anläggning, och sörja för hanteringen så länge behovet finns kvar. Kommunens skyldigheter kan aktualiseras både för ny och befintlig bebyggelse.

Ansvarsreglerna i vattentjänstlagen ersätter inte det ansvar kommunen har för att ny bebyggelse i detaljplan lokaliseras till lämplig mark utifrån risken för olyckor, exempelvis nederbördsrelaterade översvämningar. Ansvaret enligt vattentjänstlagen aktualiseras endast för skador som beror på va-anläggningen.

Vattentjänstlagens ansvarsregler täcker därmed inte alla typer av översvämningsskador på grund av nederbörd. Exempelvis faller många gånger översvämningar på grund av vatten som rinner ovanpå marken utanför va-huvudmannens ansvar. Detta är vanligt vid kraftiga skyfall.

Kommunen har ansvar för vatten- och avlopp i kommunen. Finspångs tekniska verk är kommunens VA-huvudman.

Ansvar och roller

Många aktörer har en roll i klimatanpassningsarbetet. I denna plan ligger fokus på kommunens ansvar, men en kort överblick över länsstyrelsens och enskilda fastighetsägares ansvar ges nedan. Stora delar av texten har hämtats från betänkandet lämnat av regeringens klimatanpassningsutredning. Vem har ansvaret (SOU 2017:42) samt regeringens Nationell strategi för klimatanpassning (prop 2017/18:163).

Länsstyrelsen

Länsstyrelserna har regeringens uppdrag att samordna klimatanpassningsarbetet regionalt. Länsstyrelserna har en viktig roll i att tillhandahålla planeringsunderlag till den kommunala fysiska planeringen och till andra typer av planering och projekt.

Länsstyrelsen ska överpröva och upphäva beslut om detaljplan eller områdesbestämmelser bland annat om en bebyggelse blir olämplig med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion (11 kap. 10–11 §§ plan- och bygglagen).

Kommunen

Kommunen är en nyckelaktör när det gäller genomförande av klimatanpassningsåtgärder. Kommunen har ett juridiskt ansvar att beakta konsekvenser av kommande klimatförändringar i översikts- och detaljplanering. Ansvaret avser både att arbeta förebyggande utifrån till exempel Plan och bygglagen samt vidta åtgärder vid mer akuta konsekvenser som till exempel översvämningar.

Kommunen har ansvar för att det finns fungerande vatten- och avloppsanläggningar, skolor samt vård och omsorg. Kommunen är också myndighetsutövare enligt olika lagstiftningar med ansvar för kontroll, tillsyn och lovgivning. Kommunen ansvarar exempelvis för miljöskydd och naturvård samt prövning och tillsyn enligt miljöbalken.

I kommunen finns en krisledningsorganisation som går i beredskap vid extraordinära händelser eller en omfattande olycka. Strukturen kring krisberedskap styrs delvis av lagstiftning. Genom att analysera vad som krävs i en krissituation kan även behov av förebyggande arbete identifieras.

Kommunen har det totala ansvaret för samhällsutveckling inom bland annat fysisk planering, översiktsplanering, detaljplanering samt vid bygglov. Kommunen har inget uttalat juridiskt ansvar för att skydda befintlig bebyggelse från skador på grund av klimateffekter. Dock, har kommunen enligt kommunallagen en möjlighet att vidta förebyggande anpassningsåtgärder förutsatt att åtgärderna är förenliga med allmänintresset. Befintlig bebyggelse ska även omfattas av den riskbedömning som ska göras

i en översiktsplan som innebär att kommunen i översiktsplanen ska redovisa sin syn på risken för skador på den byggda miljön som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade samt på hur sådana risker kan minska eller upphöra.

Kommunen är fastighetsägare för byggnader för kommunala verksamheter, allmänna platser, vägar och annan kommunal infrastruktur. Som fastighetsägare ansvarar kommunen därmed på

samma sätt som andra enskilda fastighetsägare att säkra fastigheter för ett förändrat klimat i framtiden.

Den enskilda fastighetsägaren

Fastighetsägarens ansvar följer av äganderätten. Detta gäller alla fastighetsägare, såväl enskilda personer som företag och lokala och nationella myndigheter.

Fastighetsägaren har det primära ansvaret för sin fastighet men har ingen skyldighet att klimatanpassa sin egendom, i stället innebär ansvaret att fastighetsägaren får ta konsekvenserna och stå risken för skador.

Fastighetsägaren är däremot skyldig att se till att användningen av den egna fastigheten inte orsakar olägenheter i omgivningen (3 kap. 1 § jordabalken). Ansvaret omfattar inte bara när en åtgärd utförs (till exempel vid byggnation) utan också om försiktighetsåtgärder inte vidtas.

**Står din villa pall för
klimatförändringarna?**

Tips om hur du klimatsäkrar ditt hem.

Koppling till andra kommunala styrdokument

Kommunens strategiska plan och budget (2019-2021)

Kommunens strategisk plan innehåller strategier för hur vi ska nå kommunens vision som ska vara vägledande för hur mål och framgångsfaktorer utformas.

Den har 15 övergripande mål inom perspektiven tillväxt och utveckling, verksamhet, medarbetare och ekonomi. Beslut om strategisk plan innehåller också budgetramar på sektornivå. Från 2020 kommer kommunens strategisk plan att utgå från Agenda 2030.

Översiktsplan 2020

Översiktsplanen (ÖP) är kommunens viktigaste och mest långsiktiga instrument för mark- och vattenanvändningen såsom lokalisering och utformning av bebyggelse och infrastruktur. Den ska både formulera visioner för framtiden och vara till praktisk vägledning för beslut i konkreta plan- och bygglovsärenden.

En ny ÖP är på samråd och väntas gälla från 2020. Finspångs tätort ska förtätas och nya bostadsområden ska komma till i anslutning till befintlig bebyggelse, gärna i natur- och sjönära lägen. Landsbygden och övriga orter ska växa särskilt genom förtätning. Den nya ÖP kommer att innehålla riktlinjer för klimatanpassning.

Risk och sårbarhetsanalys 2019 (RSA)

I RSA analyseras på en övergripande nivå sårbarheter och vilka stora olyckor och extraordinära händelser som kan drabba kommunen. Analysen ligger till grund för kommunens arbete med krisberedskap.

Energiplan (2015-2018)

Energiplanen är ett strategiskt viktigt dokument som fastställer ambitioner för energi- och klimatarbetet i kommunen. Energiplanen innehåller mål för hela Finspång och för kommunkoncernen.

Energiplanen är ett viktigt instrument för att minska utsläppen av växthusgaser i Finspångs kommun och därmed hur Finspångsbor och kommunkoncernen ska bidra till att minska vår klimatpåverkan.

VA-plan för Finspångs kommun (2017-2021)

VA-planen (vatten och avlopp) visar hur kommunen ska säkra hållbar vatten- och avloppsförsörjning i framtiden. Den innehåller övergripande riktlinjer, organisation samt aktivitetsplan. Vattenmiljöerna kan påverkas av framtida klimatförändring på olika sätt, till exempel ändrade flödesmönster, vattennivåer, påverkan på biologisk mångfald och förekomst av näringsämnen. I VA-planen identifieras vattenförsörjning och dagvattenhantering som utredningsområden med anledning av påverkan från klimatförändringar.

Natur- och friluftspan (arbetet pågår)

Arbetet pågår för att ta fram en natur- och friluftspan för Finspångs kommun. Ett av panens mål är att Finspång ska ha en sammanhängande grönbå infrastruktur (en sammanbunden struktur av naturområden inklusive vattenområden). Att arbeta med grönbå infrastruktur bidrar till klimatanpassning, dels genom att naturen producera ekosystemtjänster som kan minimera klimatförändringarnas negativa effekter men även genom att en hållbar grönbå infrastruktur med sammanhängande livsmiljöer ökar förutsättningar för att arter ska klara de förändringar som ett varmare klimat förväntas innebära.

Arbetsmetod och organisation för genomförande

Sektor samhällsbyggnad har haft det övergripande ansvaret för framtagandet av klimatanpassningsplanen. Planen har tagits fram av en arbetsgrupp med representanter från samtliga sektorer och bolag.

Planens åtgärder berör olika sektorer och bolag, ofta i samverkan. Sektorerna är ansvariga för att åtgärderna arbetas in i respektive verksamhetsplan eller som en rutin i sitt löpande arbete. Klimatanpassning är för många ett nytt område och lärdomar om vad som fungerar, under vilka förutsättningar och varför, är därför viktiga att ta tillvara på.

Uppföljning och revidering av åtgärder sker årligen under planperioden 2020-2023 med avrapportering till kommunledningsgruppen och kommunstyrelsen. Budget för åtgärder sätts i samband med budgettilldelning i strategisk plan och fördelning inom sektorns verksamheter i verksamhetsplanen.

Aktualisering av hela klimatanpassningsplanen påbörjas hösten 2022.

Arbetsmetod - framtagande

Arbetet har inspirerats av SMHIs Lathund för klimatanpassning (www.smhi.se/lathund-for-klimatanpassning) samt ett antal andra kommuners arbete. Ett flertal av arbetsgruppens medlemmar har även deltagit i SMHIs utbildning om klimatanpassning.

Inledningsvis träffades arbetsgruppen i en stor grupp och de första mötena hade främst ett utbildningssyfte. Därefter träffades arbetsgruppen i mindre grupper med inriktning på de olika samhällsområden för att analysera effekter och konsekvenser av klimateffekter, kommunens sårbarhet och nuvarande möjlighet att hantera risken och identifiera möjliga åtgärder. I vissa fall kompletterades mötena med andra specifika kompetenser till exempel kommunens fritidsutvecklare och handläggare för förorenade områden.

Konsekvenser, åtgärder och prioriteringar har förankrats av representanter i arbetsgruppen inom den egna sektorn eller kommunalt bolag under resans gång.

En kartläggning av hur värmeböljan sommaren 2018 påverkade kommunens verksamheter har genomförts av Linköpings Universitets Centrum for Climate Science and Policy Research under vårvintern 2019. Kartläggningen har varit ett viktigt stöd för analys och åtgärdsidentifiering för området människors hälsa.

Planen har remitterats till sektorerna och bolagen för förankring och synpunkter och omarbetats utifrån inkomna synpunkter och förslag.

Arbetsgrupp för klimatanpassning

Sektor Samhällsbyggnad

Jane Hjelmqvist – Hållbarhetsstrateg (samordnande)

Marika Sjödin – naturvårdssamordnare

Mathias Eriksson – Miljöinspektör (även bygglovsfrågor)

Erica Ekblom – samhällsplanering

Catharina Stenhammar – måltid- och lokalvårdsfrågor

Ledningsstaben

Per Strannelid (fram till maj 2019)

Sektor Utbildning

Ingeborg Nilsson - förskolor

Sektor Vård och omsorg

Ann-Christin Ahl Vallgren

Sektor Social omsorg

Carina Jansson

Finspångs Tekniska

My Wigren

Vallonbygden

Antti Jonsson

Avgränsningar

I planen beskrivs övergripande hur Finspångs kommun kommer att påverkas fram till år 2100. Den identifierar vilka klimatrelaterade riskområden Finspångs kommunkoncern har och övergripande åtgärder för att hantera dessa. Planen avgränsas till att studera de risker som är en följd av klimatförändringar och inriktar sig på de verksamheter som kommunkoncernen råder över. Planen ska stödja kommunens arbete att föra in anpassningsarbetet i interna planeringsprocesser. Planen har inte tagit hänsyn till klimatförändringarnas indirekta effekter, exempelvis ökade migrationsströmmar.

Det är inte möjligt att i detalj förutse hur klimatet kommer att förändras lokalt. De scenarier som redovisas är däremot väl spridda och accepterade inom området varför de få ses som rimliga antaganden. Den generella tidshorizonten för klimatscenarierna har varit till slutet av seklet (år 2100). Det är dock viktigt att betona att klimatförändringar inte kommer att upphöra år 2100 och att ytterligare åtgärder kommer sannolikt att vara nödvändigt redan innan dess.

finet.se

VALLONBYGDEN

**FINSPÅNGS
TEKNISKA**

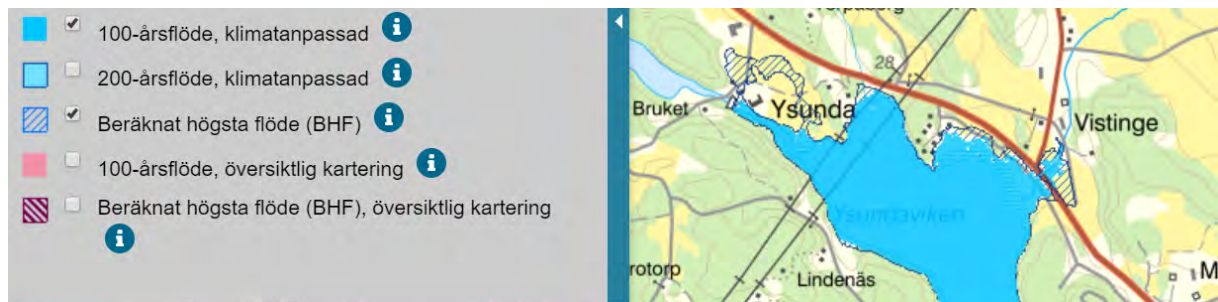

FINSPÅNG

Historiska väderhändelser i Finspångs kommun

En nulägesbeskrivning av kommunens arbete med klimatanpassning togs fram januari 2018. Den ger en överblick av kommunens tidigare arbete med väderrelaterade händelser och identifierade sårbarheter. Nedan är en sammanfattning av historiska väderhändelser.

Översvämningar till följd av både höga vattennivåer i vattenförekomst och kraftigt regn har förekommit i Finspångs kommun, dock med enbart relativt milda konsekvenser. En kraftig regn 2009 orsakade översvämning på Norrköpingsvägen, i centrala Finspång och källaröversvämning i fem till sex fastigheter. Vattenhöjning i Glan 2007 orsakade översvämning av parkeringen vid Vistingekorset, dock inte av själva vägbanan. Det har även förekommit problem med vattennivån mellan Rising kyrka och Mo Gård.

Översvämningsskartering för Glan som visar risk för översvämning vid Vistingekorset med 100-års flöde och beräknade högsta flöden (Myndighet för samhällsskydd och beredskap, www.msb.se).

Storm och blåst kan påverka många kommunala verksamheter och den senaste rapporterade var stormen Helga 2015. Samhällsplaneringsenheten har påverkats med koppling till trafikfrågor eftersom träd föll över vägar och behövde röjas undan. Detta påverkade också vård- och omsorgsverksamheten som behövde ta hjälp av räddningstjänsten för att nå brukare.

Snö kom tidigare än väntat 2010 och snöröjningen kostade 1,2 miljoner mer än förväntat.

Varma perioder har inneburit påfrestningar för vård och omsorg. Äldre, kroniskt sjuka och personer med funktionsvariationer är sårbara för värmen. Brukare och vårdtagare på särskilda boenden och på verksamheter som kommunen bedriver har tidigare år varit mindre utsatta eftersom de anställda har kunskap och brukare får tillsyn dygnet runt. Däremot har det ansetts svårare att nå ut till vårdtagare med hemtjänst som personalen inte kommer i kontakt med dagligen.

Sommaren 2018

Kommunala verksamheterna påverkades av den varma sommaren 2018. Utifrån en enkätstudie genomförd av Linköpings Universitet påverkades de särskilda boenden i högst utsträckning. Förskoleverksamheten samt LSS-boenden och personlig assistans påverkades också i betydande omfattning. Medarbetare upplevde att det var svårare att utföra arbetsuppgifterna och att ett ökat behov av omvårdnad och medicinsk vård uppstod. Den extrema värmen påverkade pedagogiska, rehabiliterings- och sociala aktiviteter.

Den extrema värmen påverkade också ventilationssystemens, kylars och frysars funktion. Behovet av förbättrad ventilation framträder tydligt. Några lokaler inom hemtjänst (exempelvis kontor) och förskola var oanvändbara. Värmen påverkade personalen och många upplevde mindre ork och sämre återhämtning.

Kommunal skog med skador från angrepp av granbarkborre

Kommunens skogsinnehav påverkades genom att ett stort antal granar blev angripna av granbarkborre samt att ett stort antal träd (främst lövträd) knäcktes i de stormar som följde på hösten, vintern och våren. Bedömningen är att det var ovanligt många träd som knäcktes av de starka vindarna. Den troliga orsaken var den svåra torkan de utsattes för under sommaren som gjorde att de försvagades eller dog.

Klimatförändringar i Östergötlands län

Hur klimatet i Östergötlands län utvecklas beror på hur användningen av fossila bränslen blir i framtiden, det vill säga hur mycket mängden växthusgaser ökar i framtiden. I rapporten Framtidsklimat i Östergötlands län – enligt RCP-scenarier (2015) beskriver SMHI dagens och framtidens klimat i Östergötland baserat på observationer och beräkningar utifrån två olika klimatscenarier fram till åren 2050 och 2100. De klimatscenarier (Representative Concentration Pathways) som beskrivs är

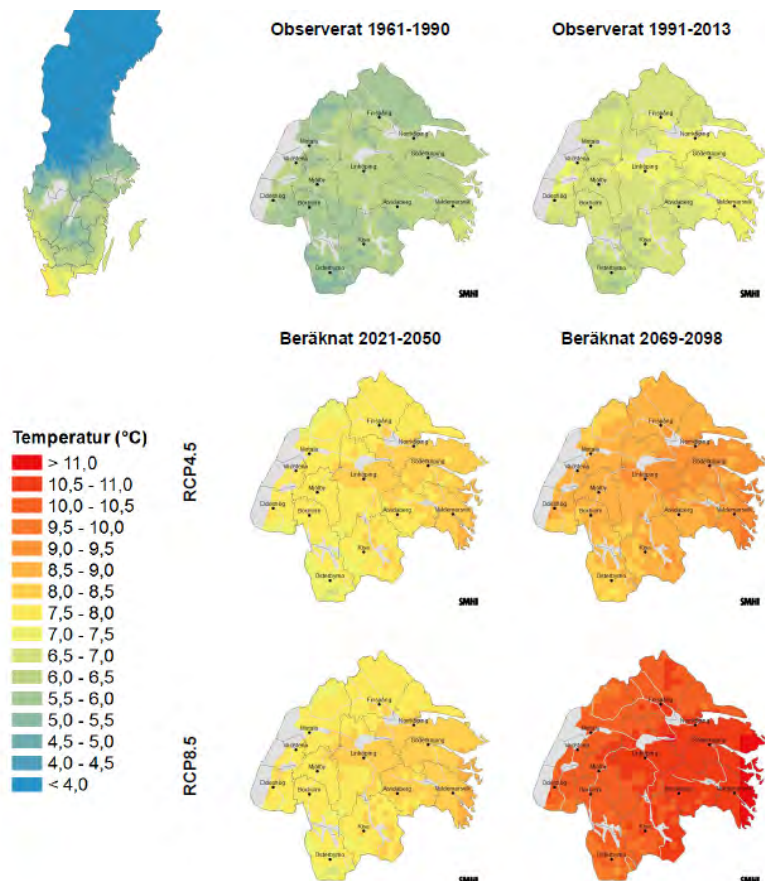
1. RCP4.5 – en framtid med kraftfull klimatpolitik med utsläppsminskningar som gör att utsläppen av koldioxid ökar något och kulminerar omkring år 2040.
2. RCP8.5 – utsläppen fortsätter att öka och är tre gånger dagens vid år 2100.

Här nedan summeras kort de förhållanden som har beräknats för länet och för Finspångs kommun. Mer ingående beskrivningar av de framtida scenarierna finns att läsa i SMHIs rapport för Östergötland.

Årsmedeltemperatur

Årsmedeltemperaturen för hela Östergötlands län är 6,5 grader. Den har ökat med en halv grad sedan 1991.

Trenden att det blir varmare är tydlig i båda RCP-scenarierna. För varje grad vår planet blir varmare stiger temperaturen i Sverige med ungefär 1,5 grader. I mitten av seklet är resultatet mycket lika för de båda scenarierna, men till slutet av seklet visar RCP4.5 en uppvärmning på 3 grader, medan RCP8.5 visar på en 5-gradig ökning. Den största temperaturökningen sker under vintermånaderna och vinterperioden blir då kortare och sommaren längre.

Årsmedeltemperatur historiskt och i framtiden utifrån de olika klimatscenarierna. SMHI

Vegetationsperiodens längd

Längden på vegetationsperioden för länet är cirka 210 dagar, cirka 7 månader. Vegetationsperioden är något kortare i Finspångs kommun jämfört med de centrala delarna av Östergötland. I och med uppvärmningen blir vegetationsperioden längre, med ungefär två månader för RCP4.5 och mer än 3 månader för RCP8.5.

Längre växtsäsong innebär förlängd säsong för skötsel av grönområden

Nederbörd

Årsmedelnederbörd är medelvärde av varje års summerade dygnsnederbörd. Tillsammans med årsmedeltemperatur är det de mest använda klimatindex för att beskriva klimatet.

Variationen mellan olika år är stor, men årsmedelnederbörden förväntas öka med ca 10-15 procent till slutet av seklet enligt RCP4.5 och 20 % enligt RCP8.5.

Förändringar är att vänta i nederbördsmonstren. Störst ökning i nederbörden väntas under vintern och våren, med en 30 % ökning av medelnederbörd enligt RCP8.5 fram till slutet av seklet. I och med ett varmare klimat kommer regn som nederbörd under vintern att bli allt vanligare.

Översvämningens frekvensen både till följd av skyfall och höga flöden i vattendrag kan komma att påverkas av ökad nederbörd, förändrat nederbördsmonster och ökade temperaturer.

Skyfall

Östergötlands län väntas få flera tillfällen med mer än 10 mm nederbörd på ett dygn. Enligt RCP4.5 ökar antalet dagar till 17 och RCP8.5 till cirka 20 dagar. Scenarierna visar på en tydlig ökning av maximal dygnsnederbörden, det vill säga årets största dygnsnederbörd. Till slutet av seklet ger RCP8.5 en ökning på 20 % medan RCP4.5 visar på något mindre ökning.

Den geografiska förekomsten av maximal dygnsnederbörd är oregelbunden och kraftigt regn kan förekomma i princip var som helst i länet.

I scenarierna gör man också en prognos på förekomsten av kortare skyfall med stora mängder nederbörd inom 1 timme. Dessa extrema kortare skyfall väntas bli fler och än mer intensiva.

Tillrinning

Med tillrinning avses det vatten som rinner i vattendrag. Det förväntas en liten ökning av den lokala årsmedeltillrinningen i mitten på seklet, medan till slutet av seklet råder oförändrade förhållanden.

Framtidsscenarierna visar förändring i hur tillrinning fördelas under året. De högre vinterflöden och vårflödestopparna har försvunnit. Beräkningarna visar också på en längre säsong med lägre flöden vilket kan kopplas till en längre vegetationsperiod. Antalet dagar då tillrinningen är mycket låg ökar enligt scenarierna.

Markfuktighet

Markfuktighet kan ha intresse för långtidsplanering av bevattningsbehov och val av grödor samt skogsbrandsriskbedömning och skogsvårdsinsatser. Antalet dagar med låg markfuktighet för Nyköpingsåns avrinningsområde uppskattas idag till 15 dagar per år. Scenario RCP4.5 förväntas antal dagar nå 30 dagar och för RCP8.5 45 dagar.

Osäkerheter

Det finns en del osäkerheter kopplade till klimatscenarier. Ett klimatscenario kräver en lång kedja av beräkningar och antaganden. Källor till osäkerheter kan vara klimatets naturliga variationer, val av klimatmodell och framtida utsläpp av växthusgaser.

De allmänna trenderna beskrivs ovan men det finns också risk för plötsliga och stora klimatförändringar genom tröskeleffekter som leder till snabba klimatförändringar både i form av en skenande uppvärmning eller det omvända. Exempel på orsaker till sådana plötsliga klimatförändringar är ändrade havsströmmar, stora metanutsläpp på grund av att nuvarande permafrostområden tinar, stoft från stora vulkanutbrott eller meteoritnedslag.

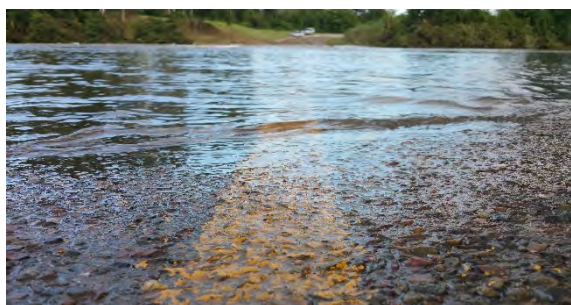
Effekter av klimatförändringar

Förändringar i temperatur och nederbördsförhållanden får följd effekter som i sin tur får konsekvenser på många områden i samhället. Nedan beskrivs några sådana klimateffekter i enlighet med den nationella strategin för klimatanpassning (Proposition 2017/18:163)

Fysiska effekter

Översvämning

Risken för översvämningar kommer att öka närmaste seklet till följd av extrema vattenflöden i sjöar och vattendrag och ökande och mer intensiv nederbörd.

Klimatanpassningsutredningen beräknade i sin riskklassning att alla kommuner i Sverige oavsett läge löper högre risk för skyfall. De faktiska konsekvenserna av ett skyfall beror bland annat på ortens topografi, täthet, andelen gröna ytor, samhällsviktiga funktionens lägen och dagvattensystemets kapacitet och utformning.

Ras och skred

Jordskred och ras är snabba massrörelser i jordtäcknet eller i berggrunden. Kraftig nederbörd och ökade flöden i vattendrag liksom höjda och varierande grundvattennivåer ökar risken för ras och jordskred. De ökade riskerna uppstår framförallt i områden där risken är hög redan i dag. MSB har gjort en kartläggning av risk för Finspångs kommun och identifierat några mindre områden med risk för ras och skred. Efter vidare utredning kunde samtliga områden bedömas som tillfredsställande stabilt.

Nollgenomgångar

När temperaturen växlar omkring fryspunkten för vatten under ett dygn kallas det för nollgenomgångar. Nollgenomgångar får konsekvenser för bland annat vinterväghållning och jordbruk. I dag är nollgenomgångar allra vanligast i mellersta Sverige. Enligt det senaste sammanställningen av klimatscenarier från SMHI kommer nollgenomgångar att minska i antalet i hela landet under höst och vår. Under vintern kommer antalet att minska i landets södra delar.

Snötäcke

Klimatförändringar kan få till följd att det kan dröja betydligt längre innan ett mer varaktigt snötäcke bildas, särskilt i södra delar av Sverige. Snötäckets varaktighet beräknas minska, och i södra Sverige kommer det troligtvis att bli ovanligt med något varaktigt snötäcke över huvud taget.

Behov av snöröjning minskar sannolikt i framtiden

Värmebölja

I Sverige är värmeböljor ganska ovanliga jämfört med i Sydeuropa. Eftersom vårt samhälle är anpassat till ett i genomsnitt kallare klimat kan dock temperaturer som betraktas som normala i andra länder upplevas som besvärande höga här.

SMHI har beräknat att extremt varma tillfällen, som hittills inträffat vart tjugonde år i genomsnitt, kan inträffa vart tredje till femte år i slutet av århundradet. Temperaturer på 40 °C kan då komma att inträffa vart tjugonde år i södra Sverige.

Vädret sommaren 2018 var extremt sett till vad vi upplevt under 1900-talet. Den långvariga värmen gav nya värerekord och i kombination med mindre nederbörd än normalt utbredd torka. SMHI har analyserat sommaren 2018 och jämfört med klimatscenarier för slutet på seklet. Medeltemperaturen för sommarmånaderna visar att sommaren 2018 var två till drygt tre grader varmare än perioden 1961-1990, vilket är ungefär lika mycket som beräknas enligt scenario RCP4.5. Men både maj och juni var mer än fem grader varmare än normalt på flera platser, vilket motsvarar scenarier enligt den högre utsläppsscenario (RCP8.5). Analyserna visar att en sommar som 2018 blir mer lik en vanlig sommar vid slutet på seklet och ännu varmare somrar kan förekomma.

Vattenbrist

Klimatscenarierna pekar på att vattentillgången i stora delar av södra Sverige kommer att minska. Minskningen beror främst på att växter kommer att förbruka mer, eftersom växtsäsongen förlängs i ett varmare klimat, att nederbördsmonster ändras och att somrarna blir generellt varmare. Låg vattenföring i vattendrag och låga vattenstånd i sjöar och grundvatten leder till vattenbrist och konkurrens mellan användning av vatten för vattenförsörjning och bevattning eller avlopp.

Högre temperaturer gör att mer vatten avdunstar från mark och vattendrag. SMHI har i en analys redovisat den beräknade utvecklingen för tillgången till vatten, antal dygn per år när det är relativt torrt i marken och antal dygn per år med låg vattenföring i vattendragen.

Brand

Skogsområde som drabbades av skogsbrand 2018

Risken för skogs- och vegetationsbrand varierar regionalt i Sverige. Vissa delar av landet drabbas värre av torka än andra, samtidigt som skillnader i vegetationen gör att bränder som startar beter sig på olika sätt.

Bränder i skog och mark orsakas främst av blixtnedslag och olika slags mänsklig påverkan, till exempel spridning efter lägereldar eller gnistor från tåg och maskiner. Hur stor areal som brinner, beror förutom torka och vindförhållanden också på hur snabbt branden upptäcks och på tillgängliga släckningsresurser.

Biologiska och ekologiska effekter

När klimatet blir varmare flyttar klimatzoner och vegetationszoner norrut. Det påverkar växter och djurs livsvillkor, reproduktion, fördelning och storlek hos populationer samt förekomst av skadeorganismer. Arter kan försvinna medan nya arter kan etablera sig. Detta kan inträffa redan vid små temperaturförändringar. Ett varmare klimat kan också leda till att en tidsskillnad uppstår i tidigare stabila system, till exempel mellan vårens ankomst med lövsprickning eller mellan insektstoppar och flyttfåglars ankomst.

Om för stora spridningsbarriärer förekommer kan ekosystemen reduceras på arter med viktiga funktioner utan att nya kommer till varför en fungerande blågrön infrastruktur har en viktig betydelse vid klimatförändringar. Förändrade förutsättningar är också att vänta för fiskbestånden.

Klimateffekters påverkan på Finspångs kommun

Dagens samhälle är anpassat och uppbyggt efter ett visst klimat. Klimatets förändringar med högre temperaturer och förändrad nederbörd kommer att ändra förutsättningarna och leda till ökade risker för samhället. Fram till sommaren 2018 har Finspångs kommun påverkats i ganska liten utsträckning av extrema väderhändelser. Sommaren 2018 innebar en stor påfrestning på bland annat vård- och skolverksamheter och räddningstjänsten.

I framtagande av klimatanpassningsplanen har konsekvenser av olika klimatteffekter på samhällsområden analyserats. En bedömning har gjorts av kommunens sårbarhet samt en uppskattning av kommunens förmåga att nu och i framtiden hantera konsekvenserna. Nedan ges en övergripande beskrivning av de områden som identifierats och som är viktiga att anpassa till ett förändrat klimat. En mer detaljerad tabell med påverkansanalysen finns i bilaga 1.

Teknisk försörjning och infrastruktur

Många tekniska försörjningssystem samt vägar och järnvägar riskerar att påverkas av klimatförändringar. Bra kommunikationer, till exempel vägar och telekommunikationer, är viktiga för att säkra framkomlighet, kommunikation och minska sårbarheten av samhällsviktiga verksamheter. Översvämningar till följd av skyfall, långvarigt regn och höga vattenflöden innebär risk för begränsad framkomlighet.

Dricksvattenförsörjningen kan påverkas av földeffekter såsom spridning av föroreningar vid översvämning. Förändrade regnmönster riskerar att påverka spill- och dagvattenhantering, med ökad risk för bräddning av spillvattensystemet och översvämningar från dagvattensystemet.

De elektroniska kommunikationerna är kraftigt elberoende. Delar av systemet är mer eller mindre känsliga för värme och värmeböljor.

31 maj 2018

Hög vattenförbrukning i kommunen under maj månad

Det har varit mycket varmt under maj och

En nyhet från Finspångs tekniska verk maj 2018

Bebyggelse och byggnader

Uteplats med tak på kommunens nyaste förskola

Stigande temperatur, intensivare nederbörd och ökad luftfuktighet kommer att påverka byggnader, med ökad risk för fukt- och mögelskador samt ökad risk för skadad bebyggelse.

Stigande temperatur samt längre, varmare och mer frekventa värmeböljor riskerar att vara ett stort problem, framförallt i kommunens verksamhetslokaler.

Många verksamheter, till exempel kommunens kök och särskilda boenden, upplever att

verksamheter redan påverkas av värmeböljor, framförallt på grund av otillräcklig ventilation. Många verksamheter saknar uteplatser med solskydd, något som behöver ses över för befintliga lokaler men även tidigt finnas med i planering av nya verksamhetslokaler. När bebyggelse förtätas ökar risken att skapa urbana värmeöar (fenomenet att urbana områden generellt är varmare än sin omgivning, främst ett nattligt fenomen).

Människors hälsa

Människors hälsa kan påverkas direkt av extrema väderhändelser som värmeböljor men även indirekt genom till exempel förändrade smittspridningsmönster. Ett varmare klimat kan leda till ökad dödlighet för sårbara grupper samt risk för ökad smittspridning.

Varma lokaler är ett problem för brukare men är också ett arbetsmiljöproblem. En del verksamheter saknar ett svalt utrymme där personalen kan återhämta sig. Mest utsatt är personal inom tillagningsköken (måltidsservice), hemtjänst och personlig assistans. För kommunens kök innebär det svårigheter att upprätthålla livsmedelshygien samt ökade kostnader till följd av att kylar och frysar går sönder.

Kylskåp i ett storkök

Fritidsverksamhet och besöksnäring

Turistnäringen kan få ökade möjligheter i ett förändrat klimat med varmare somrar och högre badtemperaturer. Dock kan vattenresurser och vattenkvalitet, som är viktiga för turismen, påverkas negativt av klimatförändringarna. Turismen i kommunen kan på sikt komma att gynnas av varmare sommarsäsonger. Möjligheten för vintersport påverkas negativt då vintrarna blir allt mer snöfattig och varmare.

Turismen och friluftslivet i Finspångs kommun är starkt kopplat till tillgången till naturområden och fiskemöjligheter. Påverkan på vattendrag och fisk skulle därför också kunna påverka turismen i kommunen.

Eftersom många av kommunens natur- och friluftsområden är kopplade till skogsområden ökar risk för påverkan på anläggningar när risken för skogsbränder, torra och storm ökar.

Hälsa handlar om både fysiskt och psykiskt välbefinnande, tillgång till friluftsområden och rekreation är en viktig del av människors välbefinnande.

Idrottsanläggningar påverkas redan idag av översvämningar och torra, något som riskerar att förvärras i framtiden. Det höga trycket på till exempel fotbollsanläggningar och brist på konstgräsanläggningar innebär att slitaget ökar på befintliga anläggningar.

Natur- och kulturmiljöer

Det är sannolikt att ett varmare och mer nederbördsrikt klimat kommer att gynna skogsbruket genom att vegetationsperioden blir längre under kommande decennier. Detta ger möjligheter att öka produktionen och uttag av biomassa och bioenergi, och ger förutsättningar för att använda fler träslag än vad som görs idag.

Samtidigt ökar skaderiskerna genom att skadeinsekter och sjukdomar gynnas av ett varmare, fuktigare klimat. Förekomsten av tjäle minskar, vilket kan öka risken för stormfällning av

skog och även påverka transportvägar i skogen. Ökade vattenmängder i skogen kan också öka risken för körskador, samtidigt som det troligtvis blir mer vanligt med översvämningar.

Risken för skogsbrand ökar i och med att perioder helt utan regn blir något vanligare på sommaren. Flera bränder innebär högre belastning för räddningstjänsten.

Det är mycket svårt att bedöma hur klimatförändringar kommer att påverka enskilda växt- och djurarter. Det kan dock konstateras att de förväntade klimatförändringarna, om de slår in, kommer att få dramatiska effekter på den biologiska mångfalden. Olika arter kommer att påverkas på olika sätt, vilket kan komma att medföra stora förändringar i ekosystemens artsammansättning. Detta kommer i sin tur att leda till kedjeeffekter för arter som är beroende av andra arter, eller av särskilda ekosystemprocesser. Förändringarna spås på av att nya arter förväntas vandra in och konkurrera med de inhemska som lever här sedan tidigare.

Åtgärder

Vid framtagandet av klimatanpassningsplanen har arbetsgruppen identifierat ett antal klimatanpassningsåtgärder. Nedan redovisas de högst prioriterade åtgärderna för Finspångs kommunkoncern. Den fullständiga åtgärdslistan återfinns i Bilaga 2.

Åtgärdslistan i bilagan är strukturerad enligt nedanstående figur. Listan innehåller bland annat en prioritering, de klimateffekter åtgärden adresserar, ansvar, tidplan och berörda samverkanspartners. Tabellen innehåller även en uppskattning av kostnadsbehov och hur åtgärden ska finansieras.

Åtgärderna är av fyra typer:

Styrande/organisatorisk – Tillämpa befintliga bestämmelser på annat sätt. Exempel kan vara att skapa nya samverkansformer eller att till och med ändra befintliga bestämmelser. Det kan också innebära styrning genom detaljplanen. Denna typ av åtgärder kan även syfta till att dela eller sprida risker till exempel genom försäkringar.

Analyserande – insamling och framtagande av mer information eller underlag. Exempel kan vara att samla in data, ta fram eller kombinera kartunderlag eller analysera och dra slutsatser baserat på befintligt material. Det kan även vara att inhämta information från myndigheter eller forskare.

Informativ – syftet är att öka medvetenheten och kan innebära extern kommunikation till exempel att informera medborgare som själva riskerar påverkas av klimateffekter eller kommunikation internt inom kommunen.

Praktiska och fysiska - Innefattar allt från lågtekniska lösningar som mindre dagvattenlösningar till mer teknologiska insatser i byggnader. Denna typ av åtgärder kan även vara ekosystembaserade till exempel att bevara eller etablera blågrönstruktur i stadsmiljö.

I vissa fall krävs fortsatta utredningar av sårbarheten innan åtgärder kan specificeras. Dessa utredningar specificeras som analyserande i åtgärdslistan.

Prioritering av åtgärder

Åtgärder har prioriterats utifrån analysen av konsekvenser av olika klimateffekter på samhällsområden och sannolikheten att klimateffekten inträffar.

Sårbarhet/konsekvens	Förmågan att klara nutid	Förmågan att klara framtid	Sannolikhet
1 – obetydligt	1 – god förmåga	1 – god förmåga	1 – mycket låg
2 – liten	2 – god med vissa brister	2 – god med vissa brister	2 – låg
3 – besvärande	3 – bristfällig	3 – bristfällig	3 – hög
4 – stor, inte får hända	4 – mycket bristfällig	4 – mycket bristfällig	4 – mycket hög
Vet ej	Vet ej	Vet ej	

I tabellen nedan anges klimateffekter som analyserats samt deras bedömd sannolikhet för Finspångs kommun.

Klimateffekt	Sannolikhet
Skyfall (översvämningar)	3
Långvarigt regn (översvämningar)	2
Höga vattenflöden (översvämningar)	2
Ras, skred och erosion	1
Torka	3
Ökad temperatur	4
Värmebölja	4
Extrem värmebölja (lik sommaren 2018)	3
Nollgenomgångar	2
Skogsbrand	4

Bedömningen av kommunens sårbarhet och uppskattningen av förmågan att nu och i framtiden hantera konsekvenserna har vägts in. Klimateffekter har olika konsekvenserna för olika verksamheter varför en sammanvägd värdering inte är relevant. Prioriteringen har gjorts kvalitativt och varje åtgärd har getts en prioritering (1-3) utifrån hur viktigt det är att komma igång med och slutföra arbetet.

Prioritet	Definition
1	Existerande stora problem, arbete behöver påbörjas/intensifieras omgående.
2	Kan se effekter idag som kommer att eskalera enligt de modeller som finns. Arbete bör påbörjas inom de närmaste åren.
3	Framtida förväntade effekter som behöver beaktas.

Åtgärderna med prioritering 1 presenteras i tabellen nedan där även ansvarig aktör anges. Samtliga åtgärder finns i den fullständiga åtgärdslistan (bilaga 2). I bilaga 2 finns även information om tidplan, finansiering och medverkande aktör/aktörer.

Klimatanpassningsarbetet ska följas upp av kommunledningen utsedd riskhanteringsgrupp i samband med tertiäl uppföljning av verksamhet. I samband med uppföljningen finns möjlighet att tillföra nya åtgärder, till exempel utifrån resultat från analyserande åtgärder. Uppföljning och revidering av åtgärder avrapporteras årligen till kommunledningsgruppen och kommunstyrelsen.

Prioriterade åtgärder

Åtgärd inom respektive samhällsområden	Ansvarig sektor/bolag/avd
Övergripande	
Ta fram kommunikationsplan - internt och externt	Sektor samhällsbyggnad
Etablera samverkan med näringslivet och andra samhällsaktörer kring klimatanpassning	Sektor samhällsbyggnad
Införa de egna åtgärderna i verksamhetsplanering för varje sektor	Varje sektor Bolagen
Utveckla en effektiv larmkedja för höga temperaturer som bygger på SMHIs vädervarningar och som tydligt belyser vad dessa varningar innebär för sommaröppna verksamheter (intranätet)	Sektor samhällsbyggnad
Ta fram utbildningsmaterial för personal om klimatförändringar och klimatanpassning	Sektor samhällsbyggnad
Teknisk försörjning och kommunikation	
Analysera risker för spridning av föroreningar från förorenade områden och dagvatten till kommunala dricksvattentäkter utifrån skyfall, översvämningar till följd av långvarigt regn eller höga vattenflöden och ras och skred.	Finspångs tekniska verk
Uppgradera kylanläggning på flera noder	Finet
Bebyggelser och byggnader	
Genomföra skyfallskartering för Finspångs tätort i första hand (ingår i översiktsplanering)	Ledningsstab
Översiktligt analysera risker i befintlig bebyggelse utifrån skyfall, översvämningar till följd av långvarigt regn eller höga vattenflöden samt ras och skred.	Sektor samhällsbyggnad
Ta fram en grönbå strukturplan	Sektor samhällsbyggnad
Komplettera nuvarande rutiner för planering av ny- och ombyggnationer med punkter om utredning av behov av anpassning till framtidklimat.	Vallonbygden Sektor samhällsbyggnad
Plantera flera och bevara befintliga skuggande träd som solskydd inom skolområden och äldreboenden	Sektor samhällsbyggnad
Ta fram en plan för att säkerställa tillgång till svala och skuggande uteplatser för sårbara verksamheter (sitt- och lekplatser under solskydd på skolor, förskolor och fritidsgårdar)	Sektor samhällsbyggnad
Kartlägga vilka verksamheter/lokaler påverkas mest och ta fram en plan för kort- och långsiktiga åtgärder av lokaler för att kommunens verksamheter kan bättre klara varmare somrar och värmeböljor.	Sektor samhällsbyggnad
Etablera system för systematisk inhämtning av synpunkter och förslag till förbättringar av kommunens lokaler särskilt gällande varmare väder och värmeböljor.	Sektor samhällsbyggnad
Människors hälsa	
Förbereda menyer anpassade för perioder av extrem värme (rätter med mer salt och vätska).	Sektor samhällsbyggnad
Ta fram checklistor/rutiner för värme (måltidsservice)	Sektor samhällsbyggnad

Dokumentera temperatur i olika delar av lokaler som underlag till kartläggning av behov av åtgärder till följd av värme	Sektor utbildning Sektor social omsorg Sektor vård och omsorg
All personal få göra folkhälsomyndighetens utbildning om värmebölja inför sommaren	Sektor utbildning Sektor social omsorg Sektor vård och omsorg
Göra enhetsspecifika anpassningar av checklistor/rutiner (vid behov). Inklusivt att anpassa insatser (t ex tvätt och städ, promenader) efter klimatsituationen.	Sektor utbildning Sektor social omsorg Sektor vård och omsorg
Fläktar och portabla AC: kartlägga tillgång och behov i olika verksamheter, bygga vidare på delningskultur av utrustning.	Sektor utbildning Sektor social omsorg Sektor vård och omsorg
Ta fram informationsmaterial för föräldrar och anhöriga om hur ökad temperatur och extrem värme kan påverka samt hur verksamheterna anpassas till värmebölja (behov kan varieras beroende på verksamhet).	Sektor utbildning Sektor social omsorg Sektor vård och omsorg
Se över och prioritera vilka förskolor och fritidshem som ska ha sommaröppet beroende på ventilation och tillgång till sval utomhusmiljö.	Sektor utbildning
Fritidsverksamhet och besöksnäring	
Se över dränering på anläggningar. Utredda behov av flera klimatsäkrade planer, till exempel konstgräsplaner.	Ledningsstab

Ordförklaring

Dagvatten: Dagvatten är vatten som tillfälligt rinner på markytan, huvudsakligen regn eller smältvatten från snö och is. Vanligen avses vatten från hårdgjorda ytor såsom hustak, vägar, parkeringsplatser och stenläggningar.

Ekosystemtjänster: Alla produkter och tjänster som naturens ekosystem ger oss människor och som bidrar till vår välfärd och livskvalitet.

Grönblå infrastruktur: Sammanbunden struktur av naturområden inklusive vattenområden.

Invasiva arter: En art som introducerats till områden utanför sitt ursprungliga utbredningsområde, som sprider sig av egen kraft, som skadar ekosystemet som de introducerats till.

Klimat: Klimat är en statistisk beskrivning av vädret på en plats under en längre tidsperiod, med framräknande av medelvärden, variationer och risker för extrema temperaturer, nederbörd, vindar etcetera. Klimatet varierar inte från dag till dag, utan förändringarna är mer långsiktiga.

Klimatanpassning: Att anpassa samhället till nuvarande och framtida klimat.

Klimat effekt: Effekter på naturliga system och samhället, orsakade av klimatförändringar.

Klimatfaktor: En klimatfaktor används för att beskriva olika klimatscenarier som till exempel nederbörd, vind och temperatur.

Klimatscenario: En beskrivning av en tänkbar klimatutveckling i framtiden.

Recipient: Vattenområde som används som mottagare av orenat eller renat avloppsvatten eller dagvatten.

Samhällsviktig verksamhet: En samhällsviktig verksamhet definieras som en samhällsfunktion av sådan betydelse att ett bortfall eller en svår störning i funktionen skulle innebära stor risk eller fara för befolkningens liv och hälsa, samhällets funktionalitet eller samhällets grundläggande värden.

Skyfallskartering: en kartering som visar vilka områden som kan översvämmas vid ett givet extremt regn när markens infiltrationsförmåga och dagvattensystemets kapacitet inte räcker till.

Ståndsortsanpassning: De skogliga åtgärderna, som exempelvis avverkning och föryngring, anpassas till den aktuella växtplatsens förutsättningar så som klimatförhållanden, markförhållanden och topografi.

Trygghetspunkter: en plats som aktiveras i händelse av en kris eller en störning i någon viktig samhällsfunktion där medborgarna kan få aktuell information, enklare sjukvård, krisstöd, vila och något enkelt att äta och dricka.

Vattendomar: En dom som fastställer hur vatten ska tappas ur en sjö, genom en damm eller vattenkraftverk och inom vilka gränser dessa vattenstånd måste ligga och under vilken tid dessa värden gäller.

Väder: Väder är det aktuella förhållandet i atmosfären just nu. Vädret på en plats varierar från dag till dag, månad till månad och även från år till år.

Urban värmeö: Fenomenet att urbana områden generellt är varmare än sin omgivning, främst ett nattligt fenomen.

Referenser

Länsstyrelsen i Stockholms län. 2010. Systemtyper och klimatfaktorer – Lathund som stöd vid konsekvens- och sårbarhetsanalyser.

Länsstyrelsen i Östergötland. 2011. Introduktion till klimatanpassning i Östergötland. Rapport 2011:19

Länsstyrelsen i Östergötland. 2014. Regional handlingsplan för klimatanpassning i Östergötland. Rapport 2014:12

Länsstyrelsen i Östergötland. Verktyg för kommuner som vill komma igång med klimatanpassning.

Nationell Strategi för klimatanpassning. Regeringens proposition 2017/18:163

SMHI. 2015. Framtidsklimat i Östergötlands län – enligt RCP-scenarier. Klimatologi nr 23.

SMHI. 2018. Lathund för klimatanpassning. www.smhi.se/lathund-for-klimatanpassning

Bilder i klimatanpassningsplanen har följande källor

- Finspångs tekniska verk
- Finspångs kommun
- Unsplash och Pixabay

Bilaga 1 – Resultat av påverkansanalys

Materialet är framtagen utifrån inventerat material, genomförd workshop samt Linköpings universitets analys av konsekvenser av värmeböljan 2018.

Samhällsområden	Klimat effekt	Konsekvens	Särskilt sårbara grupper/områden
Teknisk försörjning och kommunikation			
Vägar och järnvägar	Översvämningar – skyfall, långvarigt regn och höga vattenflöden Ökade nollgenomgångar	Begränsad framkomlighet Ökat behov av sandning och saltning	Äldre människor
Telekommunikationer	Översvämningar – skyfall, långvarigt regn och höga vattenflöden Värmebölja Storm	Vissa delar av nätet kan slås ut om en nod drabbas. Vattenfyllda rör och brunnar kan ha långsiktiga konsekvenser för det markförlagda nätet. Noder kan överhettas och slås ut. Även utrustning inomhus om utrymmet är för varmt. Flera blixtnedslag innebär mer frekvent strömavbrott och utslag av noder. Noderna utanför tätort har begränsad reservkraft.	Noder nära vattendrag, dike och i lågpunkter Norra delen av kommunen
Spillvatten	Översvämningar – skyfall, långvarigt regn och höga vattenflöden Skogsbrand	Bräddningar med risk att förorena recipient. Ökad risk för källaröversvämningar Risk för skada på reningsverk lokaliserat i skogen	Vissa orter, t ex Byle och Grytgöl
Dagvattensystem	Översvämningar – skyfall, långvarigt regn och höga vattenflöden	Bräddningar/översvämningar	

Dricksvattenförsörjning	Översvämningar– skyfall, långvarigt regn och höga vattenflöden Torka Ökad temperatur	Ökad risk för förorening av vattentäkt Låga grundvattennivåer och ökad konkurrens om vattenresurser. Främmande och invasiva arter	Vattentäkt i närhet av förorenade områden Ytvattentäkter
Dammar	Torka	Minskade möjligheter till uttag	
Bebyggelse och byggnader			
Befintlig bebyggelse	Översvämningar– skyfall, långvarigt regn och höga vattenflöden Ökad temperatur Torka Värmebölja Ras, skred och erosion	Översvämningar i bebyggelse, vattenskador Minskat behov av värmeförsel, ökat behov av kyla. Ökad grönyteskötsel Ökat behov av bevattning av gröna ytor Extremvärme i bostäder Skada på bebyggelse	 Äldre, sjuka, barn Boende i hyresbostäder och/eller lägenheter Vissa utsatta områden har identifierats
Förorenade områden	Översvämningar– skyfall, långvarigt regn och höga vattenflöden	Kan medföra ökad risk för spridning	Beror på den geografiska platsen och även bland annat om hur ytligt föroreningar förekommer
Kommunala bostäder	Ökad temperatur, värmebölja Översvämningar — skyfall, långvarigt regn och höga vattenflöden Långvarigt regn/Förändrade nederbördsmonster	Värme eller extremvärme i bostäder Minskat behov av värmeförsel vintertid Skada på byggnader, begränsad framkomlighet Ökad risk för fukt- och mögelskador	Äldre, sjuka, barn Boende i hyresbostäder och/eller lägenheter Fastigheter med närhet till vattendrag eller sjö, alternativt fastighet som ligger lågt i topografin. Vissa byggnader, äldre hus. Där grundvattennivå är hög. Äldre dränering

Kommunala lokaler	Ökad temperatur, värmebölja Översvämningar – skyfall, långvarigt regn och höga vattenflöden Långvarigt regn/förändrade nederbörds mönster	Värme/extremvärme i lokaler Minskad behov av värmeförsel vintertid Skada till byggnader, begränsad framkomlighet Ökad risk för fukt- och mögelskador	Tillagningskök, särskilda boenden och förskolor Fastigheter med närhet till vattendrag eller sjö alt som ligger lågt. Vissa byggnader, äldre hus. Där grundvattennivå är hög. Äldre dränering
Människors hälsa			
Måltidsservice	Ökad temperatur Värmebölja	Varmt i lokaler sommartid Kyl- och frysförvaring går sönder Ökade kostnader – investeringar Äventyra livsmedelssäkerhet Arbetsmiljöproblem för personal	Äldre, sjuka, barn
Skolor och förskolor	Ökad temperatur Värmebölja	Varmt i lokaler sommartid Brist på svala uteplatser Arbetsmiljöproblem för personal	Alla barn, men särskild yngre på förskola
Särskilda boenden samt service- och gruppboendestäder	Ökad temperatur Värmebölja	Varmt i lokaler sommartid Brist på svala uteplatser Arbetsmiljöproblem för personal	Ökat behov av omvårdnad hos vårdtagare
Hemtjänst och personlig assistans	Ökad temperatur Värmebölja	Varmt i lokaler sommartid Brist på svala uteplatser Arbetsmiljöproblem för personal	Ökat behov av omvårdnad hos vårdtagare
Fritidsverksamheter och besöksnäring			
Fritids- och idrottsverksamhet	Översvämningar skyfall, långvarigt regn och höga vattenflöden Torka Ökad temperatur	Fotbollsplaner/andra utomhusanläggningar i naturgräs blir obrukbara. Skador till byggnader Tillgång till foder, ökade kostnader Minskade möjligheter till vintersport	Ridsport

	Nollgenomgångar Storm	Svårt att upprätthålla konstis och snöanläggningar Risk för byggnader och anläggningar	Vinteranläggningar utomhus, såsom isplaner och konstsnö Elljusspår i skogen
Friluftsliv, fiske och besöksnäring	Långvarigt regn Torka Storm Skogsbrand Värmebölja	Försvårad framkomlighet på leder Kantleder och badplatser kan påverkas, försvårad framkomlighet. Sämre förutsättningar för fiske Träd ned på till exempel elljusspår. Skada på anläggningar Ökad beläggning på camping Ökad turism till badplatser	Anläggningar i skogen Anläggningar i skogen
Natur- och kulturmiljöer			
Kulturbyggnader	Översvämningar – skyfall, långvarigt regn och höga vattenflöden Långvarigt regn och i övrigt förändrade nederbördsmonster	Skada på byggnader, begränsad framkomlighet Ökad risk för fukt- och mögelskador	
Naturmiljöer	Torka Ökad temperatur	Större arealer träd/skog dör eller blir mindre motståndskraftiga mot till exempel insektsangrepp eller storm. Minskade vattenflöden och vattentillgång påverkar växter och djur. Påverka biologisk mångfald.	Främst granskog

Bilaga 2 – Fullständig åtgärdslista

Samhällsområden	Åtgärd	Klimat effekt	Åtgärdsstyp	Prioritet 1, 2, 3	Ansvarig sektor/avd/bolag	Andra medverkande sektor/avd/bolag	Tidplan				Kostnadsbehov (ram)	Finansiering (investering)
							2020	2021	2022	2023		
Övergripande	Ta fram kommunikationsplan - internt och externt	Samtliga	Informativ	1	Sektor samhällsbyggnad	Samtliga sektorer	X				Ordinarie budget	-
	Etablera samverkan med näringslivet och andra samhällsaktörer kring klimatanpassning	Samtliga	Styrande/ organisatorisk	1	Sektor samhällsbyggnad	Ledningsstaben	X	X			Ordinarie budget	
	Införa de egna åtgärderna i verksamhetsplanering för varje sektor	Samtliga	Styrande/ organisatorisk	1	Varje sektor Bolagen		kontinuerligt				Ordinarie budget	-
	Utveckla en effektiv larmkedja för höga temperaturer som bygger på SMHIs vädervarningar och som tydligt belyser vad dessa varningar innebär för sommaröppna verksamheter (intranätet)	Ökad temperatur Värmebölja	Styrande/ organisatorisk	1	Sektor samhällsbyggnad	Kommunikationsavdelning Sektor vård och omsorg Sektor utbildning Sektor social omsorg Finspångs tekniska verk	X				Ordinarie budget	-
	Ta fram utbildningsmaterial för personal om klimatförändringar och klimatanpassning	Samtliga	Informativ	1	Sektor samhällsbyggnad	Kommunikationsavdelning Utbildning Vård och omsorg Social omsorg		X			Tillförda medel 250 000	<i>Förutsätter att det ryms inom ramen för ordinarie budget alternativt att extra tilldelning sker</i>
	Etablera samverkan kring reglering/flöden i vattendragen	Översvämningar, Torka	Styrande/ organisatorisk	3	Sektor samhällsbyggnad	Finspångs tekniska verk, Samhällsbyggnad		X			Ordinarie budget	-
Vägar och järnvägar	Analysera risker för vägar och järnvägar utifrån skyfall, översvämningar till följd av långvarigt regn eller höga vattenflöden och ras och skred. Resultat kan leda till behov av fysiska åtgärder.	Skyfall Översvämningar Ras och skred	Analyserande	2	Sektor samhällsbyggnad			X	X		Ordinarie budget	-
Telekommunikationer	Uppgradera kylanläggning på flera noder	Ökad temperatur Värmebölja	Fysisk/teknisk	1	Finet		kontinuerligt				Ordinarie budget	-
	Analysera risker för befintlig infrastruktur utifrån skyfall, översvämningar till följd av långvarigt regn eller höga vattenflöden som en del av det löpande arbetet för att förbättra systemet. Förbättra dokumentation av åtgärder.	Skyfall Översvämningar	Analyserande	2	Finet		kontinuerligt				Ordinarie budget	-
	Ta hänsyn till placering av utrustning i framtida byggnationer. Viktigt att ha med i översyn av befintliga fastigheter.	Ökad temperatur Värmebölja	Informativ	2	Finet	Sektor samhällsbyggnad	kontinuerligt				Ordinarie budget	-

	Se över reservkraft för noder.	Storm	Analyserande Fysisk/teknisk	3	Finet					kontinuerligt	Ordinarie budget	-
Spillvattenhantering	Informationsinsatser till abonnenter för att minska tillförsel av dagvatten till spillvattennätet	Skyfall	Informativ	2	Finspångs tekniska verk					kontinuerligt	VA-taxa	-
	Analysera risker utifrån skyfallskartering	Skyfall	Analyserande	2	Finspångs tekniska verk		X	X			VA-taxa	-
Dagvattenhantering	Ta fram riktlinjer för dagvatten	Skyfall Översvämningar	Styrande/ organisatorisk	2	Sektor samhällsbyggnad	Finspångs tekniska verk	X	X			Externa medel 300 000	<i>Förutsätter att externa medel erhålls</i>
	Analysera risker utifrån skyfallskartering	Skyfall	Analyserande	2	Finspångs tekniska verk			X	X	X	VA-taxa	-
	Analysera risker för översvämningar till följd av långvarigt regn. Samverkan kring behov av öppna lösningar i eventuella riskområden.	Långvarigt regn	Analyserande	2	Finspångs tekniska verk	Sektor samhällsbyggnad			X	X	VA-taxa 100 000	<i>Prövas inom FTVs budget</i>
Dricksvattenförsörjning	Analysera risker för spridning av föroreningar från förorenade områden och dagvatten till kommunala dricksvattentäkter utifrån skyfall, översvämningar till följd av långvarigt regn eller höga vattenflöden och ras och skred.	Skyfall Översvämningar	Analyserande	1	Finspångs tekniska verk	Sektor samhällsbyggnad	X	X			VA-taxa 100 000	<i>Prövas inom FTVs budget</i>
	Säkra vattendomar för samtliga vattentäkter			2	Finspångs tekniska verk	Sektor samhällsbyggnad	X	X	X	X	VA-taxa 200 000	<i>Prövas inom FTVs budget</i>
	Analysera risker för spridning av föroreningar från förorenade områden och dagvatten till enskilda dricksvattentäkter utifrån skyfall, översvämningar till följd av långvarigt regn eller höga vattenflöden och ras och skred. Resultat kan leda till behov att informera/ge råd till fastighetsägare.	Skyfall Översvämningar	Analyserande (Informativ)	2	Sektor samhällsbyggnad				X		Ordinarie budget	-
	Utreda behov av utökad övervakning till följd av risk för invasiva arter	Invasiva arter	Analyserande	3	Finspångs tekniska verk					X	VA-taxa 100 000	<i>Prövas inom FTVs budget</i>
Befintlig bebyggelse	Genomföra skyfallskartering för i första hand Finspångs tätort (ingår i översiktsplanering)	Skyfall	Analyserande	1	Ledningsstab	Sektor samhällsbyggnad	X	X			Tillförda medel 100 000	<i>Förutsätter att det ryms inom ramen för ordinarie budget alternativt att extra tilldelning sker</i>
	Översiktligt analysera risker i befintlig bebyggelse utifrån skyfall, översvämningar till följd av långvarigt regn eller höga vattenflöden samt ras och skred.	Skyfall Översvämningar	Analyserande	1	Sektor samhällsbyggnad			X	X		Tillförda medel 200 000	<i>Behov av investeringsmedel prövas inom ramen för ordinarie investeringsbudget</i>
	Plantera flera och bevara befintliga skuggande träd som solskydd i parker inom lekplatser vid gångvägar och öppna allmänna platser	Ökad temperatur Värmebölja	Fysisk/tekniska	2	Sektor samhällsbyggnad			X	X	X	Tillförda medel 200 000/år	<i>Förutsätter att det ryms inom ramen för ordinarie budget alternativt att extra tilldelning sker</i>

	Kartlägga klagomål i befintlig bebyggelse till följd av extrem värme.	Värmebölja	Analyserande	3	Sektor samhällsbyggnad					Kontinuerligt	Ordinarie budget	-
	Utreda behov och nytta av trygghetspunkter för exempelvis värme och svalka till medborgarna.	Värmebölja Storm	Analyserande	3	Sektor samhällsbyggnad			X			Ordinarie budget	Alternativt att finansieras från krisbudget
	Genomföra värmekartläggning för Finspångs tätort	Ökad temperatur Värmebölja	Analyserande	3	Sektor samhällsbyggnad			X	X		Tillförda medel 200 000	Förutsätter att det ryms inom ramen för ordinarie budget alternativt att extra tilldelning sker
	Gör rutin för planering av växtval för allmänna platser med klimatrelaterade aspekter, exempelvis torka	Ökad temperatur Torka	Analyserande	3	Sektor samhällsbyggnad				X		Ordinarie budget	-
Ny bebyggelse	Ta fram en grönblå infrastrukturplan	Samtliga	Styrande/ organisatorisk	1	Sektor samhällsbyggnad			X	X	X	Tillförda medel 300 000	Förutsätter att det ryms inom ramen för ordinarie budget alternativt att extra tilldelning sker
	Informera fastighetsägare om klimatanpassning i samband med bygglov (del i kommunikationsplan)	Samtliga	Informativ	2	Sektor samhällsbyggnad		X				Ordinarie budget	-
Förorenade områden	Analysera risker för spridning av föroreningar från förorenade områden utifrån skyfall, översvämningar till följd av långvarigt regn eller höga vattenflöden och ras och skred. Resultat ska informera prioritering av saneringar.	Skyfall Översvämningar Ras och skred	Analyserande	2	Sektor samhällsbyggnad	Finspångs tekniska verk	X	X			Ordinarie budget	-
	Komplettera rutin för sanering med klimatrelaterade risker	Skyfall Översvämningar Ras och skred	Styrande/ organisatorisk	2	Sektor samhällsbyggnad		X				Ordinarie budget	-
Bostäder som ägs av kommunkoncernen	Komplettera nuvarande rutiner för planering av ny- och ombyggnationer med punkter om utredning av behov av anpassning till ett förändrat klimat.	Samtliga klimat effekter	Styrande/ organisatorisk	1	Vallonbygden		X				Ordinarie budget	-
	Analysera risker för befintliga bostäder utifrån skyfall, översvämningar till följd av långvarigt regn eller höga vattenflöden och ras och skred. Resultat kan leda till behov av fysiska åtgärder.	Skyfall Översvämningar Ras och skred	Analyserande	2	Vallonbygden			X	X		Ordinarie budget	-
	Ta fram en långsiktig plan för fuktkontroll och dräneringsåtgärder för byggnader.	Ökad temperatur Förändrad nederbördsmönster	Styrande/ organisatorisk	2	Vallonbygden				X	X	Ordinarie budget	-
Kommunala lokaler	Komplettera nuvarande rutiner för planering av ny- och ombyggnationer med punkter om utredning av behov av anpassning till framtidklimat.	Samtliga klimat effekter	Styrande/ organisatorisk	1	Sektor samhällsbyggnad		X				Ordinarie budget	-

	Plantera flera och bevara befintliga skuggande träd som solskydd inom skolområden och äldreboenden	Värme Värmebölja	Fysisk/tekniska	1	Sektor samhällsbyggnad		X	X	X	Tillförda medel 200 000/år	Förutsätter att det ryms inom ramen för ordinarie budget alternativt att extra tilldelning sker
	Ta fram en plan för att säkerställa tillgång till svala och skuggande uteplatser för sårbara verksamheter (sitt- och lekplatser under solskydd på skolor, förskolor och fritidsgårdar)	Värme Värmebölja	Styrande/ organisatorisk	1	Sektor samhällsbyggnad	Sektor utbildning	X	X		Ordinarie budget	Behov av investeringsmedel prövas inom ramen för ordinarie investeringsbudget
	Etablera system för systematisk inhämtning av synpunkter och förslag till förbättringar av kommunens lokaler, särskilt gällande varmare väder och värmeböljor.	Värme Värmebölja	Styrande/ organisatorisk	1	Sektor samhällsbyggnad			X		Ordinarie budget	-
	Kartlägga vilka verksamheter/lokaler som påverkas mest och ta fram en plan för kort- och långsiktiga åtgärder av lokaler för att kommunens verksamheter bättre kan klara varmare somrar och värmeböljor.	Värme Värmebölja	Styrande/ organisatorisk	1	Sektor samhällsbyggnad	Sektor utbildning Sektor social omsorg Sektor vård och omsorg	X	X		300 000	Behov av investeringsmedel prövas inom ramen för ordinarie investeringsbudget
	Utreda behov av reservkraft och ta fram en plan	Storm Brand	Analyserande	2	Sektor samhällsbyggnad		X	X		Ordinarie budget	Behov av investeringsmedel prövas inom ramen för ordinarie investeringsbudget
	Analysera risker för befintliga lokaler utifrån skyfall, översvämningar till följd av långvarigt regn eller höga vattenflöden och ras och skred. Resultat kan leda till behov av fysiska åtgärder.	Skyfall Översvämningar	Analyserande	2	Sektor samhällsbyggnad		X	X		Ordinarie budget	Behov av investeringsmedel prövas inom ramen för ordinarie investeringsbudget
	Säkerställa tillgång till vatten (till exempel kran) för lek och svalka i utemiljöer på sommaröppna verksamheter.	Värme Värmebölja	Fysisk/tekniska	2	Sektor samhällsbyggnad	Sektor utbildning	X	X		Ordinarie budget	Behov av investeringsmedel prövas inom ramen för ordinarie investeringsbudget
	Se över dränering i fastighetsbestånd och ta fram en långsiktig plan för fuktkontroll och dräneringsåtgärder för byggnader.	Ökad temperatur Förändrad nederbördsmonster	Styrande/ organisatorisk	2	Sektor samhällsbyggnad			X	X	Ordinarie budget	Behov av investeringsmedel prövas inom ramen för ordinarie investeringsbudget
Människors hälsa	Förbereda menyer anpassade för perioder av extrem värme (rätter med mer salt och vätska).	Ökad temperatur Värmebölja	Styrande/ organisatorisk	1	Sektor samhällsbyggnad		X			Ordinarie budget	-
	All personal få göra folkhälsomyndighetens utbildning om värmebölja inför sommaren.	Ökad temperatur Värmebölja	Informativ	1	Sektor social omsorg Sektor vård och omsorg		inför varje sommar			Ordinarie budget	-

	Göra enhetsspecifika anpassningar av checklistor/rutiner (vid behov). Inklusive att anpassa insatser (till exempel tvätt, städ och promenader) efter klimatsituationen.	Ökad temperatur Värmebölja	Informativ Styrande/ organisatorisk	1	Sektor utbildning Sektor social omsorg Sektor vård och omsorg Sektor samhällsbyggnad		inför varje sommar			Ordinarie budget	-
	Fläktar och portabla AC: kartlägga tillgång och behov i olika verksamheter, bygga vidare på delningskultur av utrustning.	Ökad temperatur Värmebölja	Analyserande Fysisk/teknisk	1	Sektor utbildning Sektor social omsorg Sektor vård och omsorg		X	X		Ordinarie budget	<i>Inköp av fläktar samt vid behov anslutningar/genomföringar i väggen bekostas av verksamheten</i>
	Sammanställa informationsmaterial för föräldrar och anhöriga om hur ökad temperatur och extrem värme kan påverka samt hur verksamheterna anpassas till värmebölja (behov kan varieras beroende på verksamhet).	Ökad temperatur Värmebölja	Informativ	1	Sektor utbildning Sektor social omsorg Sektor vård och omsorg	Kommunikations- avdelningen	X	X		Ordinarie budget	-
	Se över och prioritera vilka förskolor och fritidshem som ska ha sommaröppet beroende på ventilation och tillgång till sval utomhusmiljö.	Ökad temperatur Värmebölja	Analyserande	1	Sektor utbildning			X	X	Ordinarie budget	-
	Beakta material i arbetskläder vid upphandling.	Ökad temperatur Värmebölja	Styrande/ organisatorisk	2	Sektor samhällsbyggnad Sektor vård och omsorg Sektor utbildning		Kontinuerligt			Ordinarie budget	-
	Ha med klimatrelaterade risker i planering av nya enheter, till exempel sårbarhet och risker associerade med ökad centralisering.	Skyfall Översvämningar	Styrande/ organisatorisk	2	Sektor samhällsbyggnad		X			Ordinarie budget	-
	Samverkan med kunder kring vilka verksamheter som har sommaröppet för att få kontinuitet som underlag för åtgärder.	Ökad temperatur Värmebölja	Analyserande	2	Sektor utbildning	Sektor samhällsbyggnad	X	X		Ordinarie budget	-
	Sammanställa goda exempel för att hantera värme i olika verksamheter när de uppkommer.	Ökad temperatur Värmebölja	Informativ	2	Sektor utbildning Sektor social omsorg Sektor vård och omsorg			X		Ordinarie budget	-
Fritids/idrott	Se över dränering för idrottsanläggningar. Utreda behov av flera klimatsäkrade planer, till exempel konstgräsplaner.	Förändrade nederbördsmönster Översvämningar	Analyserande	1	Ledningsstab		X	X		Ordinarie budget	<i>Behov av investeringsmedel prövas inom ramen för ordinarie investeringsbudget.</i>
	Analysera risker till byggnader och anläggningar utifrån skyfallskartering.	Skyfall	Analyserande	2	Ledningsstab			X	X	Ordinarie budget	<i>Behov av investeringsmedel prövas inom ramen för ordinarie investeringsbudget.</i>
	Utreda möjligheter till inomhusanläggning till exempel inomhus bandyhall.	Ökad temperatur Nollgenomgångar	Analyserande	3	Ledningsstab				X	Ordinarie budget	<i>Behov av investeringsmedel prövas inom ramen för ordinarie investeringsbudget.</i>

Friluftsliv/ turism/fiske besöksnäring	Utse särskilda badplatser för hundar och hästar.	Ökad temperatur Värmebölja	Fysisk/tekniska Informativ	2	Ledningsstab	Sektor samhällsbyggnad		X	X		Ordinarie budget	Arbetsinsats prövas inom ramen för ordinarie budget alternativt att extra tilldelning sker
	Kontinuerlig besiktning av träd i närhet av elljusspår - identifiera riskträd.	Storm	Fysisk/tekniska Analyserande	2	Ledningsstab				X	X	Ordinarie budget	Arbetsinsats prövas inom ramen för ordinarie budget alternativt att extra tilldelning sker
Kulturbyggnader	Analysera risker till byggnader och anläggningar utifrån skyfallskartering, höga flöden	Skyfall Översvämningar	Analyserande	2	Ledningsstaben							-
	Analysera risker för problem med fukt i byggnader och anläggningar.	Förändrade nederbördsmonster	Analyserande	3	Ledningsstaben							-
Naturmiljöer	Kartläggning av de mest utsatta områdena i kommunens skogsinnehav för att identifiera områden som behöver ståndortsanpassas. Eventuell revidering av skogspolicyn och skogsbruksplan utifrån kartläggningen.	Torka Brand Ökad temperatur Förändrad nederbördsmonster	Fysisk/tekniska	3	Sektor samhällsbyggnad					Kontinuerligt	Tillförda medel 200 000	Behov av investeringsmedel prövas inom ramen för ordinarie investeringsbudget.

Kommunstyrelsen

Uppföljning av barnomsorg under kvällar, nätter och helger

Sammanfattning

Förvaltningen fick 2017 i uppdrag att införa barnomsorg på kvällar, nätter och helger. Hädanefter benämns det som dygnet-runt-barnomsorg. Verksamheten har varit igång sedan 1 september 2018 och samordnas med Högklints förskola. På uppdrag av kommunstyrelsen har sektor utbildning följt upp verksamheten.

Dygnet- runt-barnomsorg är öppen på kvällar, nätter, tidiga morgnar och helger. Den riktar sig till barn vars vårdnadshavare arbetar så kallad obekvämt arbetstid då ordinarie förskolor har stängt.

Dygnet-runt-barnomsorg är till skillnad mot förskola inte lagstadgad, och därför inget som kommunen måste erbjuda. I den skollag som började gälla efter årsskiftet 2011 står att kommunerna ska sträva efter att erbjuda dygnet-runt-omsorg, vilket innebär att ingen kommun kan säga nej utan att handlägga ärendet och ta hänsyn till behoven som finns.

Verksamheten är mycket viktig för den enskilda familjen. Dock är förvaltningens bedömning att nyttjandegraden av verksamheten är allt för låg i relation till kostnaderna. Om verksamheten upphör kan det innebära att en målgrupp vårdnadshavare inte kommer att ha möjlighet att arbeta vid vissa tider som deras arbete kan kräva. En annan hypotes är att om barnvolymen ökar det vill säga att verksamheten erbjuds barn upp till 12 år kan korrelationen mellan kostnader och nyttjande bli mer kostnadseffektiv. Det finns i dagsläget ingen statistik av behovet för detta. Samtidigt erfar rektor att det är mycket svårt att rekrytera medarbetare och planera för verksamheten.

Förvaltningen lämnar till kommunstyrelsen att ta ställning till verksamhetens framtid. Nedan presenteras de tre olika alternativen.

Förslag till beslut:

Förvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta att:

1. Godkänna uppföljning av omsorg under kvällar, nätter och helger.
2. Besluta om ett av följande alternativ:
  - A) Verksamheten fortsätter i nuvarande form.

- B) Verksamheten upphör från och med januari 2020.
- C) Verksamheten utökas från och med januari 2020 och erbjuds till barn mellan 1 år till och med 12 år.

Uppföljning av Barnomsorg på kvällar, nätter och helger

20191016
KS.2019.1026-2

Innehåll

Barnomsorg under kvällar, nätter och helger	2	Miljö och måltider	3
Organisation	2	Statistik beläggning	3
Personal	2	Kostnader	4
		Slutsats	4

Barnomsorg under kvällar, nätter och helger

Förvaltningen fick 2017 i uppdrag att införa barnomsorg på kvällar, nätter och helger (KS.2017.0536-3). Hädanefter benämns det som dygnet-runt-barnomsorg.

Dygnet- runt-barnomsorg är öppen på kvällar, nätter, tidiga morgnar och helger. Den riktar sig till barn vars vårdnadshavare arbetar så kallad obekväm arbetstid då ordinarie förskolor har stängt. Verksamheten har varit igång sedan 1 september 2018 och samordnas med Höglint's förskola. På uppdrag av kommunstyrelsen har sektor utbildning följt upp verksamheten.

Organisation

Dygnet-runt-barnomsorg är öppet när förskolan har stängt och barnet kan vistas på valfri förskola under dagtid och kan sedan komma till verksamheten när den vanliga förskolan har stängt. Vårdnadshavarna ansvarar då för att hämta och lämna sitt barn mellan de olika verksamheterna. Barnet kan också vara inskrivet på den förskolan som ligger i anslutning till dygnet- runt-barnomsorgen, då ansvarar personalen för att lämna/hämta barnet mellan de olika verksamheterna.

Vid dygnet-runt-barnomsorgen är det vanligt att barn lämnas och hämtas olika tider, vilket innebär att alla inskrivna barn sällan eller aldrig är där samtidigt. Dygnet-runt-barnomsorgen är inte lagstadgad. I den skollag som började gälla efter årsskiftet 2011 står att kommunerna ska "sträva efter" att erbjuda dygnet-runt-omsorg, vilket innebär att ingen kommun kan säga nej utan att handlägga ärendet och ta hänsyn till behoven som finns.

Dygnet-runt-barnomsorg är ingen rättighet utan är behovsprövad. När behovet prövas tas hänsyn till behovet och fastslagna riktlinjer.

Personal

Chef för verksamheten är rektor för Höglint's förskola. Hens uppdrag kompletteras med ett jourssystem för chefsberedskap där alla förskolans rektorer samt verksamhetschef ingår. Rektor disponerar ca 5 h i veckan för planering och genomförande av verksamheten.

Verksamheten bemannas med en tillsvidareanställd barnskötare, där hen arbetar 36,33 h i veckan. Det finns fyra timvikarier som kan tillsättas vid behov, dessa har arbetat främst under helger.

Personalen har 2-veckors schema som måste enligt lag kommuniceras 14 dagar innan det startar. Om vårdnadshavarna avbokat tillsynsbehovet samma dag betalas ändå lön ut till personalen oavsett behov. Om ändringen sker 1-10 dagar innan passet kan rektor genomföra schemaändring för medarbetaren. Rektor har vid de tillfällena organiserat om så att medarbetaren arbetat på Höglint's förskola. Dessa riktlinjer gäller både för tillsvidareanställd samt vikarierande personal. Vid ett tillfälle kunde inte verksamheten tillgodose vårdnadshavarens behov av tillsyn vilket medförde att vårdnadshavaren fick vara ledig eller byta schema på sin arbetsplats. Som kompensation reducerades hens avgift för den månaden.

All verksamhet bedrivs på sådan tid som omfattas av lönetillägg för obekväma arbetstid. Nedan visas kostnaderna beräknade för 2019. Sektorn har sökt statsbidrag för antalet platser som har erbjudits, detta motsvarar ca 160 000kr. Bidragets storlek är beroende av hur många kommuner som ska dela på den fastslagna bidragsramen.

Miljö och måltider

Verksamheten drivs i ändamålsenliga lokaler där inomhusmiljön är hemlik. På vardagskvällarna levereras mat från Grosvads köket. På helgerna levereras lunch och middag fryst/kylt till verksamheten där personalen själva kan bereda. Till frukost och mellanmål tillhandahålls råvaror direkt i verksamheten.

Statistik beläggning

Följande tabell visar beläggningen för perioden vecka 14-35 under 2019. Finspångs kommun erbjuder 15 barnomsorgsplatser. I dagsläget är fyra barn inskrivna i verksamheten men 2 nyttjar dem. Det är ungefär två tillfällen varje månad som barnomsorgsbehoven för dessa familjer sammanträffar vid samma tillfällen. Som tabellen visar är det många avbokade pass.

	Antal bokade	Antal nyttjade	Antal barn	Avbokade
Kväll mån.-fre.	47	31	5	16
Natt mån.-tors.	19	10	3	9
Helgdag 06:00-22:00	30	16	5	14
Helgnatt fre.-sön.	6	2	4	4

Kostnader

Sektor utbildning har ett ramtillskott på 2 miljoner kr till verksamheten. Nedanstående siffror avser 2019. Personalkostnaderna är beräknade utifrån personalvolym till och med juli månad.

Personalkostnad	720 000kr (tom juli)
Chefsberedskap	543 000kr
Ledning och administration	120 000kr
Hyra	302 000kr
Lokalvård	39 000kr
Omkostnader	100 000kr
Totalt	1824 000kr

Slutsats

Dygnet-runt-barnomsorgen är mycket viktig för den enskilda familjen. Dock är förvaltningens bedömning att nyttjandegraden av verksamheten allt för låg i relation till kostnaderna. Om verksamheten upphör kan det innebära att en målgrupp vårdnadshavare inte kommer att ha möjlighet att arbeta vid vissa tider som deras arbeta kan kräva. En annan hypotes är att om barnvolymen ökar det vill säga att verksamheten erbjuds barn upp till 12 år kan korrelationen mellan kostnader och nyttjande bli mer kostnadseffektiv. Det finns i dagsläget ingen statistik på behovet av detta. Samtidigt erfar rektor att det är mycket svårt att rekrytera medarbetare och planera för verksamheten.

Högklints förskola har kapacitet för att ta emot ca 65 barn motsvarande 4 avdelningar, då förskolan samordnas med dygnet runt barnomsorgen nyttjas 45 platser för förskoleverksamhet och 15 platser/ 1 avdelning är reserverad för dygnetrunt barnomsorg.

Kommunstyrelsen

Bolagsordning Vallonbygden AB

Sammanfattning

I samband med att fastighetsförvaltningen tas över av kommunen vid årsskiftet, behöver bolagsordningen för Vallonbygden AB revideras. VD för FFIA har berett ärendet i dialog med VD för Vallonbygden och styrelserna för de bägge bolagen har behandlat ärendet. Bolagen är överens om förslaget.

Ändringarna består i att Vallonbygdens uppdrag från årsskiftet enbart innefattar verksamheter rörande bostadsändamål, huvudsakligen hyresrätter. Förutom detta har det gjorts några korrigeringar och förtydliganden i dokumentet, bl.a. har dagordningen för bolagsstämman reviderats något, samt att ersättare för lekmanrevisorerna inte längre behöver utses.

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta föreslå fullmäktige

1. Att fastställa bolagsordning för Vallonbygden AB
2. Att upphäva tidigare bolagsordning från 2011-04-14

Bolagsordning för Vallonbygden AB

Beslutad av kommunfullmäktige 2019-xx-xx
Antagen av bolagsstämman 2019-xx-xx

1 § **Firma**

Bolagets firma är Vallonbygden AB.

2 § **Säte**

Styrelsen skall ha sitt säte i Finspångs kommun, Östergötlands län

3 § **Föremålet för bolagets verksamhet**

Bolaget är ett allmännyttigt kommunalt bostadsbolag. Inom ramen för det allmännyttiga uppdraget har bolaget till föremål för sin verksamhet att inom Finspångs kommun

- förvärva, avyttra, äga och förvalta fastigheter eller tomträtter för bostadsändamål där bostadslägenheterna huvudsakligen upplåts med hyresrätt samt bygga bostäder, lokaler och därtill hörande kollektiva anordningar.

4 § **Ändamålet med bolagets verksamhet**

Bolaget ska i allmännyttigt syfte och med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip främja bostadsförsörjningen i Finspångs kommun.

Verksamheten ska bedrivas -enligt affärsmässiga principer.

5 § **Kommunfullmäktiges rätt att yttra sig**

Bolaget skall bereda kommunfullmäktige i Finspångs kommun möjlighet att yttra sig innan beslut i verksamheten, som är av principiell betydelse eller annars av större vikt, fattas.

6 § **Aktiekapital**

Aktiekapitalet skall utgöra lägst 3 500 000 kronor och högst 14 000 000 kronor

7 § **Antal aktier**

Antal aktier skall lägst vara 350 och högst 1 400.

8 § **Styrelse**

Styrelsen skall bestå av lägst fem och högst sju ledamöter med lika antal suppleanter.

Styrelsen utses av kommunfullmäktige i Finspångs kommun för en tid av fyra år från den årsstämma som följer närmast efter att val till kommunfullmäktige förrättats intill slutet av den årsstämma som följer efter nästa val till kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktige utser också ordförande och vice ordförande i bolagets styrelse.

9 § **Revisor**

För granskning av bolagets årsredovisning jämte räkenskaper samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning utses av årsstämman ett revisionsbolag med huvudansvarig revisor.

Revisorns uppdrag gäller till slutet av den årsstämma som hålls under det fjärde räkenskapsåret efter revisorsvalet.

10 § **Lekmannarevisor**

För samma mandatperiod som gäller för styrelsen skall kommunfullmäktige i Finspångs kommun utse lägst en och högst två lekmannarevisorer.

11 § **Kallelse till årsstämma**

Kallelse till årsstämma skall ske genom brev med posten eller e-post till aktieägarna tidigast 4 veckor och senast 2 veckor före stämman.

12 § **Ärenden på årsstämma**

På årsstämma skall följande ärenden förekomma till behandling

1. Val av ordförande vid stämman
2. Upprättande och godkännande av röstlängd
3. Godkännande av förslaget till dagordning
4. I förekommande fall val av en eller flera protokollsjusterare.
5. Prövning om stämman blivit behörigen sammankallad

6. Framläggande av årsredovisningen, revisionsberättelsen och lekmannarevisorns granskningsrapport, samt i förekommande fall koncernredovisning och koncernrevisionsberättelse
7. Beslut om
  - a) fastställande av resultat- och balansräkningen, samt om bolaget är moderbolag, koncernredovisningen och koncernrevisionsberättelse
  - b) dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen,
  - c) ansvarsfrihet åt styrelsen, ledamöter och verkställande direktör när sådan finnes
8. Fastställande av arvoden åt styrelse och revisorer, lekmannarevisorer samt suppleanter
9. Notering av kommunfullmäktiges val av styrelseledamöter och lekmannarevisorer
10. Val av revisionsbolag (i förekommande fall)
11. Fastställande av ägardirektiv (i förekommande fall)
12. Annat ärende som ankommer på årsstämman enligt aktiebolagslagen eller bolagsordningen
13. Stämmans avslutande

13 § **Räkenskapsår**

Bolagets räkenskapsår ska omfatta kalenderår.

14 § **Firmateckning**

Styrelsen får ej bemyndiga annan än styrelseledamot eller verkställande direktören att teckna bolagets firma. Sådant bemyndigande får endast avse två personer i förening. Verkställande direktören tecknar dessutom firman för löpande ärenden i enlighet med aktiebolagslagen 8 kap 30§.

15 § **Likvidation**

Likvideras bolaget skall dess behållna tillgångar tillfalla Finspångs Förvaltnings- och Industrihus AB eller – om detta bolag då inte finns - Finspångs kommun.

16 § **Ändring av bolagsordning**

Denna bolagsordning får inte ändras utan godkännande av kommunfullmäktige i Finspångs kommun.

Bolagsordning för Vallonbygden AB

Antagen av bolagsstämman 2011-04-14

1 § Firma

Bolagets firma är Vallonbygden AB. Bolaget är ett allmännyttigt kommunalt bostadsaktiebolag.

2 § Säte

Styrelsen skall ha sitt säte i Finspångs kommun, Östergötlands län

3 § Föremålet för bolagets verksamhet

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att inom Finspångs kommun

- förvärva, avyttra, äga och förvalta fastigheter eller tomträtter för bostadsändamål där bostadslägenheterna huvudsakligen upplåts med hyresrätt samt bygga bostäder, affärslägenheter, lokaler och därtill hörande kollektiva anordningar, samt
- förvalta kommunala fastigheter

4 § Ändamålet med bolagets verksamhet

Bolaget har till ändamål att främja bostadsförsörjningen inom Finspångs kommun enligt affärsmässiga principer och svara för förvaltningen av fastigheter med lokaler och bostäder för kommunens verksamhet.

Skulle Bolaget likvideras skall dess behållna tillgångar tillfalla Finspångs kommun till den del de ej går tillbaks till ägaren för prövning om kapitalet skall överföras till annat bolag.

5 § Kommunfullmäktiges rätt att yttra sig

Bolaget skall bereda kommunfullmäktige i Finspångs kommun möjlighet att yttra sig innan beslut i verksamheten, som är av principiell betydelse eller annars av större vikt, fattas.

6 § Aktiekapital

Aktiekapitalet skall utgöra lägst 3 500 000 kronor och högst 14 000 000 kronor

7 § Antal aktier

Antal aktier skall lägst vara 350 och högst 1 400.

8 § Styrelse

Styrelsen skall bestå av lägst fem och högst sju ledamöter med lika antal suppleanter.

Styrelsen utses av kommunfullmäktige i Finspång varje år för tiden från ordinarie bolagsstämma ena året intill slutet av ordinarie bolagsstämma året därpå.

Kommunfullmäktige utser också ordförande och vice ordförande i bolagets styrelse.

9 § Revisor

För granskning av bolagets årsredovisning jämte räkenskaper samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning utses av årsstämman en revisor med en suppleant.

Revisorns och suppleantens uppdrag gäller till slutet av den årsstämma som hålls under nästkommande räkenskapsår efter revisorsvalet.

11 § Lekmannarevisor

För en mandatperiod om fyra år skall kommunfullmäktige i Finspångs kommun utse lägst en och högst två lekmannarevisorer med lika många suppleanter

12 § Kallelse till årsstämma

Kallelse till årsstämma skall ske genom brev med posten till aktieägarna tidigast 6 veckor och senast 4 veckor före stämman

13 § Ärenden på årsstämma

På årsstämma skall följande ärenden förekomma till behandling

1. Val av ordförande vid stämman
2. Upprättande och godkännande av röstlängd
3. Godkännande av förslaget till dagordning
4. I förekommande fall val av en eller flera protokollsjusterare.
5. Prövning om stämman blivit behörigen sammankallad
6. Framläggande av årsredovisningen, revisionsberättelsen och lekmannarevisorns granskningsrapport, samt i förekommande fall koncernredovisning och

koncernrevisionsberättelse

7. Beslut om
  - a) fastställande av resultat- och balansräkningen, samt om bolaget är moderbolag, koncernredovisningen och koncernrevisionsberättelse
  - b) dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen,
  - c) ansvarsfrihet åt styrelsen, ledamöter och verkställande direktör när sådan finnes
8. Fastställande av arvoden åt styrelse och revisorer, lekmannarevisorer samt suppleanter
9. Anmälan om utsedda styrelseledamöter och lekmannarevisorer samt suppleanter
10. Val av revisor och revisorssuppleant
11. Annat ärende som ankommer på årsstämman enligt aktiebolagslagen eller bolagsordningen

14 § Räkenskapsår

Bolagets räkenskapsår ska omfatta kalenderår

15 § Firmateckning

Styrelsen får ej bemyndiga annan än styrelseledamot eller verkställande direktören att teckna bolagets firma. Sådant bemyndigande får endast avse två personer i förening. Verkställande direktören tecknar dessutom firman för löpande ärenden i enlighet med aktiebolagslagen 8 kap 30§.

Kf § 81

Dnr 2011.0094.107

Förslag till ny bolagsordning för Vallonbygden AB

Vallonbygden AB anmäler, med anledning av ny lag om allmännyttiga kommunala bostadsbolag SFS 2010:879, bör deras bolagsordning anpassas. Vidare önskas en ändring som tar sin utgångspunkt från aktiebolagslagen om att mandattiden för bolagets revisor och revisors-suppleant skall vara ett år.

Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige besluta

1. Att fastställa ny bolagsordning för Vallonbygden AB.

Beredande organ

Finspångs Förvaltnings- och Industrihus AB protokoll 2011-02-16 § 7
Kommunstyrelsens protokoll 2011-02-28 § 140
Kommunstyrelsens protokoll 2011-03-14 § 170

Kommunfullmäktige beslutar

1. Att fastställa ny bolagsordning för Vallonbygden AB.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Finspångs Förvaltnings- och Industrihus AB
Styrelsen

Sammanträdesdatum
2019-09-24

Sida
8

FFIA § 45

FFIA.2019.0042

Bolagsordning Vallonbygden AB

I och med att Vallonbygdens uppdrag som förvaltare av kommunala fastigheter förs över till kommunen vid årsskiftet behöver gällande bolagsordning revideras. Revideringen består i att skrivelserna om förvaltning av kommunala fastigheter tagits bort, några uppdateringar i sak, samt en del redaktionella förändringar.

Bolagsordningen har tagits fram i dialog med VD för Vallonbygden. Bolagets styrelse yttrar sig över förslaget vid ett extra styrelsemöte i oktober 2019. För att hinna bereda ärendet för beslut innan årsskiftet, tas eventuella synpunkter från styrelsen in i den fortsatta beredningen till kommunstyrelsen.

Styrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige besluta

1. Att fastställa bolagsordning för Vallonbygden AB
2. Att upphäva nu gällande bolagsordning

Justerare

Utdragsbestyrkande

STYRELSEPROTOKOLL Vallonbygden AB

Plats och tid Kulturhuset, den 1/10-2019 kl. 14:30-15:15 (Extra styrelsemöte)

Ordinarie Britt-Marie Ellersten, ordf.
Magnus Moberg
Christer Lundström
Nicklas Carlsson
Torgny Maurer

Ersättare

Bill Johansson

Jan Vastesson
Göran Gustavsson
Kristin Yderfors

Övriga närvarande Hans-Erik Olofsson, VD
Bengt Berglund, Ekonomichef
Patrick Eriksson, Fastighetschef

Ej närvarande ersättare
Tina Englund

Dagordning Bilaga 1

Utses att justera protokollet

Justerade paragrafer

§§ 52-58

Underskrifter

Sekreterare

Bengt Berglund

Ordförande

Britt-Marie Ellersten

Protokollsjusterare

Nicklas Carlsson

§ 52

Sammanträdet öppnas

Mötet öppnas av ordföranden.

Sign. [Signature] Ordf. Sign. [Signature] Justerare Sign. [Signature] Sekreterare [Signature] Utdragsbestyrkande

---

§ 53

Val av sekreterare och justerare till dagens möte

Ekonomichef Bengt Berglund valdes som sekreterare och ledamot
Nicklas Carlsson som justerare. Protokollet justeras den 3/10 kl.08.00.

Sign _____ Sign _____ Sign _____ Utdragsbestyrkande _____
Ordf. *BME* Justerare *Nicklas* Sekreterare *B*

§ 54

Godkännande av dagordning

Dagordning enligt bilaga 1 godkänns.

Sign
Ordf.

[Signature]

Sign

Justerare

[Signature]

Sign

Sekreterare

[Signature]

Utdragsbestyrkande

§ 55

Synpunkter nya bolagsordningen

Styrelsen hade inga synpunkter gällande formuleringar i nya bolagsordningen. Dock uppmärksammade styrelsen att ett syntaxfel har uppkommit i numrering av paragraferna fr o m § 10-16 (ska vara § 10 Lekmannarevisorer i utskick har det felaktigt blivit § 11).

Styrelsen beslutar

att godkänna formuleringar i bolagsordning som har skickats i kallelse till styrelsemötet 2019-10-01 efter ändring av paragraf §10-16.

Sign _____ Sign _____ Sign _____ Utdragsbestyrkande _____
Ordf. *JME* Justerare *Munro* Sekreterare *J*

§ 56

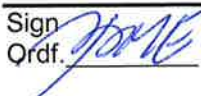
Synpunkter nya ägardirektiven

Styrelsen vill att ledningsgruppens tidigare förslag i punkt 4 "Köp försäljning av fastigheter" ska kompletteras med skrivning "**Bolaget har rätt att köpa och sälja fastigheter för 30 miljoner kronor utan tillstånd från moderbolaget**"

Styrelsen beslutar

att rekommendera formuleringar i enlighet med ledningsgruppens förslag "Bolaget har rätt att köpa och sälja fastigheter för 30 miljoner kronor utan tillstånd från moderbolaget**"**

Sign
Ordf.

Sign

Justerare

Sign

Sekreterare

Utdragsbestyrkande

§ 57

Övriga frågor

Vid styrelsemötet den 29/10 kl.13.00 på Vallonbygden AB kommer Kommunalråd Ulrika Jeansson (s) och Hugo Andersson (c) att medverka för att styrelsen ska få en återkoppling hur de som politiker ser på bygglovstaxor och prissättning på kommunal mark vid nyproduktion.

Styrelsen beslutar
att ta informationen till protokollet.

Sign
Ordf.

Sign

Justerare

Sign

Sekreterare

Utdragsbestyrkande

§ 58

Mötet avslutas

Nästa styrelsemöte är den 29 oktober 2019 kl.13.00 i styrelserummet på Bruksgatan 19 på Vallonbygden AB.

Sign _____ Sign _____ Sign _____ Utdragsbestyrkande
Ordf. *[Signature]* Justerare *[Signature]* Sekreterare *[Signature]*

Kallelse/dagordning

Extra styrelsemöte Vallonbygden AB

Plats: Vallonhuset, Bruksgatan 19, Finspång

Tid: Tisdag 2019-10-01, kl 14.30

Britt-Marie Ellersten
Ordförande

Hans-Erik Olofsson
VD

1. Mötet öppnas	Britt-Marie
2. Val av sekreterare och justerare till dagens möte	Britt-Marie
3. Godkännande av dagordning	Britt-Marie
4. Synpunkter nya bolagsordningen	Britt-Marie
5. Synpunkter nya ägardirektiven	Britt-Marie
6. Övriga frågor	Britt-Marie
7. Mötet avslutas	Britt-Marie

Kommunstyrelsen

Ägardirektiv Vallonbygden AB

Sammanfattning

I samband med att fastighetsförvaltningen tas över av kommunen vid årsskiftet, behöver ägardirektivet till Vallonbygden AB revideras. VD för FFIA har berett ärendet i dialog med VD för Vallonbygden och styrelserna för de bägge bolagen har behandlat ärendet. Vallonbygdens styrelse har också bifogat ett särskilt yttrande, se bifogat protokoll.

Ändringarna består i att Vallonbygdens uppdrag från årsskiftet enbart innefattar verksamheter rörande bostadsändamål, huvudsakligen hyresrätter. Förutom detta görs också några andra korrigeringar och förtydliganden i förslaget till nytt ägardirektiv. En större förändring omfattar punkten 5, där det införs tydliga ekonomiska mål i form av krav på soliditet och avkastning. Motsvarande mål har inte funnits sedan tidigare. Under punkten 6 har det i den fortsatta beredningen efter styrelsebehandlingarna, gjorts några förtydliganden vad avser värdeöverföring. I sak innebär det dock inte någon förändring.

På det stora hela är bolagen överens om förslag till ändringar, förutom det som gäller punkten 4. Som framgår av bifogat protokoll önskar Vallonbygdens styrelse en annan skrivning. Under beredningen har frågan diskuterats med ledningen för Vallonbygden. De har hänvisat till hur ägaren för ett annat bostadsbolag, Wetterhem i Jönköping, formulerat sina ägardirektiv och skulle vilja ha en motsvarande formulering i sina. Vid kontroll av detta direktiv framgår dock att Jönköping valt en annan formulering än den Vallonbygden föreslår avseende på vilka grunder ärenden ska föras till ägaren för prövning:

- *Investeringar (ej reinvesteringar) som överstiger 30 mkr*
- *Förvärv och avyttring av fastigheter*

Som synes ska alltid förvärv och avyttring föras till ägaren för bedömning av frågans principiella karaktär, medan investeringar under 30 miljoner kronor inte behöver stämmas av med ägaren.

Mot bakgrund av detta vidhåller förvaltningen sitt förslag till nytt ägardirektiv. Om fullmäktige så önskar kan det dock vara möjligt att skriva in en punkt avseende investeringsnivån, medan det finns goda skäl att köp och försäljning av fastigheter alltid ska stämmas av med ägaren. Sådana affärer tenderar sällan att ha med beloppsstorlek att göra, utan kan ofta handla om helt andra aspekter som exempelvis landsbygdspolitik, socialpolitik eller kommunens fortsatta strategiska utveckling kopplat mot tillväxt och Vision 30/35.

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta föreslå fullmäktige

1. Att fastställa ägardirektiv för Vallonbygden AB
2. Att upphäva tidigare ägardirektiv från 2014-11-06

FINSPÅNG

Ägardirektiv

Vallonbygden AB

Fastställt av kommunfullmäktige 2019-xx-xx,

Dnr

Dokumentägare: VD FFIA

Ägardirektiv Vallonbygden AB

Detta ägardirektiv ska – för att äga giltighet – antas på bolagsstämma i bolaget. Kommunfullmäktige kan utfärda kompletterande ägardirektiv i anslutning till budgetbeslut eller i särskild ordning. Även sådant ägardirektiv ska antas på bolagsstämma i bolaget

1. Bolagets verksamhet

Enligt sin bolagsordning har bolaget till föremål för sin verksamhet att inom Finspångs kommun förvärva, avyttra, äga och förvalta fastigheter eller tomt-rätter för bostadsändamål, där bostadslägenheterna huvudsakligen upplåts med hyresrätt och bygga bostäder, lokaler och därtill hörande kollektiva anordningar.

2. Kommunala principer för bolagets verksamhet

Bolaget skall tillämpa den kommunala lokaliseringsprincipen Bolaget skall därutöver bedriva verksamheten enligt affärsmässiga principer.

3. Bolagets uppdrag

Rätten till bostad är en grundläggande välfärdsfråga. Vallonbygden AB är kommunens verktyg för att uppnå detta välfärds mål samt att medverka till att göra Finspång till en attraktiv kommun att bo och verka i och därmed medverka till att trygga bostadsförsörjningen i kommunen infrastrukturellt och miljömässigt.

Bolaget ska

- vara en aktiv aktör på bostadsmarknaden genom ny-, om- och tillbyggnad samt förvärv och försäljning av fastigheter
- verka för att Finspång är en attraktiv kommun att bo i och att driva näringsverksamhet i genom att medverka till att det finns goda, sunda och prisvärda hyresbostäder i kommunens större bostadsområden och tätorter
- arbeta för att utveckla miljö- och kretsloppsanpassning av bostadsområden
- ha en så väl avvägd sammansättning av bostäder att socioekonomiskt utsatta grupper kan erbjudas bostad
- arbeta aktivt för att bostäder finns att få för personer med svag ställning på bostadsmarknaden
- aktivt driva och leda utvecklingen avseende de boendes inflytande och delaktighet
- medverka till energieffektivisering i det samlade fastighetsbeståndet

4. Köp, försäljning och nyproduktion av fastigheter

Bolaget ska alltid informera styrelsen i moderbolaget innan bolaget genomför köp eller försäljning av fastighet, så att moderbolaget kan ta ställning till

---

om ärendet ska överlämnas till kommunfullmäktige för beslut. Motsvarande information ska ges till moderbolaget avseende planerad nyproduktion. Bolaget ska även lämna rapport till moderbolagets styrelse, när sådan åtgärd är genomförd.

5. Ekonomiska mål

Bolaget skall eftersträva god lönsamhet och finansiell stabilitet för att skapa ett ekonomiskt utrymme som möjliggör ett långsiktigt agerande. Soliditeten ska därmed uppgå till 25 % på bokfört värde med en tillåten avvikelse på plus/minus 3 %. Avkastningskravet uppgår till lägst 3 % på totalt kapital.

För att uppnå kostnadseffektivitet och åstadkomma för koncernen optimala lösningar ska koncernens funktioner för övergripande marknadsföring/information, gemensamma utvecklingsprojekt, IT-utveckling, upphandling och inköp, samt finansförvaltning så långt det är möjligt, utan att det strider mot särslagstiftningens krav på affärsmässiga principer, samordnas.

6. Värdeöverföringar (utdelning/koncernbidrag)

Bolaget skall, så långt det är möjligt, ha en ekonomisk ställning som medger att bolaget kan lämna utdelning/koncernbidrag till ägaren. På förslag från styrelsen beslutar bolagsstämman om koncernbidrag kan lämnas, samt storleken på bidraget. Värdeöverföringen får ej strida mot vad som stipuleras i Lag (SFS 2010:789) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag, 3-6 §§.

I enlighet med ovanstående lag kan Bolaget också, om ekonomin så medger, lämna överskott till Finspångs kommun om överskottet används för sådana åtgärder inom ramen för kommunens bostadsförsörjningsansvar som främjar integration och social sammanhållning eller som tillgodoser bostadsbehovet för personer för vilka kommunen har ett särskilt ansvar.

F I N S P Å N G

Ägardirektiv

Vallonbygden AB

Fastställt av kommunfullmäktige 2014-11-06, § 223
Dnr 2014.0450.107

Ägardirektiv Vallonbygden AB

Detta ägardirektiv ska – för att äga giltighet – antas på bolagsstämma i bolaget. Kommunfullmäktige kan utfärda kompletterande ägardirektiv i anslutning till budgetbeslut eller i särskild ordning. Även sådant ägardirektiv ska antas på bolagsstämma i bolaget

1. Bolagets verksamhet

Enligt sin bolagsordning har bolaget till föremål för sin verksamhet att inom Finspångs kommun förvärva, avyttra, äga och förvalta fastigheter eller tomt-rätter för bostadsändamål, där bostadslägenheterna huvudsakligen upplåts med hyresrätt och bygga bostäder, affärslägenheter, lokaler och därtill hörande kollektiva anordningar samt förvalta kommunala fastigheter.

2. Kommunala principer för bolagets verksamhet

Bolaget skall tillämpa den kommunala lokaliseringsprincipen Bolaget skall därutöver bedriva verksamheten enligt affärsmässiga principer, med undantaget att förvalta kommunens fastigheter. Likställighets- och självkostnadsprincipen ska gälla för de delar där bolaget bedriver kommunal verksamhet.

3. Fastighetsbolagets uppdrag

Rätten till bostad är en grundläggande välfärdsfråga. Vallonbygden AB är kommunens verktyg för att uppnå detta välfärds mål samt att medverka till att göra Finspång till en attraktiv kommun att bo och verka i och därmed medverka till att trygga bostadsförsörjningen i kommunen infrastrukturellt och miljömässigt.

Bolaget ska

- i vara en aktiv aktör på bostadsmarknaden genom ny-, om- och tillbyggnad samt förvärv och försäljning av fastigheter
  - i verka för att Finspång är en attraktiv kommun att bo i och att driva näringsverksamhet i genom att medverka till att det finns goda, sunda och prisvärda hyresbostäder i kommunens större bostadsområden och tätorter
  - i arbeta för att utveckla miljö- och kretsloppsanpassning av bostadsområden
  - i ha en så väl avvägd sammansättning av bostäder att socioekonomiskt utsatta grupper kan erbjudas bostad
  - i arbeta aktivt för att bostäder finns att få för personer med svag ställning på bostadsmarknaden
  - i aktivt driva och leda utvecklingen avseende de boendes inflytande och delaktighet
  - i medverka till energieffektivisering i det samlade fastighetsbeståndet
-

4. Köp och försäljning av fastigheter

Bolaget ska alltid informera styrelsen i moderbolaget innan bolaget genomför köp eller försäljning av fastighet, så att moderbolaget kan ta ställning till affärens genomförande och bedöma om ärendet ska överlämnas till kommunfullmäktige. Bolaget ska även lämna rapport till moderbolagets styrelse, när sådan åtgärd är genomförd.

5. Fastighetsförvaltning

Bolaget skall utföra administrativ förvaltning, drift, skötsel, underhåll och beredskap av kommunens fastigheter.

Uppdrag och ersättning regleras i särskilt avtal mellan kommunen och bolaget.

6. Ekonomi

Bolaget ska sträva efter en stabil ekonomisk utveckling, med en för fastighetsbranschen tillfredsställande soliditet, för att skapa ett ekonomiskt utrymme som möjliggör ett långsiktigt agerande.

För att uppnå kostnadseffektivitet och åstadkomma för koncernen optimala lösningar ska koncernens funktioner för övergripande marknadsföring/information, gemensamma utvecklingsprojekt, IT-utveckling, upphandling och inköp, byggande och projektutveckling samt finansförvaltning så långt det är möjligt, utan att det strider mot särslagstiftningens krav på affärsmässiga principer, samordnas.

7. Koncernbidrag

Bolaget skall, så långt det är möjligt, ha en ekonomisk ställning som medger att bolaget kan lämna utdelning till ägaren. Utifrån bedömning av bolagets ekonomiska ställning beslutar kommunstyrelsen på förslag från moderbolaget om koncernbidrag kan lämnas, samt storleken på bidraget.

Koncernbidragets storlek får ej strida mot vad som stipuleras i Lag om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag 3 §.

STYRELSEPROTOKOLL Vallonbygden AB

Plats och tid Kulturhuset, den 1/10-2019 kl. 14:30-15:15 (Extra styrelsemöte)

Ordinarie Britt-Marie Ellersten, ordf.
Magnus Moberg
Christer Lundström
Nicklas Carlsson
Torgny Maurer

Ersättare

Bill Johansson

Jan Vastesson
Göran Gustavsson
Kristin Yderfors

Övriga närvarande Hans-Erik Olofsson, VD
Bengt Berglund, Ekonomichef
Patrick Eriksson, Fastighetschef

Ej närvarande ersättare
Tina Englund

Dagordning Bilaga 1

Utses att justera protokollet

Justerade paragrafer §§ 52-58

Underskrifter

Sekreterare

Bengt Berglund

Ordförande

Britt-Marie Ellersten

Protokollsjusterare

Nicklas Carlsson

§ 52

Sammanträdet öppnas

Mötet öppnas av ordföranden.

Sign. [Signature] Ordf. Sign. [Signature] Justerare Sign. [Signature] Sekreterare [Signature] Utdragsbestyrkande

---

§ 53

Val av sekreterare och justerare till dagens möte

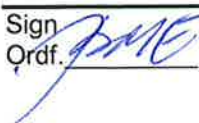
Ekonomichef Bengt Berglund valdes som sekreterare och ledamot
Nicklas Carlsson som justerare. Protokollet justeras den 3/10 kl.08.00.

Sign _____ Sign _____ Sign _____ Utdragsbestyrkande _____
Ordf. *BME* Justerare *Nicklas* Sekreterare *B*

§ 54**Godkännande av dagordning**

Dagordning enligt bilaga 1 godkänns.

Sign
Ordf.

Sign

Justerare

Sign

Sekreterare

Utdragsbestyrkande

§ 55

Synpunkter nya bolagsordningen

Styrelsen hade inga synpunkter gällande formuleringar i nya bolagsordningen. Dock uppmärksammade styrelsen att ett syntaxfel har uppkommit i numrering av paragraferna fr o m § 10-16 (ska vara § 10 Lekmannarevisorer i utskick har det felaktigt blivit § 11).

Styrelsen beslutar

att godkänna formuleringar i bolagsordning som har skickats i kallelse till styrelsemötet 2019-10-01 efter ändring av paragraf §10-16.

Sign _____ Sign _____ Sign _____ Utdragsbestyrkande _____
Ordf. *JME* Justerare *Munro* Sekreterare *J*

§ 56

Synpunkter nya ägardirektiven

Styrelsen vill att ledningsgruppens tidigare förslag i punkt 4 "Köp försäljning av fastigheter" ska kompletteras med skrivning "**Bolaget har rätt att köpa och sälja fastigheter för 30 miljoner kronor utan tillstånd från moderbolaget**"

Styrelsen beslutar

att rekommendera formuleringar i enlighet med ledningsgruppens förslag "Bolaget har rätt att köpa och sälja fastigheter för 30 miljoner kronor utan tillstånd från moderbolaget**"**

Sign
Ordf.

Sign
Justerare

Sign
Sekreterare

Utdragsbestyrkande

§ 57

Övriga frågor

Vid styrelsemötet den 29/10 kl.13.00 på Vallonbygden AB kommer Kommunalråd Ulrika Jeansson (s) och Hugo Andersson (c) att medverka för att styrelsen ska få en återkoppling hur de som politiker ser på bygglovstaxor och prissättning på kommunal mark vid nyproduktion.

Styrelsen beslutar
att ta informationen till protokollet.

Sign
Ordf.

Sign

Justerare

Sign

Sekreterare

Utdragsbestyrkande

§ 58

Mötet avslutas

Nästa styrelsemöte är den 29 oktober 2019 kl.13.00 i styrelserummet på Bruksgatan 19 på Vallonbygden AB.

Sign _____ Sign _____ Sign _____ Utdragsbestyrkande _____
Ordf. *[Signature]* Justerare *[Signature]* Sekreterare *[Signature]*

Kallelse/dagordning

Extra styrelsemöte Vallonbygden AB

Plats: Vallonhuset, Bruksgatan 19, Finspång

Tid: Tisdag 2019-10-01, kl 14.30

Britt-Marie Ellersten
Ordförande

Hans-Erik Olofsson
VD

1. Mötet öppnas	Britt-Marie
2. Val av sekreterare och justerare till dagens möte	Britt-Marie
3. Godkännande av dagordning	Britt-Marie
4. Synpunkter nya bolagsordningen	Britt-Marie
5. Synpunkter nya ägardirektiven	Britt-Marie
6. Övriga frågor	Britt-Marie
7. Mötet avslutas	Britt-Marie

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Finspångs Förvaltnings- och Industrihus AB

Styrelsen

Sammanträdesdatum
2019-09-24

Sida
7

FFIA § 44

FFIA.2019.0041

Ägardirektiv Vallonbygden AB

VD går igenom förslag till nytt ägardirektiv för Vallonbygden AB.

I och med att Vallonbygdens uppdrag som förvaltare av kommunala fastigheter förs över till kommunen vid årsskiftet behöver gällande ägardirektiv revideras. Revideringen består i att skrivelserna om förvaltning av kommunala fastigheter tagits bort. Samtidigt förs det in en skrivning om ekonomiska mål avseende soliditet och avkastning som inte funnits tidigare. I övrigt har vissa redaktionella ändringar gjorts.

Kommunerna ställer generellt olika ekonomiska krav på sina bostadsbolag, varför det är svårt att definiera någon generell eller genomsnittlig nivå på dessa. Vid en jämförelse bedöms dock förslagen ligga på en rimlig nivå.

Ägardirektivet har tagits fram i dialog med VD för Vallonbygden. Bolagets styrelse yttrar sig över förslaget vid ett extra styrelsemöte i oktober 2019. För att hinna bereda ärendet för beslut innan årsskiftet, tas eventuella synpunkter från styrelsen in i den fortsatta beredningen till kommunstyrelsen.

Styrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige besluta

1. Att fastställa ägardirektiv för Vallonbygden AB
2. Att upphäva nu gällande direktiv

Justerare

Utdragsbestyrkande